

253

W. 259.

17. 2

ԷՊԷՏԻԼԻՅԷ

ՏԱԻՐ

ՆԱՍԻՂԱԹԼԷՐ

ԱԼՖՐԵՍՕ ՏԷ ԼԻԿՈՐԻ ԱԶԻԶԻՆ

ԹԷԼԻՖԼԵՐԻՆՏԷՆ ԹԷՐՃԻԻՄԷ

ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏՈՒՐ

ՎԷՆԷՏԻՔ ՇԷՀՐԻՆՏԷ
Ս . ՂԱԶԱՐ ՄԱՆԱԹԵՐԵՆՏԱ ՊԱՄՄԱ
1894

ՀԱՅԹԱՆԸՆ ՀԵՐ ԿԻՆԻՆՏԵ
ՕԼՈՒՆԱՃԱԳ

Թ Է Ֆ Ե Ք Ք Ի Ի Ր Լ Է Ր

Պ— Բ Է Ք Է + + Ի — Բ Է Բ Է
Տ ա գ ա ք ք Է Ռ :

Ա՛ճան, Ալլահըն հուզու-
րուհտա օլտուղունա գաւի տին
իլէ ինանըպ եէրէ գափան. վէ
սէճտէ էտիպ, կիւնահէրինին
աֆվինի տիլէտիքտէն սօնկրա,
ֆիքրինի աչաճագ նուրու՝ Յի-
սուս էֆէնտիմիզին խաթրը Ի-
չին՝ Ալլահտան նիյազ էտիպ,
քէնտինի կոյս Մարիամ՝ Աս-
տուածածինէ, վէ ճէննէթին

սուրբբարձնա սըփարըշ էտէրէք,
պիր Ուշն, վէ պիր Փառք Կօր
սէջլէ:

Թէֆէքքիւրիւ ահէսթէ ա-
հէսթէ օգու տա, հէր մատտէ-
նին սօնունտա մէֆհումունու
տիւշիւն: Վէ Թէֆէքքիւր պիթ-
տիքտէն սօնկրա, իւզէրինտէ
պուլունան պէտ խուլլարն, հէր
քերրէ՝ պիրինի պրագմաղա նի-
յեթէ Էտիպ՝ Ալլահա շէջլէ
արզ վէ իգրար էյլէ.

Եւ րապպիմ, սուրբ եկեղեցի-
նին պանա հէր էյրէթտիյինէ՝
գազի տին իլէ ինանըրմ. զիրա
հէփիսինի՝ սէն Եանըլմազ Ալ-
լահ, սուրբ եկեղեցիյէ՝ սէն պէ-
յան էթմիշսին: Ալէմին Էարա-
տանը Ալլահըմ՝ սէն օլտուղու-
նա, վէ սալիհէրէ Էպէտի Ճէն-
նէթինի իւճրէթ, վէ կիւնահ-
քարլարա Ճէհէննէմի զազապ
վէրտիյինէ ինանըրմ: Սէն զա-

Թինտէ սիր, վէ Հայր, Որդի,
վէ Հոգին սուրբ՝ սըֆաթտէ իւշ
օլտուղունա, վէ Յիսուս Քրիս-
տոս Թէն ալըպ էօլտիւյիւնէ,
վէլ հասըլ սուրբ եկեղեցինին
հէր ինանտըղընա ինանըրմ: Պէ-
նի քրիսթիյան եարաթտըղընա
շիւքիւրէր օլսուն եա՛ րասպալի.
սէն պու սուրբ տինտէ եաշայըպ
էօլմէք տիր նիյէէթիմ:

Զիւնքի սէն հէր շէյէ գատըր,
վատինտէ տուրուր, վէ մէրհա-
մէթլի սին, սէնին էթտիյին
վատէրէ կիւվէնիպ, Յիսուս է-
ֆէնտիմին սէվապլարը հիւրմէ-
թինէ, կիւնահէրիմին աֆվինի,
վէ պուշտան պէյլէ կիւնահսըզ
եաշամուգ լութֆինի, վէ սօ-
նուշտա ճէննէթին իզզէթինի
սէնտէն ումարմ:

Սէն Թիւքէնմէզ էյլէք սին եա՛
րասպալի, վէ Թիւքէնմէզ մու-
հասպէթլէ սէվիլմէյէ լայըգսըն.

սէնի հէր շէյտէն զիյատէ սէվէ-
րիմ, վէ սէն կիսի պիր թիւքէն-
մէզ քերէմ սահիպինին խաթըը-
նը երգթըղըմա փիւշման ըմ:
Սէն պանս պու ստաթտա, վէ
պիւթիւն էօմրիւմոէ լութ փինի
վէր քի, պիր տահա սէնին խաթ-
ընը ինճիթմէքաէն իսէ, էօ-
լիւմիւմիւ իրթիքեապ էտիս,
կերէք սաղլըղըմտա, կերէք էօ-
լիւմիւմ սաաթինոէ սուրք խոր-
հուրդլարա նաիլ օլայըմ:

ՊԱԶԱՐ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵԻՐԻՒԻ

Ինտանըն Նէլիճէսի:

Ա. Տիւշիւն էյ ճան, տիւշիւն
քի, պու օլան վարլըղընը սանա
Ալլահ վերմիշ տիր. վէ սէնին
հիշ լիյադաթըն օլմայարադ,
քենտի սըֆաթընա եարատըս,
սուրբ մկրաութիւն խորհուր,
դուլլա սէնին քենտիյէ էվլատ
էտինմիշ. սէնիփէ տէր մուհապ,
պէթինտէն զիյատէ մուհապ,
պէթ իլէ սէվմիշ: Սէն տէ պու
տիւնեատէ քենտիյի սէվիպ,
հիզմէթինտէ եաշարսան, օպիր

տիւնեատէ ճէննէթինէ նախ
էթմէք իջին եարաթմը: Սէն
զէվդ սէֆա իջին տօղմուշ տէյիլ
սին, մալ վէ գուտրէթ քէսպ է-
տիպ, եախօտ հայվան կիպի՝ եէ-
յիպ իջիպ, ույգու ույումադ ի-
ջին տօղմուշ տէյիլ սին, նէ պուն-
լար իջին տօղմուշսուն, նէ պուն-
լար իջին եաշամալըսըն, իլլա Ալ-
լահը սէվիպ ճանընը էպէտի սէ-
լամէթէ չըգարմադ իջին տօղ-
մուշսուն, վէ օ եօլտա եաշամա-
լը սըն: Հաթթա եարատըլմը
շէյլէրի Ալլահ սանա վէրմիշ իսէ,
օ ազիմ նէթիճէնէ էրմէյէ եար-
տըմ՝ օլսուն իջին վէրմիշ: Վայ
պանա, հէր շէյէ ագըլ եօրմու-
շում, ֆագաթ նէթիճէմի հիջ
տիւշիւնմէմիշիմ: Էա՛ մէրհամէթ-
լի փէտէր, Յիսուս էֆէնտիմին
խաթրը իջին օլսուն, պանա
լութֆինի վէր քի, պունտան
սօնկրա պէն պիր պաշգա էօմրէ

տըր, էպէտիլիք մասլահաթը
տըր: Պու էպէտիլիք ղալիէսի՝
նիչէ քիմնէլէրի տիւնեատէն ա-
յըրըս, հիւճրէլէրէ գափաթմըշ
տըր, չէօլլէրտէ, մաղարալարտա
եաշաթմըշ տըր: Վայ հալիմէ
պէնիմ. իշլէտիյիմ պուշնա կիւ-
նահ ըլա եիւրէյիմ տէրուլի, ճա-
նըմ հարալը, ճէհէննէմի էտին-
միշ, Ալլահը իթիրմիշիմ: Ա-
ման ես րապսիմ, ես՝ մէրհա-
մէթլի փէտէրիմ, պէնի քենտի
մուհապպէթինէ պաղլա:

Բ. Պու էպէտիլիք մասլահա-
թընա իալգ նէ գատար հաճէթ-
սիզ տիր: Տիւշիւն քի, ճանլա-
րընըն սէլամէթինտէն ղայրի՝
հէր շէյէ մուգայէէտ օլույօր-
լար. Ալլահըն հիզմէթինտէն
ղայրի՝ հէր իշէ վագըթ պուլու-
յօրլար: Տիւնեա առամլարընըն
պիրինէ՝ սուրբ խորհուրդլարա
սըգճա եագլաշ, եախօտ կիւնտէ

եարըմ սաաթ տուա էյլէ տէ-
սէն, օղլուամ ուշաղըմ վար, ի-
շիմ կիւճիւմ վար տէյի ճէվապ
վէրիր: Սա ճանըն եօգ մու, ա
զավալը: Էօլիւմ սաաթինտէ
օղլունու ուշաղընը չաղըր, մա-
լինի միւքինի պիր եէրէ կեթիր.
էյէր ճէհէնէմլիք իսէն, սէնի
գուրթարա կէօրսիւնլէր կէօրէ-
յիմ: Գաբուաշ, Ալլահ ըլա տիւ-
նեայը, ճէննէթ իլէ կիւնահը
պիրպիրինէ ույտուրուրում իւ-
միտի իլէ քենաինի ալտաթմա.
Ճան սազարըղըր գօլայ մասլա-
հաթ տէյիլ աիր. ճանընը գա-
լանմագ իսթէրսէն, քենաինէ
զօր էթմէլիսին, չալըշըպ եօ-
րուլմալըօրն: Նիչէ քրիսթիյան-
լար՝ ոօնկրա Ալլահըն հիզմէթինէ
տիւշէր, ճանընը սէլամէթէ չը-
գարըրմ իւմիտի իլէ, հալա ճէ-
հէննէմտէ եանայօր: Ազ վագըթ-
տա սօնու կեղէճէք շէյէ՝ տուր-

մայրս ագըլ եօրուս տա, ոօնու
օլմայան իշի պէօլէ գուլագ ար-
տընա պրագմագ՝ նէ ագըլսըղըգ
տըր: Հալինի տիւշիւն ա՛քրիս-
թիյան, հալինի տիւշիւն. տիւ-
շիւն քի, չօղա վարմաղ, պու-
եէրտէն կեօջ էալիպ, էպէտիլիք
մէմլէքեթինէ վարաճագորն: Այ
հալինէ. էյէր պիր քերրէ ճէ-
հէննէմէ տիւշէրսէն, օնտան
ոօնկրա ա՛րթըգ չարէն եօգ:

գ. Ա՛քրիսթիյան, քէնտին
քէնտինէ շունու տիւշիւն. պիր
ճանըմ վար, իթիրիրսէմ՝ հէր
շէի իթիրմիշ օլուրում, պիր ճա-
նըն վար, պու ճանըն թէլէֆի
իլէ պիր տիւնեա գազանըրսամ,
նէմէ եարար: Պիր սիւլիւք ա-
տամ օլուրսամ, էվիմի էվլա-
լարմը պիւլիւտիւրսէմ, ճանը-
մը իթիրտիքտէն սօնկրա՝ նէ գա-
զանմըշ օլուրում: Պիր զտման
տիւնեատէ եաշայըս տա, հալա

Թէնէրի մեզար չոգ ուրուստա
տար տաղըն, վէ ճանլարը ճէ-
հէննէմոէ սիւրկիւնն օլանլարա՝
կեօրտիւքէրի պիւյիւքիւք, էթ-
տիքէրի զէֆփ, սիւրտիւքէրի
տարաթ՝ նէ ֆախէ էտէ պիւ-
միշ: Պու սուրէթտէ էյէր պիր
ճանըմ վար ըսա. վէ էյէր ճան
պէնիմ իտէ, վէ պիր քերրէ ի-
թիրտիյիմէ պիր տահա էլէ կե-
թիրէմէզսէմ, սէլամէթէ չըգար-
մաղա չօգ ճահտ էթմէլիյիմ:
Փէք միւհիմ պիր մաստէ տիր
պու. զիրա եա էպէտէն գութ-
լու, եա էպէտէն գութսուզ սլ-
մագտան իպարէթ տիր: Ահ, բապ-
պի, պիլիրիմ, ութանըրըմ, շիմ-
տիյէտէք քեօր եաշամըշըմ, սէն-
տէն ուզագ փալմըշըմ. շու պիր
տանէ ճանըմը սէլամէթէ չը-
գարմաղա պտգմամըշըմ: Սէն եա
մէրհամէթլի փէտէր, Յիսու-
սուն խաթըրը իջինն օլսունն, պէնի

սէն սէլամէթէ չըգար. հէր շէ-
յիմ ֆլտա օլտուն, թէք սէնի
իթիրմէյիմ, էֆէնաիմ: Նա կոյս
Մարիամ, իւմիտիմ սէնսէ տիր,
թէսիրլի շէֆաաթընլա պէնի
սէն սէլամէթէ չըգար:

Ս Ա Ն Ի Կ Ի Ի Ն Ի Ի Ն

ԹԻՖԼԻՍԻՑԻՐԻԻ

Մահադոմ Կիւնաճ

Ա. Հազ Թաալա սէնի՝ քեն
տիյի սէվմէք իջին եարաթմը ի
քեն . տիւշիւն քի, նէ ալչազ
նամքեօրլիւիւէ քենտիյէ ասի
օլմուշսուն . տիւշմէն նաղարըյ
լա պազըպ, նէ լութֆունու
սայմըսըն, նէ տօսթլուդունու
իթիպար էթմիշսին: Իչէյէճէ
յին կիւնաճ ըլա Ալլահըն խաթ
ընը երգաճաղընը պիլիքքեն,
սայմայըպ իշէտի՞ն մի: Կիւնաճ
իչէյէն նէ՞ ետփար. Ալլահա ար-

գասընը տէօնէր, Ալլահը խոր-
լար, էլ տախի գալարըրը, վէ Ե-
սայի մարգարէնին « Մուպարէք
րուհուռնու ինճիթտիլէր » (ԿԳ.
10.) տէտիյի կիպի, եիւրէյնի
տճըտըր: Կիւնահ իշէյէն քիմ-
սէ՝ ամէլի իլէ Ալլահը գովար.
պէնտէն ուղագ կիթ, պէնիմ
սանա իթաաթ էտէճէյիմ էօգ,
սանա հիզմէթ էտէճէյիմ էօգ,
սէնի նէ սահապ թանըրըմ նէ
Ալլահ, պէնիմ ալլահըմ շու-
ղէվգիմ տիր, շու քեարըմ, շու
ինթիգամըմ տըր տէր: Սէն տէ
կիւնահը իշէտիյին զաման, գալ-
պինտէն պէօյլէ սէօյլէտին: Պիր
քրիսթիյան՝ կեօլ կեօրէ՝ նի՞ճէ
պիր մահացու կիւնահ իշէյէ
պիլիր տէյի, տէ Փացցի տէտիք-
լէրի սրբուհի Մարիամ թաաճ-
ճիւպ էտէր իմիշ. սէն նէ տէր-
սին, աճապա գաչընը՞ իշէմիշսին:
Աման եւ րապպի, պանա մէր-

համեթ էյլէ : Սէն կիպի պիր
թիւնքենմէզ քերէմ ոահիպինին
խաթրընը ինճիթմիշ իմ, թէօվ
պէլէր օլսուն : Սէն թիւքենմէզ
մուհապպէթէ լայըգ էֆէնտիմ,
սէնի խօրլատըղըմա փիւշման ըմ,
կիւնահլէրիմի աֆվ էյլէ . պուն
տան պէօյլէ կիւնահտէն իքրահ
էտիպ, սէնի սէվէրիմ :

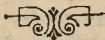
Բ. Տիւշիւն քի, սէն կիւնահ
իշլէտիյին զաման, Ալլահ սանա՝
օղուլ, սէնի հիշտէն եարատան
Ալլահըն պէն իմ, սէնի գանըմլա
ուսթըն ալմըշըմ . կիւնահը պէն
սանա եասագ էթմիշիմ, սօնկրա
ղաղապըմա ուղրարսըն տէտիք
ճէ, տէն սէօնէր՝ իսյր, պէնիմ
սանա իթաաթըմեօգ . պէն պու
մէզագըմը իճրա էտէճէյիմ, սէ
նին կիւճէնտիյին վազիֆէմ տէ
յիլ, գօլուլթիւնու տա զայպ
էտէյիմ, գայտ էթմէմ, տէմիշ
սին : Ա՛հ, Ալլահ . պիր տէյիլ,

չօգ տէ՞ֆա սէօյլէմիշիմ: Եա սէն
նա՛սըլ սապր էթաին: Ա՛հ, կիւ-
նահ իշլէմէքտէն իսէ, քեշքի էօլ-
միւշ օլայտըմ: Խայր, պոռնտան
սօնկրա պիր տահա խաթրընը ին-
ճիթմէմ. սէնի ճանտան սէվէ-
րիմ եա քերէմ սահիպի, սէն
պանա մէթանէթ վէր, վէ մոլ-
հասպէթինի իհսան էյլէ քի,
սէնի էօմրիւմ օլտուգճա սէվէ-
յիմ:

Գ. Կիւնահըն էօլջիւսիւ թէք-
միլ օլուհիճա, Հագ թաալա կիւ-
նահքեարտան էլ չէքեր. « Ալլահ
սապր ըլա պէքլէր քի, չէրիաթ
կիւնիւ կելիպ՝ կիւնահլարընըն
էօլջիւսիւ տօլտուգտա հագլա-
րընտան կեղէ » . (Բ. Մակաբայ.
Ձ. 14:) Պու սուրէթտէ պիրա-
տէր, պիր տահա ճանըն կիւնահ
իշլէմէք իսթէրսէ. սօնկրա խոս-
տովանանք օլուրոււմ տէմէ. եա
օ սաաթսա Ալլահ սանա էճէլի-

նի կեօնաերիրսէ նէ՞ եափարսըն .
եա Ալլահ սէնաէն էլինի չէքեր-
սէ , սէնին հալին էպէտիլիքսէ
նի՞ճէ օլուր : Նիչէ ճանլար պէօյ-
լէ զայ օլմուշ տուր : Մեւար տա
աֆվէրինի ումարտը , լաքին է-
ճէլ պասըպ , ճէհէննէմէ տէօ-
քիւլտիւլէր : Գօրգ , Թիթիրէ ,
սանա տա էօյլէ օլմասըն . Ալլա-
հըն քերէմինի՝ քենտի խաթըը-
նը երգմաղա գուլլանան ատամ՝
մէրհամէթէ լայըգ տէյիլ : Ալլահ
սանա պունճա կիւնահը աֆվ
էթտիքտէն սօնկրա , պիր մահա-
ցու կիւնահ տահա իշլէրսէն՝
ա՛րթըգ աֆվ էթմէլ տէյի փէք
գօրգմալըսըն : Սանա շիմօիյէ-
տէք պէքլէտիյինէ շիւքը էյլէ :
Վէ պիր կիւնահ տահա իշլէմէք-
տէն իսէ , էօլիւմիւնիւ իրթի-
քեապ էթմէյէ՝ պու սաաթտա
գավի նիյէէթ գօ : Վէ պու կիւն-
տէն աղզընտա էզպէր էյլէ . եէ-

Թէր էֆէնաիմ սէնին խաթրընը
 երգարմ. պոռնտան պէօյլէ գա-
 լան էօմրիւմիւ՝ սէնի ինճիթ-
 մէյէ Թէլէֆ էթմէյիմ. եօգ, եօգ.
 լայըգ տէյիլ տիր. իլլա եալընըզ
 սէնի սէվմէյէ, վէ սէնին խաթրը-
 նը ինճիթաիյիմ կիւնահլարը
 աղլամաղա սարֆ էտէյիմ: Պիւ-
 թիւն եիւրէքսէն փիւշման ըմ,
 սէվկիւլիւ Յիսուսում. պոռնտան
 սօնկրա սէնի սէվմէք տիր նիյեէ-
 թիւմ, սէն պանա գուվվէթ վէր:
 Նա ազիզ վալիաէմ Մարիամ,
 պանա սէն եարտըմ էյլէ. ամին:

ՉԱՐՇԱՄՊԱ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵԻՒՐԻԻ

ԻՃԷԼ:

Ա. Տիւշիւն քի, պու էօմիւր
պիթէճէք տիր. Էմրի Նադ սա-
տըր օլտուգլայն, էօլէճէքսին:
ԻճԷԼ սահիհ տիր, լաքին կելէ-
ճէք վազթի մալում տէյիլ: Պիր
ստամըն էօլմէսի նէյէ պագար:
Եիւրէյէ պիր տամլա, կեօ-
յիւստէ պիր տամար չաթլամա-
սը, պիր պօղմաճա էօքսիւրիւք,
պիր գան թաշգընլըյը, պիր զէ-
հիրլի պէօճէյին տալամասը, պիր
հարարէթ, պիր եարա, պիր չի-

պան, պիր ոռ ճօշմասը, պիր
ղէլղէլէ, պիր երլաւրըմ, նէթի-
ճէի քելամ պիր շիմէք պիւէ
սէնի էօլտիւրէ պիւիր: Էճէլ սէ-
նի փէք մէմուլ էթմէտըյին զա-
ման պասար: Նիչէ քիմսէլէր
ազաւմ ույդույա եաթըս, սա-
պահըսը էօլիւ պուլունմուլ.
սանա տա էօյլէ օլմամզ մը:
Պունճա զաֆիլ էօլէնէր, էօյլէ
էօլմէք խաթըրլարընտան կեչմիշ
մի խի. լաքին էօյլէ գըսմէթ օլ-
տու. վէ էյէր կիւնաճ իչինտէ ի-
տիւէր իսէ, շիմոի ճանլարը նէ-
րէտէ տիր. վէ պիւթիւնի էպէ-
տիլիքտէ նէրէտէ գալաճագլար:
Հէր նասըլ օլուրսա օլսուն, շու
սահիճ տիր քի, սէնին տէ պիր
վագթին օլաճագ, ագշամ օլուպ
սապահ օլմայաճագ. սապահը
կեօրիւպ, ագշամընը կեօրմէյէ-
ճէքսին: Խըրսըզ կիպի կիզլի վէ
սէստիզ կէլիրիմ տէր Յիսուս է-

Ֆէնտիմիզ: Սէնին մերհամէթլի
էֆէնտին ճանըն սէլամէթինի
խթէտիյի իշին սանա փիշին
խապէր վերիյօր: Սէն տէ գըյ-
մէթինի պիլ, նասիհաթինի իշի-
նէ եարաթ, վէ էճէլ կէլմէտէն,
էյի էօլմէյէ թէտարիք կէօր:
« Հազըր պուլլունուն » տէր է-
Ֆէնտիմիզ: Օ զաման հազըրլա-
նաճագ վադըթ էօգ, հազըր
պուլլունմալը: Էօլէճէյին սահիհ
տիր. սէնին հագգընա պու տիւ-
նէանըն օյունու պիթէճէք ամ-
մա, նէ զաման. պիր սէնէտէն
մի, պիր այտան մը. եարընա սաղ
չըգաճագ մը սըն: Նա Յիսուս,
Ֆիքրիմէ նուր վէր: Կիւնաճէ-
րիմի աֆվ էյլէ:

1. Տիւշիւն քի, էօլիւմ սուա-
թինտէ, պիր տէօշէքտէ սերիլի
եաթաղըն եէրտէ եանընաա քա-
հանայ՝ ճանընըն մասլահաթընը
խաթըրընա պրագըր, ագրապան

էթրաֆընտա տուրմուշ աղլար .
պաշըն ուճուհտա խաչեղու
թիւն , այաղըն ուճուհտա պիր
մում , ախրէթէ կեօջմէք իւզրէ
սին . սէնին պաշըն սէրսէմ , կէօզ
լէրին գարարմըշ , տիլին գուրու ,
պօղաղըն գափալը . կէօքսիւնտէ
աղըրլըդ , գանըն տօնմուշ , էթին
էրիմիշ , եիւրէյին տէրտլի . հէր
շէյի պրագըս , չըրչըպլագ , վէ
սէրսէֆիլ սէնի պիր չուգուրա
աթաճագլար քի , օնտա չիւրիւ
յիւս , գուրալար ֆարէլէր թէ
նինի կեմիրէ կեմիրէ՝ էթի սօյու
լու տէօրթ քեմիյինլէ . պիր ա
վուճ գօգմուշ թօփրաղընտան
ղայրըշէյին գալմայաճագ : Պիր
մէզար աչ տա , իչինտէ եաթան
մալինին սայըսընը պիլմէզ զէնկի
նէ պագ . զարուրէթլէ եաշամըշ
վարեմէզ խասիսէ պագ . հէվս'ի
նէֆ" իլէ եաշամըշ եօսմա գա
րըյա պագ . նէյէ տէօնմիւշ : Իշ

Թէ հօմիւր տէտիյին հօյլէ պի-
թէր: Էօլիւմ սաաթինտէ շէյ-
թանլար էթրաֆընը ալըպ, չօ-
ճուգ եաշընտան պէրի իշէտի-
յին կիւնահլարը հօնիւնէ տէօ-
քերլէր: Շիմտի սանա կիւնահլ
իշէթմէք իշին, շէյթան հօղիւր-
լէր պուլուր, գասպահաթի հօր-
թէր, պիւյիւքիւք սէվտասը
պիր պիւյիւք կիւնահ տէյիլ տիր
տէր. շու սէֆա շու թէքլիֆ-
սիզլիք զարարսըզ շէյ տիր. պու-
քիւսիւտէ սէնին հագգըն վար.
պու կեօրիւշմէնին զարարը եօգ-
տէր. լաքին Էօլիւմ սաաթինտէ
կիւնահլըն պիւթիւն աղըրլըղընը
կեօղիւն հօնիւնէ գօր, վէ օ է-
պէտիլիք ըշըղընտա՝ պիր միւ-
թաալ Ալլահըն խաթըրըն երգ-
մագ՝ նէ պիւյիւք գասպահաթ օլ
տուղընու կեօրիւրսիւն: Կիւ
իմտի վագըթ կեչիրմէ. շիմտի է-
տէ պիլիլքէն, չարէսինէ պագ,

պաշլայլալ , սէնին մուրատընա
մութասլըգ կիւնահարզ եաշա-
յըմ :

Բ. Սաղլըղընտա Ալլահըն հիլ-
մէթինէ մուգայէէտ օլմուշ տէ-
յիլ իսէն , տիւշիւն քի , էօլիւմ
սաաթինտէ խղճմտանքըն սէնի
հասըլ էօրսէլէյէճէք . մալիք օւ-
տուղուն մալտէն , պիւյիւքիւք-
տէն , շէրէֆտէն , վէ զէվգտէն
սէֆատէն , էլինտէ պիր շէյ գաւ-
մատըղընը՝ օ սօն կիւնլէրինտէ
տնիլայաճադ օլուրսան , նէ կեօ-
նիւլ տղապը շէքէճէքսին . հէ-
վայի պիւյիւքիւքէր , վէ հիւլէր
ուղուրունա՝ հէմ Ալլահըն
լութֆունու , հէմ քենտի ճա-
նընը գուրպան էտիպ , պիր տա-
հա էլէ կեթիրէմէյէճէյինի , վէ
թուլթուղուն էօլտան կերի
տէօնմէյէ վազթին օլմատըղընը
տիւշիւնտիւքճէ , պաղլանըս գա-
լաճագսըն : Օ նէ իւմիտ քեսիք-

լիյի տիր, վայ ուղուպէթ վայ:
Վագթին տէյերի նէ ուտուղու-
նու ո զաման անկլարսըն ամմա,
տէյտիրէձէք վագթին գալմալ.
Թէքրար էտինմէյէ գանընը տա-
խի վէրիրսին ամմա, կէչէն վա-
գըթ կերի տէօնմէլ: Ալլահը սէ-
վիպ, Ալլահըն հիզմէթ ինտէ եա-
շամըլ ումայան քիմսէնին հագ-
գընա նէ մուսիպէթլի կիւն
տիւր օ:

Գ. Պու աղիմ նէթիձէնիզ
մասլահաթինի գուլապ արտընա
պրապմըլը: Մալ պիրիթիւրմէ-
յէ չալըլըլըլ. եէյիպ իչիպ զէվգ
սէֆա էթմէյէ սլադարըլ. նէ
Ալլահա հիզմէթ էթտիյիմիզ
վար, նէ ճանըմըլըն սէլամէթինի
տիւշիւնիւրիւզ. վէ էսէտի նէ-
թիձէմիզի չօճուք օյուհաղը
էէրինէ գօմուշուզ: Պէօլէ նիչէ
քրիսթիյանլար չալըս չալըրա-
րապ, կիւլիւպ օյիայարապ, ճէ-

հէննէմէ տէօքիւլիւյօր: Եւզըգ
քի, ճէհէննէմ նէ օլտուղուն
պիլմէզլէր: Ա'տամ, ճէհէննէմէ
կիթմէյէ պու գատար եօրուլու
յօրուուն տա, ճանընը սէլամէթէ
չըգարմաղա հիչ պիր շէյ էտէճէք
տէյիլ մի սին: Ֆրանչա փատիշա-
հը Ֆրանչիսկոսուն պիր սիրքես-
թիպի էօլիւրքէն « Եւզըգ քի,
փատիշահըմըն մէքթուպլարընը
եաղմաղա պու գատար քեաղլու
սարֆ էթմիշիմ տէ, քենտի
կիւնահլարըմը իշարէթ էթմէյէ
պիր թապագասընը գուլլանմա-
մըշըմ քի, պիր էյի խոստովա-
նանք օլայտըմ » տէյերէք էօլ-
միւշ: Իսփանեա փատիշահը իւ-
ջիւնճիւ Փիլիպպոս էօլտիւյիւ
լաման « Քեչքի փատիշահ օլա-
ճաղըմա չէօլլէրտէ Ալլահա հիլ
մէթ էթմիշ օլայտըմ » տէյի աղ-
լամըշ: Լտքին օ սաաթտա աղլա-
յըպ ֆերեատ էթմէնին նէօ ֆայ-

տէսի օլուր. ճանն աճըսընը ար-
թըրմագտան զայրի իշէ եարա-
մաղ: Սէն տէ պու իւմիտսիզլիյէ
տիւշմէք իսթէմէզսէն, էլին
տիւշտիւյիւնտէն իպրէթ ալ,
ճանընը սէլամէթէ չըգարմաղա
ճահտ էյլէ: Վէ պիլ քի, Ալլա-
չըն իսթէտիյինտէն խարըճ հէր
նէ սէօյլէր, իշլէր, վէ տիւշիւ-
նիւրսէն, հէփ զայ օլուր: Տէ իմ-
տի գալգ. եաշամանը թէպտիլ
էտէճէք վագըթ տըր: Նիսթէր-
սին. իրշատ օլմաղա՝ էօլիւմ սա-
աթինէ՞ մի պէքլէյէճէքսին. է-
պէտիլիք գափուսուլնտա, ճէ-
հէննէմին աղզընտա, իսլահ օլ-
մաղա գալմայաճագ վագթէ՞ մի
պէքլէյէճէքսին: Աման եա՛րասլ-
պի, աֆվ էյլէ պանա. զիրտ սէ-
նի հէր շէյտէն զիյատէ սէվիպ,
հէր շէյտէն զիյատէ՝ խաթըրընը
ինճիթտիյիմէ փիւշման ըմ:

Պ Ա Զ Ա Ր Ի Ր Թ Է Ս Ի

ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԻՒԻՐԻԻ

ՆԵՐՔԵՐԵՐԻՆ աղբ ճաշահամ
օլմալ:

Ա. Ս Էնին նեթիճէն նէ միւ-
հիւմ մառահամթ օլառւղունու
տիւշիւն. հէր շէյ օնա պաղլը
տըր. զիրա պաշա վարտըրը-
սան, ճանընը սէլամէթէ չըգա-
րըպ էպէտէն գութլու օլուր.
ճանընլա թէնինլէ հէր էյլլէ
նաիլ օլուրսուն: Ալ է իլլա էլտէն
գայտըրըսան, ճանընը տա զայպ
էտէրսին՝ թէնինի տէ, ճէննէթ.

տէն տէ եատ օլուրսուն՝ Ալլահ-
տան տա. էպէտէն սէֆիլ օ-
լուր, Ճէհէննէմտէ եանարսըն:
Պու սուրէթտէ մասլահաթլա-
րըն մասլահաթը իոու տուր,
հէր մասլահաթտան միւհիմ,
հէր մասլահաթտան էլզէմ, Ալ-
լահա հիլմէթ էաիպ ճանընը սէ-
լամէթէ չըգարմագ տըր: Սագըն
էյ քրիսթիյան գարտաշ, շիմտի
մէզագըմը իճրա էտէյիմ տէ,
սօնկրա Ալլահա տէօնէր, ինշա՝
ալլահ ճանընը սէլամէթէ չըգա-
րըրըմ տէմէ: Պու Ֆասիտ իւ-
միտ նիջէ ճանլարը Ճէհէննէմէ
աթմըշ տըր. օնլար տա սէնին
կիպի սէօյլէր իմիշ: Լաքին շիմտի
Ճէհէննէմտէ եանայօր, արթըգ
սէլամէթլէրի եօգ. Ճէհէննէմէ
կիթմէյի՝ Ճէհէննէմտէքի ճան-
լարըն հանկիսի գուրմուշու-
տու: Լաքին աֆվին իւմիտի իլէ
կիւնահ իշլէյէնէ՝ Ալլահ պէտ-

սուռա օգուր. « Լանէթ օլսուն
իւմիտէ իսթինաաէն կիւնահ իշ-
լէյէնէ » : Շու կիւնահը իշլէյիմ
տէ, սօնկրա վարըր խոստովա-
նանք օլուրում, տէրսին. լաքին
վագըթ պուլաճաղընընէ պիւր-
սին. կիւնահը իշլէտիյինլէ էօլ-
մէյէճէյինի սահիհ պիւրմիսին :
Օ արատա Ալլահըն լութֆու-
նու զայպ էտէրսէն, եա պիր
տահա պուլամաղսան : Ալլահ
մէրհամէթ էտէր ամմա, քեն-
տիտէն գօրգանլարա էտէր. քեն-
տիյի սայմայանլարա էթմէզ .
« Սնուն մէրհամէթի քենտիտէն
գօրգանլարա աըր » (Ղուկ. Ա.
50.) խոստովանանք օլաուղում
ղաման, իքի կիւնահ սէօյլէյէճէ-
յիմէ, իւշ տէ սէօյլէսէմ օ
տուր : Եօգ. զիրա Ալլահ իքի
կիւնահը աֆվ էտէրսէ, իւշիւն-
ճիւյիւ էթմէյէճէք օլուր : Ալ-
լահ սապր էտէր ամմա, հէր զա-

ման սասար էթմէզ. « Կիւնասլա-
րընըն էօլլիւսիւ տօլտուգտա,
Ճէզալարընը վէրիր » . (Բ. Մահ.
Զ. 14:) Կիւնասլըն էօլլիւսիւ
տօլտուգլայըն, Ալլահ արթըգ
աֆվ էթմէզ. եա էօլլիւմ կեօն-
տէրիր, հագգընտան կելիր, եա
կիւնասլէարը քենտի հալինէ
պըրագըր քի, կիւնաստան կիւ-
նահա իսեանընը արթըրըպ, Ճէ-
հէննէմէ կիտէր. պու զազապ՝
էօլլիւմսէն պէթէր տիր: Շու օ-
գուտուղունա տըզգաթ էլլէ
պիրատէր, թէքմիլ օգու տա,
քենտինի Ալլահա վէր. օլմայա
քի պու էօլլիւթ՝ Ալլահըն սանա
կէօնտէրտիյի սօն իապէր օլ
սուն: Շիմտիյէտէք խաթըրընը
երգթըղըն եէթիլիր. եէթէր
սասար էթտի: Պիր մահացու
կիւնաս տահա իլլէրսէն, Ալլահ
արթըգ աֆվ էթմէզ. գօրգ, թի-
թիրէ. պու ճան մասլահաթը

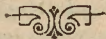
էօլիւմ ստաթընտէ հտէճէյին՝
վագըթսըղ օլուր: Ալլահ ֆեքրի
մի սէն աչ:

Գ. Էօլիւմ պիր տէմ տիր քի,
էպէտիլիք օնա պաղլը տըր: Էճէլ
տէօէյինտէ եաթան առամ՝
էօլմէք իւզրէ օլմսղլա, իքի է-
պէտիլիյին պիրինէ եագըն վար-
մըշ տըր. վէ հանկըսը գըսմէթ
օլաճաղը՝ օ սօն չէնէ աթմուսը-
նա պագար. օնտան սօնկրա պիր
տէմտէ, ճանը եա էպէտէն ճէն-
նէթտէ տիր, եա էպէտէն ճէ-
հէննէմտէ: Վսյ օ տէմ, օ չէնէ
աթըմը. օ նէ տէմ տիր քի, պիր
էպէտիլիք օնա պագար. պիր է-
պէտիլիք քի, եա իզլէթ կէօրէ-
ճէք եա ազասլ. պիր էպէտիլիք
քի, եա տախմա մոլթլու օլա-
ճագ, եա տախմա մոլթսուզ.
եա ֆերահ կէօրէճէք, եա իզ-
թիրապ չէքէճէք. պիր էպէտի-
լիք քի, եա հէր էյլիյէ նայիլ օ-

լաճադ, եա հէր պէլայէ միւս
թէլա. պիր էսկտիլիք քի, եա
պիր ճէննէթ գազանաճադ, եա
պիր ճէհէննէմ էտինէճէք: Վէլ
հասըլ օ տէմտէ սէլամէթ չըդ-
տըն ըսա, արթըդ գօրգուն գալ
մազ, էսկտէլ-սպատ րահաթ
վէ մութլու օլուրսուն: Վէ իլլա
էանըլըպ ճէհէննէմէ տիւշէրսէն,
Ալլահ՝ Ալլահ օլտուգճա, սէն
մուսիպէթլէր իշինտէ իւմիտսիզ
տէրաիմէնտ գալըրսըն: Ճէննէթ
նէ օլտուղունու, ճէհէննէմ նէ
օլտուղունու, մահացու կիւնահ,
Ալլահըն խաթրընը ինճիթմէք,
էմրինի պատմագ նէ օլտուղունու
խոստովանանքսա կիւնահ սագ-
լամագ, էլին զարարընը էօտէ-
մէմէք նէ օլտուղունու էօլիւմ
սաաթընտա անկլարսըն: Վայ
հալիմէ տէյէճէք ճան իւսթիւն-
տէ օլան ատամ, պիր ազտան Ալ-
լահըն հուղուրունա չըգաճաղմ:

աճապա գըսմէթիմէ նէ հիւքմ
օլաճադ . նէրէյէ կիաէճէյիմ,
ձէննէթէ մի, ճէհէննէմէ մի,
մէլալքէր իլէ մէսրուր օլմաղա
մը, եօգսա ճէհէննէմ ճանլա
րըյլա եանմաղա մը: Ալլահ էվ
լատը մը օլաճաղըմ, եօգսա շէյ
թան էսիրի մի: Չօգ գալմատը,
վայ պանա, պիր ազտան տույա
րըմ. վէ պիր քէրրէ նէրէյէ գօ
նարսամ, էպէտէն օնտա գալա
ճաղըմ: Աման Ալլահ, պիր
գաչ սահաթտան, պիր քաչ
տագիգէտէն, պէնիմ հալիմ նէ
օլաճադ: Շու վէրտիյիմ ֆէ
նա իսրէթի, վէրտիյիմ զարա
րը, երգտըղըմ ըրզը էօտէմէզ
սէմ, տիւշմէնիմէ եիւրէքտէն
հէլալ էթմէլսէմ, պիր էյի խոս
տուլաննք օլմազսամ, հալիմ
նիճէ օլաճադ: Օ զաման՝ կիւնա
հը իշլէտիյին կիւնէ, օ սէֆայը
էթտիյին կիւնէ, օ լնթիգամը

ալտըղըն կիւնէ պին լանէթ օ
գուրսուն ամմա, նաֆիլէ օլուր,
զիրա օ արասա էթտիյին՝ Ալ-
լահըն մուհապսէթինաէն տէ-
յիլ, զապասըն գօրգուսունտան
աըր: Իշթէ շիմտի պու սաաթ-
տան թէօվպէ էտէրիմ եւրապ-
սի, էօլիւմ սաաթընա պէքլէ-
մէմ. պու սաաթտան սէնի սէ-
վէր, սանա սարըլըրմ. սէնին
գուճաղընտա էօլէյիմ: Ան ա-
ղիլ վալիաէմ Մարիամ, օ տար
սաաթտա պանա սէն իմուատ էյ-
լէ սէնին էթէյին ալթընտա էօ-
լէյիմ:

ՓԵՐՇԵՄՊԵ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵՒԻՒՐԻՒ

ՇԵՐԻՄ ԿԻՒՆԻՒՆ:

Ա. Ճան թէնտէն այրըլլորըլ
պիրլէ, Ալլահըն հուզուրունա
վարըպ, շէրիաթի կեօրիւլէճէք
տիր: Հաքիմին սէնին խօրլայըպ
ղաղապա կէթիրաիլին՝ հէր շէյէ
գաառըր պիր Ալլահ տըր. շէքեա-
յէթաիլէրին՝ տիւշմէնին օլան
շէյթանլար տըր. կեօրիւլէճէք
տաւա՝ քէնաի կիւնահլարըն
տըր. հիւքմի տէօնմէզ, ճէզասը
պիր ճէհէննէմ տիր: Արթըզ
նէ էարան վար նէ ագրապա, նէ

տօսութ. մասլահաթ սէն իլէ Աւ-
լահըն պէյնինտէ կէօրիւլէճէք:
Կիւնահլարընըն չիւքինլիյինի օ
ղաման կէօրիւլ, շիմալքի էթ-
տիյին կիպի՝ էօղր էտէմէզսին:
Կէրէք աիլ իլէ, կէրէք Ֆիքր իլէ,
կէրէք ամէլ իլէ իշլէտիյին կիւ-
նահլար հէփ թէֆթիշ օլունուլ
խաթըր էթտիյին, իւշէնտիյին,
էօրնէք օլտուլուն գապահաթ-
լար՝ հէփ Ալլահըն ասալէթ
վէզնէօինտէն կէչէճէք տիր վէ
էյէր պիրինտէ գապահաթըլ
պուլունուլտան, վայ հալինէ:
Աման Յիսուսուլմ, ատիլ հաքի-
միմ, շէրիաթըմը կէօրմէտէն կիւ-
նահլարըմը աֆվ էյլէ:

Բ. Տիւնէանըն սօնունտա Հադ-
թասալա ալէմին շէրիաթընը Յուլ-
սափաթ տէրէօինտէ կէօրէճէք:
Թէնլէրին ճիւմլէսի տիրիլիպ,
ճանլարըլլա պէրապէր՝ ամէլլէ-
րինէ կէօրէ իւճրէթլէրինի, եա-

խօտ ճէզալէրինի ալմաղա կիտէ-
ճէքլէր: Տիւշիւն քի, էյէր ճէ-
հէննէմլիք օլուրսան, սէնին պու-
թէնին՝ օ սէֆիլ ճանընա էպէտի
ղընասան օլաճադ: Ս գատէմսիլ
սաաթտա ճան ըլա թէն պիր
պիրինի պուլուհիս ճան թէնէ
լանէթ օգուր, թէն ճանա. շէօյ-
լէ քի շիմալիքի հալտէ հարամ
սէֆալար արամաղա իթթիֆադ
էտէն ճան ըլա թէն, էօլալիք.
տէն սօնկրա, պիր պիրինին ճէլ-
լատը օլմադ իչին՝ զօր ուլա պիր-
լէշիրլէր: Վէ իլլա ճանըն սէլա-
մէթէ չըգարսա, սէնին պու թէ-
նին կիւզէլ, փարլադ տիրիլիս,
նէ տէրտ կէօրիւր, նէ պէլա. վէ
ճանըն ըլա, թէնին իլէ մութլու-
էօմիւրէ լայրդ օլուրսուհ: Իշթէ
տիւնեանըն օյուհու պէօյլէ պի-
թէր: Ս զաման պու տիւնեանըն
պիւլիւքլիւքլէրի, տարաթլարը,
սէֆալարը հէփ սիթէր: Շէփի-

սի պիթտի ֆադաթ իքի էպէտի-
լիք գալառ պիրի իզլէթլի, պիրի
աղապլը. պիրի մոլթլու, օպիրի
մոլթսուզ. պիրի սէվինճլի, օ-
պիրի ուգուպէթլի: Կիւնահարը-
լար ճէննէթտէ, կիւնահքեար-
լար ճէհէննէմոէ: Վայ հալինէ
օ զաման՝ պու տիւնեայէ եիւրէք
եափըշտըրանըն. տիւնեանըն
մէյմէնէթսիզ մէզադլարը իջին,
հէր շէյտէն եատ օլմուշ, հէմ
ճանընը իթիրմիշ՝ հէմ թէնինի,
հէմ ճէննէթի, հէմ Ալլահը:

Գ. Մահշէր կիւնիւնտէ օլու-
նաճագ սօն հիւքմիւ տիւշիւն.
հաքիմիմիզ Քրիստոս կիւնահ-
քեարլարա տէօնիւպ, սիզին կիւ-
նիւնիւզ պիթտի ա նամքեօրէր,
սիզին կիւնիւնիւզ պիթտի. շիմ
տի նէօլպէթ պէնիմ տիր. շիմ
տի հագ վէ առալէթ վագթը
աըր, զազապ վէ ինթիդամ կիւ-
նիւ կէլտի: Չիւնքի լանէթ իս-

Ճ Ո Ւ Մ Ա Ա Է Ր Թ Է Ս Ի

ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԷՖԻՔԻԻՐԻԻ

ՃԵՀԵՆԵՆԺ աղապարհըն
Էպեֆիլի:

Ա. ՃԵՀԵՆԵՆԺ աղապարհըն
Էպեֆիլի, ՎԵ ՀԵՎԻՍԻ Էպեֆիլի
ՆԵՅԻ քի, օ Էպեֆիլի Էպեֆիլի
Էպեֆիլի, Էպեֆիլի Էպեֆիլի,
Էպեֆիլի Էպեֆիլի օ Էպեֆիլի
Էպեֆիլի Էպեֆիլի Էպեֆիլի,
Էպեֆիլի Էպեֆիլի օ Էպեֆիլի
Էպեֆիլի Էպեֆիլի Էպեֆիլի:
Էպեֆիլի օ Էպեֆիլի Էպեֆիլի Էպեֆիլի
Էպեֆիլի օ Էպեֆիլի Էպեֆիլի Էպեֆիլի

րինէ՝ Ալլահ սէնի ճէհէննէմտէն
ջրգարաճագ տէյի՝ պիր մէլէք
միւլաթէ կէօթիւրսէ. ամմա նէ
զաման. սուլարըն տամլաոր, ա-
ղաճլարըն եափրաղը, վէ տէրեա-
նըն վէ գարանըն գուժու նէ
գատար ըսա, հէր պիրինէ պին-
լէրճէ պին սէնէլէր տէվը օւ-
տուգտան սօնկրա տէսէ. (պու-
խապէրէ սանա իւրքիւնթիւ կէ-
լիյօր.) պու ճիւմլէ իլէ օ սէֆիւ-
ճանա էօյլէ պիւյիւք սէվինճ օ-
լուր քի, սանա պիր պիւյիւք
փատիշահլըգ պաղըշլասալար, օ
գատար սէվինէմէղսին: Հայ հայ,
ղիրա օ ճան տիւշիւնիւր քի,
կէրջի պուճա պին սէնէ կէչէ
ճէք, լաքին պիր կիւն սօնու կէ-
լէճէք ա. անճագ էօյլէ տէյիւ.
օ պինլէրճէ սէնէլէր կէչաիքսէն
սօնկրա՝ եինէ ճէհէննէմ եէնի-
տէն սլաշլար. օ սույուճ տամլա-
լարը, եափրագլար, գուժար

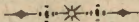
հէր նէ գատար իւսթ իւսթէ
թէքրար զարպ օլունսա, օնլար-
տան ոօնկրա եինէ ճէհէննէմէ-
նիտէն պաշլար: Պու գավլի ճէ-
հէննէմտէքի ճանլարըն հէփիսի
գասլուէ էտիպ, եա րասլպի, ա-
զապըմը իսթէտիյին գատար տը-
թըր, միւտտէթինի իսթէտիյին
գատար ուզաթ, րազի իմ, ֆա-
գաթ պիր վատէ թայէին էյլէ
տէր: Լաքին խայըր, վատէ եօդ:
Պարի օ սէֆիլ ճան քենտիյի ալ-
տատըպ, քիմ պիլիր, պէլքի
պիր կիւն Ալլահ մէրհամէթէ
կէլիպ, պէնի ճէհէննէմտէն չը-
գարա տէյի՝ կէօնլիւնիւ ալոււն-
տուրա պիլսէ: Խայըր. օ տա եօդ.
Էպէտի ճէհէննէմլիք ֆէրմանը
տայմա կէօպիւ էօնիւնտէ եապը-
լը տուրուր: Էյլէ իսէ պու չէք-
տիյիմ էզիյէթլէր, պու ա-
թէշ, պու մուսիպէթ, պու չըղ-
րըմալար աալա պիթմէյէճէք

մի տէր: Եօգ, եօգ. ասլա պիթէ-
ճէյի եօգ տէյի ճէվասլ ալըր: Նի-
չէյէ տէք. տաիմա, էպէտիյէ-
տէք: Ա՛հ, օ նէ՞ ասլա տըր. օ նէ
տաիմա տըր. օ նէ էպէտիլիք
տիր: Ա՛հ ճէհէննէմ ահ. ինսան-
լար սանա ինանըպ տա, նի՛ճէ
կիւնահ իշլէյէ պիլիյօրլար կիւ-
նահ իջինտէ նի՛ճէ եաշայա պիլի-
յօրլար:

Բ. Պիրատէր, սագըն քէնտի,
նի. սանա տա ճէհէննէմ վար,
էյէր կիւնահ իշլէրսէն: Օ դօր-
գունճ ֆուրուն այաղըն ալթըն-
տա եանայօր. վէ շունու օգու-
տուղուն անտէ՝ աճապա իջինէ
նիչէ ճանլար տէօքիւլիյօր: Տիւ-
շիւն քի, պիր քէրրէ իջինէ տիւ-
շէճէք օլուրսան, պիր տահա չը-
դամագըսըն: Վէ էյէրպադաըմուզ-
թահադ օլտուղուն դաման օլմու-
շուսա, Ալլահա շիւքր էյլէ քի,
սէնի օ սաաթտա կէօնտէրմէմիշ:

վէ չափուք չարէսինէ պագ. կիւ
նահլէրինի աղլա. վէ ճանընը սէ
լամէթէ չըգարմանըն՝ էլինտէն
կէլէն՝ էն միւհքէմ՝ Թարիգինէ
պագ: Սըգճա իոստովանանք օլ,
հէր կիւն պու քիթապճըղը, էա
խօտ պուհոււն կիպի պիր հոգե
ւոր քիթապ օգու. կոյս Մա
րիամ վալիաէմիգէ իպատէթլի
օլ. հէր կիւն վարգարանընը չէ
վիր. ճումաա իրթէսի կիւնլէրի
Աստուածածինին իզգէթինէ օ
րուճ Թուլթ. փորձուլթիւնլար
տա սըգճա սըգճա Յիսուս Մա
րիամ տէյէրէք տայան. կիւնահ
սէպէպլէրինտէն գաչ. Ալլահ
սանա տիւնեայը տախի Թէրք
էթաիրիրսէ, աիւշիւնմէ, Թէրք
էյլէ. էպէտի ազապտան գուր
Թուլմագ իջին հէր նէ էթսէք ազ
տըր. « Էպէտիլէք Թէհլէքէտէ
օլտուղու եէրտէ, հիչ պիր իհթի
յաթ զիյատէ տէյիլ տիր » տէր

սուրբ Բեռնարդոս: Էպէսիւի-
յիմիզտէն էմին օլմագ իջին, հէր
նէ էթսէք ազ տըր: Պագ նէ ա-
տամլար ճէհէննէմէ տիւշմէմէք
իջին, չէօլլէրէ տիւշիւալ, մաղա-
րալարտա եաշամըշլար: Սէն նէ
եափայօրսուն. գաչ տէֆա ճէ-
հէննէմէ մոլսթահագ օլմուշ ի-
քէն, էթտիյին նէտիր: Ճանընը
ճէհէննէմէ աթայօրսուն, պիլիբը
միսին: Ալլահա տէօն Ալլահա
տէօն, վէ պէնտէն հէր նէ իս-
թէրսէն հազըրըմ եա բասպի,
տէյիս, վալիտէմիզ կոյս Մա-
րիամոան եարտըմ տիլէ:

պիր Ալլահ էվլատընըն էօլիւմիւ
զուհուր էթմիշ: « Քրիստոս պի-
ղի սէվտի, վէ պիղիմ իչին քէն-
տիյի ֆիտա էթաի » տէր Պօղոս
առաքեալ (Եփես. Ե. 2): Էսքի
օրէնքտէ էֆէնտիմիզ թէն ալմա-
տան, Ալլահ պիղի չօգ սէվէր մի
տէյի՝ ինսան շիւսսէ էտէ պիլիր-
տի. լաքին պիր ըիւսվայ տար ա.
ղաճը իւղէրինտէ՝ գանը թիւքէ-
նիպ, ըէզալէթլէ էօլտիւյիւնիւ
կէօրտիւքտէն սօնկրա, պիղի
ճանտան սէվտիյինէ շիւսսէ է-
տէճէք եէր գալըր մը: Վէ կիւ-
նահլարըմըզըն ճէզասընը էօռէ-
մէք իուսուսուստա, Ալլահ էվ-
լատընըն պիղէ օլան մուհասս-
պէթի՝ նէ հատտէն աշըրը աշգ
օլտուղուն ագըլարա սըղար շէյ
տէյիլ տիր: Պէլի. տինճէ պիր
մատտէ տիր պու. « Պէլի, կիւ-
նահլէրիմիզի օ եիւքլէնտի. վէ
աղրըլարըմըզը օ չէքտի » տէր

Եսայի մարգարէ (ԾԳ. 1): Վէ
պունու սալթ քէնտի մոհհապ
պէթի եափառ: « Պիլի սէվտի,
վէ գանընտա եայգատը» (Յայտ.
Ը. 5): Կիւնահ չիրքինի եայգա-
յըպ, իւզէրիմիլտէն գալտըրմագ
իչին, պիւթիւն գոնընը տամար
լարընտան սիւզիւպ, պիզի իչին
տէ եայգատը: Ալլահ. պունէ
էօլչիւսիւզ քէրէմ տիր նէ էօլ
չիւսիւզ մէրհամէթ տիր. վէ նէ
էօլչիւսիւզ մոհհապպէթ տիր:

Եւ գուրթարըճըմ Յիսուս,
սէնի սէվմէյէ պէնի փէք մէճ
պուր էթմիշսին. սէնի ճանտան
սէվմէզսէմ, իֆրաթ նամքէօր
իւմ: Եւ Յիսուս, սէնին մոհ-
հապպէթինի խաթրըմտան չը-
գարմալըլա, սէնի խօրլամըշըմ.
լաքին սէն պէնի խաթրընտան
չըգարմամըշսըն: Պէն սանա ար-
գամը տէօնտիւմ, սէն պէնիմ
էթէյիմի պրագմտըն: Պէն սէ

նին խաթրընը երգմը լքէն, սէն
պէնի աֆվէ տավէթ էտիպ,
աֆվ էթմիշսին: Ահլ իմաի եա
մէրհամէթլի Զիսուս, իաչ իւ
ղէրինտէ պէնի սէվաիյին մու
հապպէթ իչին օլսուսն շիմաի
քէնտի մուհապպէթին զէնճիր
լէրի իլէ պէնի սանա պաղլա.
լաքին էօյլէ պաղլա քի, պիր
տահա այրըլմայըմ: Ան քէրէմ
սահիպի, սէվէրիմ սէնի, վէ
էօմրիւմ օլտուգճա սէվէյիմ:

Բ. Յիսուսուս սէվմէյէ պիղիմ
մուհապպէթիմիղի ալէվլէնտի
րէճէք, պիղիմ իչին էօլիւմիւ
իթիքեապ էթտիյինտէն զի
յատէ, վէ չէքտիյի աղրըլար
տան վէ րէզալէթտէն զիյատէ,
պուսլարը չէքտիյինին սէպէպի
տիր քի, հէփ պիղէ օլան
մուհապպէթինի կէօսթէրիպ
գալպիմիղի ճէլպ էթմէք իչին
տիր: « Պիղ Ալլահըն մուհապ

պէթինի պունտան անկլատըգ »
տէր Յովհաննէս աւետարանիչ .
« զիրա քենաի վիւճուտունու
պիղիմ ուղուրումուզա գօտու »
(Ա. Գ. 15) : Պիղի սէլամէթէ չը
գարմագ իչին , Յիսուս պէօյէ
սիյասէթ չէքիպ էօլմէյէ հաճէթ
եօղուտու . պիղիմ իչին պիր
տամլա գան , եա պիր տամլա
կէօղ եաշը ագըթաս , քէֆայէթ
էտէրտի . Ինսան-Ալլահըն պիր
տամլա եա գանը , եա կէօղ եաշը
պինլէրճէ տիւնեայը սէլամէթէ
չըգարա պիլիրտի : Լաքին մու-
հապպէթինին չօղլուղունու ան-
լատըպ , քէնտիյի սէլմէյէ պիղի
մէճպուր էթմէք իչին , պիւթիւն
գանընը տէօքմէք իսթէտի , վէ
աղըրլար ըէզալէթլէր տէրեա-
ւընտա էօմրիւնիւ գուրպան էթ-
տի : « Քրիստոսուն մուհապպէ-
թի պիղի մէճպուր էտէր » տէր
Պօղոս առաքեալ (Բ. Կոր. Ե. 14) .

սիյասեթի տէմէզ . Էօլիւմիւ
տէմէզ, իլլա մուհապպէթի տէր
Եւ պիզ քիմ իտիք, եւ ըսապի,
պիզ քիմ իտիք քի, մուհապպէ-
թիմիզի պու պահայա սաթըն
ալլըյօրսուն: « Քրիստոս հէփիսի
իչին Էօլմիւշ քի, եաշայանլար
քէնտիլէր իչին եաշամասըն, իլլա
քէնտի ուղուրլարընա Էօլէն իչին
եաշասըն տէյի » (Բ. Կոր. Ե. 15).
Էօյլէ իսէ պիզ հէփիմիզ սալթ
սէնին իչին, վէ սէնի սէվմէք իչին
եաշայալըմ տէյի՝ մի պիղիմ ու-
ղուրումուզա Էօլմիւշսին: Չա-
վալլը (տէյիմ պարի), սէն պու
գատար սէվիլիրսին, վէ քէն-
տինի ինսանլարա սէվտիրմէյէ
պու գատար մէշագգաթ չէքմիշ-
սին. պու ճիւմլէ իլէ սէնի սէվէր
գաճ քիշի վար: Կէօրիւրիւմ,
հէման հէր քէսս, քիմի մալի սէ-
վէր, քիմի շէրէֆի, քիմի զէվգի
սէֆայը, քիմի ագրապասընը

սէվէր, քիմի տօսթօւնու. հայ-
վանլարը պիլէ սէվէն վար. լա-
քին սէն՝ էօլջիւսիւզ մուհապ-
պէթէ լայրգ Յիսուս, սէնիսահիհ
մուհապպէթ իլէ սէվէն գաճ. քի-
շի տիր: Եազըդ, եազըդ. փէք
ազ տըր: Անճադ պու ազլարըն
սորասընտա պէն տէ օլայրմ. կէր-
ջի պիր զաման մախլուգա սէվ-
տա վերիպ, սէնին խաթրընը
եըգմըշըմ, լաքին շիմտի հէր էյ-
լլէթտէն զիյատէ սէնի սէվէրիմ:
Ահ Յիսուս. պէնիմ իջին չէթաի-
յին սըգընթըլար՝ սէնի սէվմէյէ
պէնի փէք մէճպուր էաէյօր: Լա-
քին օնտան զիյատէ պէնի մէճ
պուր էտիպ, էիւրէյիմի սանա
պաղլայան՝ քէնտինի պանա սէվ-
տիրմէք իջին՝ չէթաիյին մէշադ-
գաթլարըլա պանա կէօսթէրտի-
յին մուհապպէթի տնկլատըղըմ
տըր: Եա մուհապպէթլի Յիսու-
սում, սէն մուհապպէթ իլէ

պիւթիւն քէնտինի պանա վեր-
միշսին, պէն տէ մուհապպէթ
իլէ պիւթիւն քէնտիմի սանա
վերիրիմ: Սէն պէնիմ խաթըրըմ
իչին հօլիւմիւ իրթիքեապ էթ-
միշսին, պէն տէ սէնին խաթըրն
իչին՝ նէ զաման վէ նէ թարզ մու-
րաա էտէրսէն, հօլմէյի գապուլ
էտէրիմ: Սէնի սէվմէյէ պէնի
գապուլ էյլէ, վէ լութֆո՛ւնլա
պանա եարտըմ էյլէ:

Գ. Ալլահ մուհապպէթինի
եիւրէյիմիզտէ ալէֆլէնտիրմէյէ՝
Յիսուսուն սիյասէթլէրինի
տիւշիւնմէքտէն զայրի եօլ եօգ
տուր: Յիսուսուն եարալարը
մուհապպէթ եարասը օլմնիլլա,
էն փէք եիւրէքլէրի տէլէր օգ-
լար տըր, վէ էն սօուգ եիւրէք-
լէրի թութուլտուրուր ալէֆ-
լէր տիր, տէր սուրբ Բոնավէն-
տուրա: Յիսուսուն չէքաիյի սի-
յասէթլէրէ ինանըպ, ֆիքրին:

տէ կէշտիրէն ատամ՝ իսթըրնը
ինճիթմէք միւմքին տէյիլ, սէվ
մէմէք միւմքին տէյիլ. հաթթա
սուրբ Լօրէնցիոս Յուստինեան
« Ագըլըյը կէօրտիւք, մու
հապպէթին չօգլուղունտան չըլ
աըրմը » տէտիյի կիպի, պիր
Ալլահըն պիպիմ ուղուրումուղա
պու էթտիյի ագըլտան իսարըճ
իշի կէօրիւպ, մուհապպէթին
տէն ագլընը չըլաըրմամագ միւմ
քին տէյիլ: Օնուն իշին տիր քի,
փուլթփէրէսթլէր Քրիստոսուն
խաչա կերիլտիյինին նազլինի
տինլէտիքլէրինտէ, տէլիլիք տիր
տէրլէր իմիշ: « Պիզ խաչա չըգ
մը Քրիստոսու վազէտէյօրուզ,
հահուաիլէրտէ քիւֆիւր,
փուլթփէրէսթլէրտէ տէլիլիք
տիր » տէր Պօղոս առաքեալ (Ա.
Կոր. Ա. 23): Հէր շէյէ գատըր,
վէ ազիմ իգպալ սահիպի պիր
Ալլահ՝ քէնտի հարաթտըլը

գուլարըն ուղուրունա էօլիւ-
միւ իրթիքեապ էթմէք օլո՞ւր
շէյմի տէրլէր իտի:

Ա՛հ, ինսան աշըփը Աւահ սէ-
նին պէօյլէ քերէմինէ, սէնին
պունճա մուհապպէթինէ ինանը-
րըզ տէյիպ տէ, պիզտէննէ՞ քեար-
լըփ կէօրիւյօրսուն: Մուհապ-
պէթ՝ մուհապպէթ իլէ էօտէնիւր
տէրլէր. լաքին սէնին մուհապ-
պէթինի նա՞սըլ մուհապպէթ
տիր էօտէյէճէք. պիզիմ իչին
սանա էօլիւմիւ իրթիքեապ էթ-
տիրէն մուհապպէթի էօտէմէյէ,
կէրէք քի, պիր զայրը Աւահ
տա սէնին իչին էօլէ: Ա՛հ, օ
խաչ, օ եարալար, Յիսուսու-
մուն էօլիւմիւ, Յիսուսու սէվ-
մէլէ՝ սիզ պէնի փէք մէճպուր է-
տէյօրսունուղ: Նա՞ սէվկիւլիւ է-
ֆէնտիմ, սէնի ճանտան սէվէ-
րիմ, պունտան սօնկրա սալթ սէ-
նին իչին, վէ քէնտիմի սալթ սա-

թէտինիլ, ա՛ եարամազլար, լա-
նէթ պաշընըզտան էքսիք օլմա-
սըն շիմաի, հէմ պիւթիւն էպէ-
տիլիքտէ լանէթ օլսուն սիլէ:
Պէնտէն ուզագ, հէր էլլիքտէն
մահրում. էպէտի աթէշ աղա-
սընա կիտին. « Պէնտէն ուզագ.
մէլունլար, էպէտի աթէշէ կի-
տին » (Մատթ ԻԵ. 41), տէյիպ
գօլաճագ: Օնտան կիւնահսըզ
ճանլարա տէօնիւպ, կէլին պէ-
նիմ ազիլ էվլատլարում, կէլին.
սիլէ հազըրլանմըշ կէօյլէր տէօվ-
լէթինէ մալիք օլուն. պունտան
պէօյլէ արտում՝ սըրա խաչ սիւ-
րիւքլէմէյէ տէյիլ, իլլա պիլէմճէ
տէօվլէթ սիւրմէյէ կէլին: Կէլին,
մալիմէ վարիս, վէ սալթանաթը-
մա շէրիք օլուպ, էպէտիլէրէտէք
մերհամէթիմի մէտհէտին. սիւր-
կիւնտէն չըգըն, վաթանընըզա
կէլին. ճէֆատէն սէֆայէ, կէօզ
եաշընտան սէվինճէ, ուգուպէթ-

տէն հպետի բահաթէ կէլին:
« Կէլին, փէտէրիմին խայր տու
աւորնը ալանլար, սիղէ հազըրլա-
նան տէվլէթէ մալիք օլուն »
տէյէճէք, ճէննէթէ տավէթ է-
տէճէք: Եւ Յիսուսում, պէն
տէ պու խայր տուալըլարն պի-
րի օլմագ իւմիտինտէ իմ: Սէնի
հէր շէյտէն զիյատէ սէվէրիմ:
պանա տուանը շիմտիտէն վէր:
Եւ ալիլ վալիտէմ Մարիամ,
պանա սէն տէ տուանը վէր:

ՃՈՒՄԱ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵՐԻՐԻ

ՃԷԿԵՆԷՏ:

Ա. ՃԷԿԵՆԷՏ աստիքէրի՝
իջի տօլու աթէշ՝ պիր մոսիպէթ-
լի զընտան տըր: ՃԷԿԵՆԷՏԷ
կիտէնէր պու աթէշին իջինէ
ղարդ օլուպ, իւսթիւ աթէշ,
ալթը աթէշ, էթրաֆը աթէշ,
պիր կիրտապա տիւշէրէր: Կէօ-
ղիւնտէ աթէշ, աղզընտա աթէշ,
հէր թարաֆը աթէշ օլտուղուն-
տան մատա, հէր հասսէսինին
պաշդա պաշդա ազապը վար:
Կէօղէրի՝ թիւթիւնտէն դա-

րանլըգտան կէօրմէզ օլմուշ, օ-
պիր ճանլարա վէ շէյթանլարա
պաղմագտան պագըշը տէօնմիւշ:
Գուլագլարը գօրգունճ սէսէր,
Ֆէրեատ ու Ֆիղանլար, վէ քիւ-
Ֆիրիւ լանէթտէն զայրի շէյ ի-
շիթմէզ: Կէնղինի գօգմուշ թէն-
լէրին մէքրուհ գօգուսու սօղ-
մուշ: Տամաղը սուսուղլուգ-
տան գուրումուշ, աճըգտան
քէօփիւրիւր, նէ պիր տամլա
սու, նէ պիր լօգմա էքմէք իւ-
միտի վար: Շէօյլէ քի, օ սէֆիլ
մահպուսլարը՝ սուսուղլուգ
պիր եանտան եագար, աթէշ օ-
պիր եանտան. հէր էլիյէթ
պաշլարընտա թէքմիլ, տղայըպ
Ֆէրեատ էտէրէք՝ քէնտի քէն-
տիլէրին եէրլէր. լաքին նէ իմ-
տատ էտէճէք, նէ պիր թէսէլլի
վէրէճէք պիր քիմսէլէրի՝ նէ
վար, նէ օլաճագ: Ահ ճէհէննէմ
սհ, պաղըլար իշինէ տիւշմէյին-

Ճէյէտէք սանա ինանմայօր: Սէն
քի շունլարը օգույօրսուն, սէն
նէ տէրսին. պու սաաթսա էօ,
լէճէք օլսան, կիտէճէյին նէրէսի
տիր: Մուսուն պիր գըվըլճըմըն,
տան շիմտի էլինի սագընըրսըն.
պիւթիւն էպէտիլիքտէ քիմնէ,
տէն թէսէլլին վէ իմաստըն օլ
մայարագ պիր աթէշ տէրեասըն,
տա տուրմայը՝ կէօպիւնէ եէ,
տիրէպիլըրմիսին:

Բ. Օնտան սօնկրա ագըլ գուտ
րէթէրին չէքէճէյի էզիյէթէ.
րի տիւշիւն: Խղճմտանք տուր
մայըպ ֆիքրինի էօրսէլէր: Օ
պիր գուրա տուր քի, սօնու
զէհիրլի պիր գաչ սէֆա իչին,
քիշի իրատէթի իլէ քէնտի ճան
ընա գըյտըղը խաթըրընա կէլ
տիքճէ եիւրէյինի կէմիրիր տու
րուր: Էյ վա՛հ. էյ վա՛հ. ճէ
հէննէմտէ եիւզլէրճէ՝ պինլէրճէ
սէնէլէրտէն սօնկրա, աճասպա օ

սէֆա տէմլերի՝ կէօզլերինէ նէ
կիպի կէօրիւնէ՝ ճէք: Օ գուրա,
օ գուրա, թէօվպէյէ կելմէք
իջին, Ալլահըն քէնաիյէ քէրէմ՝
էթտիյի վադթը խաթրընա
սլրագըր. ճանը սէլամէթէ չը
գարմագ իջին, կէօսթէրտիյի
գօլայլըգլարը, արգատաշլարընըն
խարէթլէրինի, քէնտինին նի-
յէէթ էտիպ իճրատընա տուր-
մատըղը շարթլարը հէփ կէօզիւ-
էօնիւնէ գօր. վէ օ զաման ան-
կլար քի, քէնաիյէ արթըգ սէ-
լամէթ էօգ: Ահ. օ նէ գաթմէր
ճէհէնէմ օլուր: Մուրատը
տախմա զըատընը կէօրիւր, հիջ
պիր խթէտիյի շէյի պուլամագ,
օլան տախմա խթէմէտիյի շէյլէր
տիր, էանի էգիյէէթլէրին հէր
տիւրլիւսիւ: Ագլը էրէր, իթիր-
տիյի նէ պիւլիւք շէյ օլաուլու-
նու, էանի, ճէնէթտէն վէ Ալ-
լահտան մահրուլմ օլաուլուլու

անկլար: Աման Ալլահ, Յիսուս
սուն իսթըը իշին օլսուն, կիւ-
նահլարըմը աֆվ էլէ:

Գ. Է՛յ կիւնահլար, ճէն-
նէթտէն վէ Ալլահտան մահ-
րում օլմայը՝ սէն շիւմի իշ եէ-
րինէ գօմայօրսուն: Լաքին մութ-
լու ճանլար սէվինէրէք կէօյ-
լէրէ չըդսւ աէվլէթէ նաիլ օլ-
սուգլարը եէրտէ, սէն օ մութ-
լու վաթանտան, Ալլահըն հու-
ղուրունտան, կոյս Մարիամըն,
վէ մէլէքլէրին, վէ սալիհ ճան-
լարըն ճէմիյիէթինտէն՝ գու-
տուղ քէօվիէք կիսլի՝ գօվուլաու-
ղուն կէօրիւրսէն, էթտիյին
շաշգընլըղը անկլայըս, տէօյիւ-
նիւս ֆէրեաւ էտէրէք, ա՛ սէ-
ֆալար ճէննէթի, ա՛ թիւքէնմէզ
քէրէմ սահիպի Ալլահ, սէն ար-
թըգ պէնիմ տէյիլ միսին. ար-
թըգ պէնիմ օլմայաճագ մըսըն
տէյի՝ աղլայըս ֆիղան էտէճէք-

սին: Գալի խմորի, գալի, թէօվ
պէյէ կէլ. սէնաէ զաֆիլ պո-
լունմայա սըն: Կէլ Ալլահա
տէօն. Ալլահը ճանտան սէվ.
էֆէնտիմիզ Յիսուստան, կոյս
Մարիամ վալիտէմիզտէն խմորա
տիլէ:

նա պէյեաիրմէք իջին եաշայլմ:
Պէնտէն հէր նէ իսթէրսէն, էմր
էյլէ, հէփիօինի իճրա հաէրիմ:
Սէն, կիւլէնաիյիմ կոյս Մա-
րիամ, պէնիմ իջին Յիսուսա շէ-
ֆաաթ էյլէ:

ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԵՍԻ

ԿԻՒՆԻԻՆ

ԹԵՖԵՔՔԻԻՐԻԻ

ՅԻՈՒՆ ԷՔԷՆԿԻՏԻՆ ԿԱՂԵՔԷ ԳԱՆ
ԲԵՐԵՅԻՄ, ԵՎԿԻՆԻ ԸՓԷԼ:

Ա. ԳՈՒՐԹԱՐՐՃՐՄՐՂ ՅԻՈՒՆ
ԷՕԼԷՃԷՔ ՎԱԳԹԱ ԵՄԳԼԱՂՈՐԳՈՒՄ,
ԳԻԹՍԵՄԱՆՆԻ ԱԿԱԳՃԷՍԻՆԷ ՃՐԳՐԱՅ,
ՍԻՅԱՍԷԹԻՆՆԻ ՕՆՈՒԱ ՔԷՆՈՒՐ ԱԿԱՂ
ԼԱՈՐ, ՔԷՆՈՒՐ ԵՂԻՅԷԹ ՕԼ
ՄԱԳ ԽՂԻՆ, ԵԻԼՐԷՅԻՆԷ ԳՕՐԳՈՒ,
ԹԱՍԱ, ՎԷ ԳԱՍԱՎԷԹ ԿԷԹԻՐԱԻ.
ՃԷՔԷՃԷՅԻ ՍԻՅԱՍԷԹԼԵՐԱԷՆ ԳՕՐ
ԳՈՒԱՅ, ԷՕԼԻԼՄ ՈՒԷՐԷՃԷՍԻՆԷ ԿԷԼ

տի: Գամշը լանաճաղը, տիքէն
 Թաճը, էնքսէրլէրի, խաչը, օ ա-
 րատա հէփ պիրտէն կէօզիւ էօ-
 նիւնէ կէլիս, խուսուսա նէ ին-
 սանտան նէ Ալլահտան պիր իմ-
 տաւոր օլմայարագ՝ մէթրուք հալ
 իլէ սիյասէթ չէքէճէյինի տիւ-
 շիւնտիւքճէ՝ դօյուլուպ, պուն-
 ճա սիյասէթ վէ րէզալէթտէն
 դօրգուպ « Եւ փէտէր, միւմ-
 քին իտէ, պու գատէհի պէնտէն
 չէվիր » տէյի (Մաաթ. Իք. 38),
 րիճա էտէր: Եւ ինսանլար ու-
 ղուրունա սիյասէթ չէքիս, էօլ-
 մէք արդուսունտա « Պիր վաֆ-
 թիզիմ՝ վար եայգանաճագ, օնու
 Թէքմիլ էտինճէյէտէք՝ պէն նէ
 արդու չէքէճէյիմ » (Ղուկ. ԺԲ.
 50), տէյէն, Քրիստոս քէնտի
 տէյիլ մի իտի. շիմտի պու սիյա-
 սէթտէն, պու էօլիւմտէն նէ
 դօրգայօր: Հայ, հայ, Քրիստոս
 պիլիմ իչին էօլմէք իսթէր իտի,

լաքին Ալլահը գուժէթի իլէ
աղըը սըղը տույմատը գըյաս
էթմէյէլիմ տէյի, փէտէրինէ
պու տուայը էաիսլ, պիլիմ ու
լուրումուղա սալթ էօլմէք տէ
յիլ, պէօյլէ պիր էզիյէէթլի էօ
լիւմ իլէ էօլէճէյինտէն գօրգ
տուլումուլ անկլաթմագ իջին
իտի:

Բ. Օ տրատա աճըգլը էֆէն
տիմիլին էիւրէյինէ պիր մահ
լունիյէթ չէօքտիւ քի, էօլ
տիւրէճէք տէրէճէտէ. « Ճա
նըմ էօլիւմ տէրէճէսինտէ քէ
տէրլի տիր » տէտի, (Մատթ.
իջ. 38): Լաքին էֆէնտիմ, ին
սանլարըն սանա հաղըրլատըղը
էօլիւմտէն գուրթուլմագ՝ սէնին
էլինտէ տիր, էյէր իսթէրսէն,
նէ գասալէթ էաէյօրսուլն: Ահ,
ահ. մուհապսէթլի գուրթարը
ճըմըղըն էիւրէյինէ տէրտ օլան՝
չէքէճէյի սիյասէթին գասալէ

Թինոէն զիյատէ, պիզիմ՝ կիւ-
նահլարըմըզ տըր: Կիւնահլ գաւ-
տըրմագ իջին տիւնեայէ կէմիշ
լքէն, չէքէճէյի պունճա էզի-
յեէթլէրէ նիսպէթ՝ օլաճագ
տայըսըզ եարամազըզլար ըտը.
էօլմէտէն՝ քէնտիյի էօլիւմ տէ-
րէճէսինէ գօյուս, եէրլէրի ըսլա-
տաճագ գատար ըսըճագ գան
Թէրլէթտի. « Թէրի՝ գան տամ-
լալարը կիպի օլուս, եէրէ տէօ-
քիւլտիւ » (Ղուկ. ԻԲ. 44):
Պէլի. զիրա քէնտի էօլտիւքտէն
սօնկրա, ինսան էվլատլարընըն
էտէճէյի զարազլար, Թէն կիւ-
նահլարը, իւրըսըզլըզլար, քիւ-
ֆիւրլէր, սրբասղծ ութիւնլար,
վէ սաիր կիւնահլար, ֆիթնէ վէ
ֆէսատլարըյլա, օ արատա հէփ
կէօղիւ էօնիւնէ կէլիս, հէր պի-
րի պիրէր եավուզ ճանտլար կի-
պի՝ եիւրէյինի փարալամաղա
պաշլատըլար: Օ զաման ֆիքրին.

տէն ինսանլարա տէօնէր, պէնիմ մոհապպէթիմին միւքեաֆաթը պոլ մու տուր, ա' ինսան էվլատլարը. սիզի' շիւքրիւնիւ պիլիբ կէօրսէմ, շիմտի էօլմէյէ նէ սէվինճիլէ կիտէճէյիտիմ: Ապին պէնիմ պէօյլէ մէշաֆաթըմ տան սօնկրա. սիլին պուհա կիւնահընը. պէնիմ պու գատար մոհապպէթիմտէն սօնկրա, սիլին պէօյլէ նամքէօրլիւյիւնիւ. պու տուր պէնի պէօյլէ էօլիւմ տէրէճէսինտէ մահպուհէտիս պանա գան թէրլէտէն, տէր:

Էօյլէ իսէ էֆէնտիմ, սանա օղաման պու գատար մէշաֆաթ չէքտիրէն՝ պէնիմ կիւնահլարըմ մըյըմը: Էօյլէ իսէ պէնիմ կիւնահըմ էքսիք օլա, սէնին տէրտին էքսիք օլաճաղ ըմը: Սէնին խաթըրընը ինճիթտիյիմ տէ, պէն նէ գատար ղէվգ տույ-

մոռլ ուսամ, սէն օ գատար սըգ-
լէթ չէքմիշսին: Սէնին պէօլէ
մոռհապպէթինէ գարշըլըգ՝ սա-
նա պէն պոլ գատար տէրո վէ
գասալլէթ վէրաիյիմէ, պէն շիմ-
աի աճըմտան նիճէ էօլմէյօրոլմ:
Պէնի պոլ գատար սէվէն եիւրէ-
յի՝ պէն պէօլէ աճըթմըշըմ
հա՞... Ինսանլարըն էյլիյինի
պիլմիշիմ. սալթ սանամը նամ-
քէօր օլմոռլոլմ: Փիւշման ըմ
Յիսուսոլմ, փիւշման ըմ. աֆվ
էյլէ կիւնահլարըմը:

Գ. Յիսուս կիւնահլարըմըլը
քէնաի իւղէրինէ ալընճա, կէօլ-
լէրինի կէօյէ գալարըմաղա ու-
թանըր կիպի « Նիւղիւ գօյոլ եէ-
րէ գափանըս » (Մատթ. Իգ.
39). Ճան իւսթիւնտէ եիւրէք-
սէն տուա էտէրաի (ԻԲ. 43). օ
տուաաա էֆէնաիմ, պէնիմ կիւ-
նահլարըմա պէտէլ՝ քէնաի էօմ-
րիւնիւ փէտէրինէ Ֆիտա էտիպ,
աֆվիմի՞նիյալ էտէրաի:

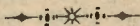
Ա՛ ճան, պուռնճա մուհապպէ,
թէ նիճէ իլլամ օլմաղսըն: Պու-
նա ինանսըգտան սօնկրա, Յի-
սուստան զայրիյի նիճէ սէվէ
պիլիրսին: Քալգ իմտի, գալգ.
ճան իւսթիւնտէ օլան գուրթա-
րըճընըն այաղընա գափան տա,
չէյլէ նիյազ էյլէ. Եւ մուհապ-
պէթլի գուրթարըճըմ, սէնի
պէյլէ խօրլայանը՝ սէն նիճէ սէ-
վէ պիլմիշսին. նամքէօրլիւյիւ-
միւ պիլտիքտէն սօնկրա, պէնիմ
ուղուրումա էօլմէյի նասըլ իր-
թիքեապ էթմիշսին: Կէլիմտիքէ-
րէմ էյլէ, պէնիմ կիւնահլարըմ
իչին, սէնին Գեթսեմանի պաղ-
չէսինտէ չէքտիյին աճըլարա
պէնիտէ հիսսէտար էյլէ: Պէն
տէ սլու սաաթտա կիւնահլա-
րըմտան իքրահ էտիպ, սէնին ս-
րատա էթտիյին կիպի պէն տէ
իպա էտէրիմ: Սէվկիւլիւ Յի-
սուսումուն աշգը, սէն սին պէ-

խօրը այլ խըրփալատըլար: Ահ, սէվկիւլիւ Յիսուսում, պունլար սանա սիլէ վուրուր, եիւզիւնէ թիւքիւրիւր. սէն պիր գուզու կիպի հիչ թընմազ, սապր էտէր, պիղիմ իչին փէտէրինէ փիշքէշ էտէրսին: Եսայի մարգարէնին տէսիյի կիպի « Քէնտիյի դըրփանըն էօնիւնաէ պիր գուզու Ճուգ կիպի սուս տուրուպ, աղլընը աջմազ (Ծգ. 7): Լաքին սէնի օնլար թանըմազսա, պէն թանըր իւրար էտէրիմ. պէնիմ Ալլահըմ, պէնիմ սահապըմ սըն. վէ պիլիրիմ քի, սէնին հիչ կիւնա հըն օլմայարագ՝ հէր չէքտիյին պէնիմ խաթըրմ իչին տիր: Շիւքիւրէր օլսուն սանա եւ մուհապալէթլի Յիսուս. պէն տէ սէնի պիւթիւն եիւրէքտէն սէվէրիմ:

Սապահ օլուպ, Յիսուսուն էօլիւմիւնիւ հիւքմ էթտիրմէք

իջին, Պիղատոսուն հուզուրու-
նա կէօթիւրտիւէր: Կերչի Պի-
ղատոս Յիսուսու գապահաթսըզ
չըգարտը ամմա, եահուտիւէրին
էթտիյի կիւրիւթիւտէն ինչաս
օլմագ իջին, թութուպ Հերով-
դէսէ կէօնտերտի, օ տա քէնտի
մէղագը իջին, պիր միւճիլա-
թընը կէօրմէք արզուսունտա
օլմալլա, Յիսուսա պիր ալ շէյ
սօրտու: Լաքին ճէվապա լայըգ
օլմատըղընտան, Յիսուս հիւ պի-
րինէ ճէվապ վերմէյիպ՝ սուս
տուրտու: Ս ալչագ տա մասգա-
րայա ալլա, չօգ ըկլալէթ էթ-
տիքտէն սօնկրա, արգասընա
տէլի կիպի պիր պէյալ ըուպա
վերիպ կերի կէօնտերտի: Է՛յ ա-
դըլլար հրմէզ հիքմէթ սահիպի
Յիսուս, սանա պու տէլիլիք ըէ-
լալէթի էքսիյիտի: Պէն տէ,
էֆէնտիմ, պէն տէ սէնի Հերով-
դէս կիպի խօրլամըշըմ: Աման

էֆէնտիմ, պէնի տէ Հերովդէս
կիպի իւհամընտան մահրում
էթմէ: Հերովդէս սէնի թանը-
մաաը. պէն սէնի Ալլահըմ թա-
նըր իգրար էտէրիմ: Հերովդէս
սէնի խօրլատըղընա փիւշման օլ-
մատը. պէն պիւթիւն եիւրէք-
տէն փիւշման ըմ: Հերովդէս
սէնի սէվմիշ տէյիլ խաի. պէն
սէնի հէր շէյտէն զէյատէ սէվէ-
րիմ: Ահլ էֆէնտիմ, իւհամընըն
սէսինի գուլաղըմտան էքսիք էթ-
մէ. հէր նէ իսթէրոէն էմը էյլէ,
հէփիսինի լութֆոնլա իճրա է-
տէրիմ: Եա կոյս Մարիամ վա-
լիտէմ, պէնիմ իշին Յիսուսա
շէֆաաթ էյլէ:

ԶԱՐՇԱՄՊԱ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵԻՐԻ

ՅԻՈՒՆԻԱՆ ԳԱՄԼԸՆԻԿԸ:

Ա. Եւ հոռախէր մոլթլապա
Յիսուսուն էօլմէսինի թալէպ
էթաիքլէրինտէն, Պիղատոս Յի-
սուսու թուլթուպ գամջըլար ը-
լա տէօյտիւրտիւ (Յովհ. ԺԹ. 1):
Ս զալիմ հաքիմ՝ պունոնլա
տիւլմէնլէրինի թէսքին էտիպ,
էօլիւմտէն գուրթարըրըմ գը-
յաս էթաի: Լաքին պու թէր-
թիպ՝ Յիսուսա չօգ էզիյէէթլի
օլտու. զիրա Պիղատոս « Էօլէ
իսէ թէտիպ էտէր գօյլէրիրիմ »

(Ղուկ. Իգ. 16). տէտիյինտէն,
եահոուտիւէր անկլատըլար քի,
պու ճէզա իլէ տզատ էտէճէք,
ճէլլատլարա ըիւշվէթ վէրիպ
գամէր ալթընտա էօլտիւրթմէյէ
գաստ էթտիւէր: Կէլ խմտի էյ
ճան. պիր քէրրէ Պիղաոոսուն
սարայընա կիր. գուրթարըճընա
օլան սիյասէթին վէ ըէզալէթին
եէրինի կէօր. վէ սրբուհի Բրի-
ճիտայա պէյան օլաուղու կիպի,
հէման ըուպասընը քէնտի ոս-
յունուպ, ինսան եվլատլարընա
օլան աշգընը՝ վէ ուղուրլարընա
չէքտիյի էզիյեթի ինսանլարա
պիլտիրմէք իչին, սպգ տիրէյէ
նէ աշգ ըլա սարըլըր. կիւնահ-
սըզ գուղու կիպի՝ պաշընը էյմիշ,
ութանտըղընտան եիւզիւ գը-
զարմըշ, օ զալիմ՝ սիյասէթէ
պէքլէր: Օ մէրհամէթսիզ ճէլ-
լատլար գուաուրմուշ քէօփէք-
լէր կիպի՝ իւսթիւնէ տիւշիւպ,

քիմի կէօքսիւնէ վուրուր, քիմի արգասընա. քիմի եանընը տէօյէր, քիմի րասթ կէլէն եէրէ վուրուր. ազիլ պաշընը, մուպարէք եիւղիւնիւ պիլէ էսիր. կէմէտիլէր: Վա՛հ, վա՛հ. օ մուպարէք դան հէր Թարաֆընտան ագըպ տուրույօր. գամջըլար, տէյնէքլէր. տէօյէն ճէլլատլարըն էլլէրի, պաղլանտըղը տիրէք, վէ եէրին Թաշը Թօփրաղը հէփ գանա պուլանմըշ. օ զալիմլէր՝ վուրաճագ սաղ էթ պուլամալըպ, աշըգ եարալարընը Թէքրար եըրթարագ, օ մուպարէք Թէնի պիւթիւն փարալտաղլար: « Աղըըլարըմա աղըը գաթտըլար » տէր Դաւիթ մարգարէնին աղղըլը (Սաղմ. ԿԸ. 27): Է՛յ նամքէօր ճան, սէնին իչին պէօլէ գամջըլանան Ալլահըն իսթըրընը նի՛ճէ ինճիտէ պիլմիշսին: Եա սէն էֆէնտիմ Յիսուս, պիր

նամբէօրուն խաթրը իջին, պու
գատար սիյասէթի՝ նաւը չէք
միշտին: Ա՛հ, Յիսուսումուն եա
րաւարը, իւմիտիմ սալթ սիզ սի
նիզ: Ա՛հ սէվկիւկիւ Յիսուսում,
ճանըմըն աշգը եալընըզ սէնտէ
տիր:

Պու սիյասէթ՝ էֆէնտիմիզէ
փէք իսքէնճէլի օլտու. զիրա Տէ.
փայցի տէտիքէրի սրբունհի Մա
րիամ՝ մագդաղենացիյէ պէյան
օլտուղունա կէօրէ, նէօպէթ իլէ
տէօյէնէր ալթմըշ քիշի իմիշէր.
վէ գուլանարգլարը գամջը վէ
սաիր ալթալար էօյլէ եավուզ
ումուշ քի, էնտիյի էէրտէն եա
րասըզ գալգմազ ըմըշ: Սայըսը
տախի սիր գաշ պինէ պալիզ օ
լուպ, սըրբունհի Բրիճիտայա
պէյան օլտուղու կիսի՝ էթէրի
սօյուլուպ, պէօրիւնիւն քէմիք
էրի կէօրիւնիւր իւմիւշ:
Շէօյլէ քի, Պիղատոս պու սի

յասէթտէն սօնկրա, տիւշմէն
լէրինի մէրհամէթէ կէթիւրիւմ
գըյասըյլա, տիւշարը չըգարըպ
« Իշթէ ասամ » կէօրիւն ա
տամը տէտի: Պու սիյասէթ իլէ
գուրթարըճըմըզ Յիսուս նէ ա
ճընաճագ հալէ տիւշէճէյինի Ե
սայի մարգարէ մուգատտէմ
խապէր վէրիպ « Պիլիմ եարա
մազըզլարըմըզ իչին իւզիւլմիւշ »
տէյօր վէ թէնի հագգընտա
« Պիլ օնու միսքին եէրինէ գօ
տուգ » (Ծգ). տէտիյի կիպի,
մուպարէք կէօլտէսի պիւր միս
քին ատամըն կէօլտէսինէ պէն
զէր, պիւթիւն եարա պէրէ օ
լաճաղընը սէօյլէր:

Ահ, էֆէնաիմ Յիսուս, սէնին
պու տէրէճէտէ մուհապէթինէ
թէշէքքիւրիւմ վար: Եազըգ,
եազըգ. պէն տէ օ ճէլատուար
ըլա պէրապէր սէնի գամըլամը
շըմ: Լանէթ օլսուն ահ, սանա

սկեօյլէ սիյասէթ էտէն կիւնահ-
լարմա : Պանա օլան աշգընը՝
պուշտան սկեօյլէ սըգճա սըգճա
սէն խաթըրմա պրագ քի, պէն
տէ, սէնին խաթըրնը կէօղէտիպ,
պիր տահա կիւնահ իշլէմէյիմ:
Պէն սէնին մուհապպէթինի
սկեօյլէ թանըտըգտան սօնկրա,
վէ սէն տէ պանա պու գատար
քէրրէ աֆվ էթտիքսէն սօնկրա
էյէր պէն էինէ սէնին խաթըրնը
ինճիտիպ, ճէհէննէմէ մուսթա-
հագ օլուրում, պանա նաճսըլ
ճէհէննէմ եագըշրր: Ահ, սէնին
պու մէրհամէթին՝ պանա ճէհէն-
նէմի չօգ վիյատէ ազապըլ ճէ-
հէննէմ էտէճէք տիր: Եօգ,
եօգ. պրագմա քի պիր տա-
հա խաթըրնը ինճիտէմ. զիրա
սէնի սէվէրիմ էֆէնտիմ, վէ
ճանը կէօնիւլաէն սէվէրիմ, վէ
էօմրիւմ օլտուգճա սէվէյիմ:

գ. Իմաի սիւլիմ կիւնահլարը-

մըզը, խուսուսա փաթըլը զաբըը
օլանլարը էօտէմէք իչին, Յիսուս
պու ազիմ սիյասէթի՝ քէնտի
կիւնահսըզ վիւժուտինտէ չէք-
մէյէ թէնէզզիւլ էթտի: « Պիզիմ
էարամազըլըզլարըմըզ իչին քէն-
տի էարալանտը » տէր Ասայի
մարգարէ (ԾԳ. 5): Էօլէ իտէ
էֆէնտիմ Յիսուս. Ալլահըն
խաթրընը պիզ ինձիթտիք, ճէ-
զասընը սէն էօտէտին: Սէնին
պիզէ օլան աշգըն մուսլարէք օլ-
սուն: Պօրճուժու սէն էօտէմիշ
օլմասան, պէնիմ հալիմ նիճէ
օլուրտու: Ա՛հ, քէշքի էօլէյի-
տիմ տէ սէնին խաթրընը ասլա
ինձիթմիշ օլմայայտըմ: Անճազ
պուշտան էվվէլ կիւնահ ըլա
սէնի խօրլամըշ ըսամ, պուշտան
սօնկրա սէնի սէվիպ՝ սէնտէն սէ-
վիլմէք տիր արզում: Պէնի սէ-
վէնի սէվէրիմ տէյէն սէն սին.
պէն տէ սէնի սէվէրիմ, վէ ճան-

տան սեվէրիմ. քէնտի մոհհապ-
պէթինէ պէնի սէն լայրգ էյլէ :
Ումարըմ քի , կիւնահլարըմը
աֆլ էթմիշին , վէ պու սաաթ-
տա քէրէմինլէ պէնի սեվէյօր-
սուն : Ահ , սեվկիւլիւ գուրթա-
րըճըմ , պէնի քէնտի մոհհապ-
պէթինէ կիւնտէն կիւնէ զիյա-
տէ պապլա . պրագմա քի պիր
տահա սէնտէն այրըլայըմ : Սա-
նա թէսլիմ օլմուշում , պէնի
իսթէտիյին կիպի թէտիպ էյլէ ,
լաքին մոհհապպէթինտէն մահ-
րում էթմէ : Պանա լութֆը-
նը վէր . սէնի սեվէլիմ աէ պէնի
նէ հալէ իսթէր սէն դօ : Եւ իւ-
միտիմ Մարիամ , պէնիմ իչին
Յիսուսա շէֆաաթ էյլէ :

ՓԵՐՇԵՄՊԷ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵՐԻՐԻ

ՅԻՍՈՒՍՈՒՆ ԿԻՒՆԻՒՆ ԲԱԾԸՆԱ ԲԱԾԸՆԱԿԱՆԸ,
ՎԷ ԻՉԹԷ ԵՄԱՄԱՄ:

Ա. Օ Ղալիմէր ՅԻՍՈՒՍՈՒՆ
մոռարէք վիճուալնէ էթալիք
լէրի սիյասէթէ գանաթ էթ
մէյիպ շէյթանլարն վէ եահու
տիլէրին թահրիքի իլէ՝ փաթի
շահ սէյի մասգարայա ալաճագ
օլուպ, փաթիշահ քիսվէթի տէ
յէրէք՝ արգասընա պիր դըրմըզը
չափուլէ կօրթալիլէր, էլինէ
հիւքիւմ առասը սէյի պիր գա

մըշ փարջաւոր վերտիւէր, վէ տի-
քէնտէն պիր հալգա պիւքիւս
Թաճ տէյի պաշընա կիյտիրտի-
ւէր: Վէ պու Թաճ սալթ րէզա-
ւէթ տէյիւ, պիր չօգ տա տղրը
վերմէսի իջին, Մատթէոս աւե-
տարանիջին (իւ 30). սէօզիւնէ
կէօրէ՝ էլինտէն գամըշը ալըպ,
տիքէնւէր պիր էյի պաթսըն տէ-
յի Թաճընը տէօյէրլէր խոթ:
Շէօյլէ քի, Դամիանեան սուրբ
Պետրոսուն տէտիյինէ կէօրէ՝
տիքէնւէր պէյնինէ դատար
պաթտը. վէ եարալարընտան ա-
գան գան օլ դատար չօղ ուտու
քի, սրբուհի Բրիճիտայա պէ-
յան օլտուղու կիպի՝ Յիսուսուն
եիւղիւ վէ կէօզիւ վէ սաշը սադա-
լը հէփ գանա պուլանար: Պու
տիքէն իլէ Թաճլանմար՝ Յիսու-
սա հէմ փէք աղրը էզիյէէթ օլ-
տու, հէմ փէք ուզուն. զիրա
էօլիւնձէյէտէք օ Թաճ պաշըն-

տան չըգմատը, վէ ետ պաշընա,
եա թաճընա հէր տօգանըլտըգ-
ճա, օ զալիմ աղըըլար թազէլէ-
նիրտի:

Ա՛հ, էլլիք պիլմէզ տիքէնլէր,
սիզի եարատանա պէօլէ էզի-
յեէթ վերիլնր մի: Տիքէնին նէ
գապահաթը վար: Սէն սին սէն,
ա՛ ճան ֆէնա ֆիքերլէրէ ըիզա
վերտիքճէ, Յիսուսուն պաշընը
սէն եարալամըսըն: Ետ, սէվ-
կիւլիւ Յիսուսում, սէն կէօլէր
փատիշահըսըն, լաքին շիմտի
րէզալէթ վէ աղըըլար փատիշա-
հը օլտուն: Պագ իմտի, սիւրիւ-
նէ օլան մուհապպէթ՝ սէնի նէ
հալէ գօտու: Ա՛հ, էֆէնտիմ,
սէնի եիւրէքտէն սէվերիմ, լա-
քին պէն տիւնեատէ իքէն, սէն-
տէն այրըլըպ պունտան էվվէլ
էթտիյիմ կիպի, մուհապպէ-
թիմի սէնտէն քէսմէք թէհլիքէ-
սինտէ իմ: Աման, էֆէնտիմ, է-

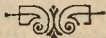
յէր պիր տաճա խաթրընը ին-
ճիտէճէքսէմ, կէլ պու սաաթ-
տա ճանրմը ալ. զիրա ումարըմ
քի, պու սաաթտա սէնին լուծ-
ֆինտէ իմ: Պրագմա քի, սէնի
պիր տաճա զայս էտէյիմ. կէրչի
պէն կիւնահլարըմ սէպէպի իլէ՝
օ մուսիպէթէ մուսթահագ ըմ,
լաքին սանա լայրգ տէյիլ տիր:
Եօգ, Յիսուսում, պէն սէնի պիր
տաճա զայս էթմէմ:

Բ. Օ եարամսզլար պու թա-
ճը Յիսուսուն պաշընա էօյլէ զա.
լիմանէ կէչիրտիքտէն սօնկրա
գարշըսընա կէչիպ, տիղչէօքիւպ
« Սէլամ, եահուտիլէր փատի-
շահը « էյերէք, եէր էօփիւպ
մասգարա էտէրլէր իտի, վէ եիւ-
զիւնէ թիւքիւրիւպ, շամար-
լայրպ, գահգահայլա, չըղըշըպ
գէվգլէնիրլէր իտի: (Մատթ.
ի. 3. Յովհ. 6. ԺԹ): Ահ, էֆէնտիմ
Յիսուս, պու նէ հալէ տիւշ-

տիւն: Շուենտան պիրի կէջէր-
քէն, սէնի պու պօղուգ հիւէթ-
տէ կէօրսէ, տրգանտա օ գըրմը-
զը չափուլթ, էլինտէ պիր գըրըգ
գամըշ փարչասը, պաշընտա տի-
քէնտէն պիր թաճ, գարշընտա
պիր ալայ հաղալէ՝ ըէզիլէնիպ
մասգարա էթտիքլէրինի կէօրսէ,
սէնի նէ գըյաս էտէր. ինսանլա-
րըն էն ըուսլայը, էն եարամազը
եէրինէ գօմա՞զ մը: Իշթէ, իշթէ,
Ալլահըն էվլատը Երուսաղէմին
մասգարասը օրնուշ:

Ա՛հ, էֆէնտիմ Յիսուս, տի-
շարտան վիւճուտինէ՝ պագարըմ,
հէփ գան ըլա եարալար. իշէրտէ
եիւրէյինէ պագարըմ, սէնի էօ-
լիւմ հէյէթինէ գօմուշ՝ կէօնիւլ
աղապըլլա սըգընթըտան զայրի
շէյ կէօրմէմ, Ա՛հ, էֆէնտիմ,
քէնտի եարաթտըղը գուլլարըն
ուղուրունա պու տէրէճէտէ
խօրլանմայը՝ սէնին կիպի պիր

նիմ մոռհապպէթիմ: Սէնի սէ-
վէրիմ, էֆէնտիմ Յիսուս, սէնի
սէվէրիմ. վէ սէնին աշգընա՝
հէր տէրտէ՝ հէր եօլիւմէ հազըր
ըմ: Օ պաղչէտէ չէքտիյին ճան
ալամէթինին հիւրմէթինէ՝ պու
նիյէէթիմտէ տէվամ էթմէյէ՝
պանա գուլվէթ վէր: Եւ իւմիս
էթտիյիմ վալիտէմ Մարիամ,
պէնիմ իջին Յիսուսա չէֆատթ
էյլէ:

Ս Ա Լ Ը Կ Ի Ի Ն Ի Ի Ն

ԹԵՖԵՔԵԻԻԻԻԻԻ

ԷՔԷՆԻՏԻՒՆ ՅԻՍՏՈՒՆ ԸՆԴՈՒՆԱՅ
ՀԱՅԻՆԷՐԻՆ ՀՈՂՈՐՈՒՆԱ ՆԸՔՄԱՍԸ:

Ա. ՅՈՒԴԱ ՔԵԹԱԿԵՄԱՆՆԻ ԱՊԱՂ-
ՃԵՍԻՆԷ ԿԷՂԻԱ, ԱԻՐ ԷՕՓԻԼՃԷՅԼԷ՝
ԷՔԷՆՏԻՍԻՆԻ ԷԼԷ ՎԷՐՈՒ: Օ Է-
ՄԷԱՍԻՂ ՎԱԱԻԹԼԷՐ ՀԷՄԱՆ ԻԼՂԷ-
ՐԻՆԷ ՄԻԼՂԻԱ, ԱԻՐ ԵԱՐԱՄԱՂ
ԹՈՒԹԱՐ ԿԻԱԻ՝ ԹՈՒԹՈՒԱՂ ԱՊԱՂ-
ԼՄԱՐՆԱՐ » (ՅՈՎՀ. ԺԸ. 12): ՊԻՐ
ԱՂԼԱՀ ԱՊԱՂԼԱՆՍԸՆ. ՎԷ ՆԻՉԻՆ,
ՎԷ ԱՊԱՂԼԱՅԱՆ ՔԼԻՄ: ՔԷՆՏԻ ԵԱ-
ՐԱԹՄԱՐՂԸ ԳՈՒԼԱՐ: Ա՝ ԿԷՅԻԼՆ

մէլէքէրի, պուռնա սիզ նէ տէր-
սինիզ: Եա սէն Յիսուսում, քէն
տինի նիջին պաղլատը յօրսուն:
Է՛յ փատիշահլար փատիշահը,
տէր սուրբ Բեռնարդոս, սէն
նէրէտէ, պաղլանմագ նէրէտէ:

Փատիշահլար փատիշահընա,
սուրբլար սուրբուռնա, էսիրին
միւճրիմին իփի եագըշըր մը:
Լաքին ինսանլար պաղլայօրսա,
սէն հէր շէյէ գատըր սըն, նիջին
իփէրինի չէօզիւպ տէ, պու զա-
լիմէրին հազըրլատըղը սիյա-
սէթտէն քէնտինի գուրթարմա-
յօրսուն: Ա՛հ, ա՛հ. սէնի պաղլա-
յան, սէնի գաթլէ մոսսթահագ
կէօրէն՝ պիզէ օլան մոհապպէ-
թին տիր:

Պագ, տէր սուրբ Բոնավենտու-
րա, պագ շու եարամազլարա,
Յիսուսա նէ էզիյէթլէր էտէր-
լէր. քիմի եագասընտան թութ-
մուշ, քիմի տիւրթէր, քիմի

գօլլարընը սլաղլար, քիմի վու-
րուր մուշթալար: Յիսուսա տա
սլադ քի մաղլըմ գուզու կիսկի
նիչ գարշը գամայըս, գուրսան
օլմաղա կիտէր: Եա սիզ շայըրտ-
լարը, սիզ նէ եափարսընըզ,
վարըս էֆէնտինիյի տիւշման-
լարըն էլինտէն ալսանըզնա: Հիչ
օլմաղսա, պիլէսինճէ հաքիմ հու-
զուրունա վարըս, հագգընա
պիր տիւ եարտըմը էտին: Էյ
վա՛հ. շայըրտլարը տա Յիսուսուն
թուլթուլուս պաղլատըլընը
կէօրտիւքէին, պրագըս գաջ-
տըլար. « Օ վագըթ շայըրտլարը
քէնտիյի պրագըս, հէփ գաջ-
տըլար » (Մարկ. Ժգ. 50): Ա՛հ
սէֆիլ Յիսուսում, սէնին էն
սէվկիւլիւլէրին սէնի պէօյլէ
թէրք էտէրսէ, սանա քիմ եար-
տըմ էթսին: Էյ վա՛հ, էյ վա՛հ.
պու ըզալէթ սէնին պու սիյա-
սէթինլէ պիթմիշ տէյիւ. հալա

նիչէ ճանլար արտըն սըրա կէ-
լիպ, սանա Թապի օլմաղա պաղ-
լանմըշլար իքէն, վէ սէնսէն
մախսուս լուԹուՖլարա նախ
օլմուշլար իքէն, պիր խայըրսըզ
քեար իչին, պիր ինսան խաԹըը
իչին, պիր մուրտար սէֆա իչին,
սէնի Թէրքէտէյօրլար: Այն հա-
լիմէ. պու նամքէօրլէրին պիրի
տէ պէն իմ: Աման Յիսուսոււմ,
աֆվ էյլէ. Թէօլպէլէր օլտուն,
սէնի պիր տահա պրագմայըմ.
սէնի սէվէյլիմ. վէ պիր տահա
սէնին լուԹֆունու զայս էԹ-
մէքտէն իսէ, էօմրիւմիւ զայս
էտէյլիմ:

Բ. Յիսուսու Աննա քահանա-
յապետին հուզուրունա կէօ-
Թիւրտիւքտէ, քահանայապետ
Յիսուսա շայըրտլարընը վէ վար
դապետուԹիւնունու ոօրտու.
« Պէն հէփ աշիքեար սէյլէմիշ-
լիմ, պէնիմ սէյլէտիյիմի իշԹէ

պուննլար պիլիր » (Յովհ. ժԸ. 21),
տէյի. էթրաֆընտա օլաննարը
կէօսթէրտի: Լաքին պու ճէվա-
պա՝ օ զապիթլէրին պիրի՝ պու
էրքէանսըզըդ տըր « Քահանա-
յապետէ պէօյլէ մի ճէվապ վէ-
րիրսին » տէյերէք, եիւղիւնէ
պիր եաման սիլլէ վուրտու: Ա՛հ,
պէնիմ էֆէնտիմին սապը:
Պէօյլէ պիր մազլըմ ճէվապա, օ
գատար խալլըն իչինտէ, վէ
հաքիմին կէօզիւ էօնիւնտէ, պու
րէզալէթ լայըդ մըյըտը. հա-
քիմ տէ թաղիր էտէճէյի եէր-
տէ, սիւքիւթի իլէ պու եարա-
մազլըզը թահսին էթմէք ճալօզ
մի իտի: Ա՛հ էֆէնտիմ, ահ. սէ-
նին պուննլարը չէքտիյին, պէնիմ
կիպի պիր էտէպսիդին սանա էթ-
տիյի ըզալէթլէրի էօտէմէք ի-
չին իտի: Սանա թէշէքքիւրիւմ
վար էֆէնտիմ. վէ սէնի քէն-
տիմտէն զիյատէ սէվէրիմ: Սէն

եա՝ փետեր-ուլլահ, Յիսուսուն
սէվապլարը իջին օլտուն, կիւ-
նահլարըմը աֆվ էլէ:

Սօնկրա Կայիափա քահանա,
յապետ՝ սէն սահիհ Ալլահըն էվ-
լատըմը սըն տէյի Ալլահըն իս-
մինէ անտ վէրինճէ, Յիսուս Ալ-
լահըն իսմինէ ըիայէթէն. ին-
քեար էթմէյիս, սէն սէօյլէտին
տէտի. հէման Կայիափա ըու-
պատընը փարալայըս, քիւֆիւր
էթտի տէյինճէ, օպիրլէր տէ՝
էօլիւմէ մուսթահադ տըր տէյի
ճէվապ վէրտիլէր (Մատթ. 12):
Պէլի էֆէնտիմ, էօլիւմէ մուս-
թահադ սըն. զիրա պէնիմ կի-
պի պիր էպէտի էօլիւմէ մուս-
թահադ օլանըն պօրճուհու պօյ-
նունա ալմըջ սըն: Վէ չիւնքի
սէն էօլիւմիւնէ պանա էօմիւր
ալըվէրմիշսին, հադ տըր քի՝ պէն
տէ էօմրիւմիւ հէփ սէնին ու-
ղուրունա սարֆ էտէմ: Սէնի

սէվերիմ էֆէնտիմ, վէ սէնի
սէվմէքտէն զայրի շէյ արզու էթ-
մէմ: Զիւնքի սէն փատիշահլար
փատիշահը իքէն, պէնիմ խաթ-
րըմ իչին՝ հէր քէշտէն զիյա-
տէ խօրլանմաղա թէնէզզիւլ էթ-
տին, պէն տէ տիւնեատէ հէր
նէ գատար խօրլանըրսամ, սէնին
խաթրըն իչին չէքէրիմ. անձադ
սէն պու չէքտիյին խօրլուդլար
իչին օլսուն, պանա գուլվէթ
վէր քի, տայանա պիլէմ:

Գ. Քահանալարըն մէճլիսինտէ
Յիսուս էօլմէյէ մոլսթահադ
տէյի Ֆասլ օլունձա, օգուտուր
մոլշ եահոլտիլէր էզիյէէթէ
պաշայըպ՝ գապահաթը իսպաթ
օլմոլշ կիպի, քիմի սիլլէ, քիմի
թէքմէ, քիմի տէ եիւզիւնէ
թիւքիւրէրէք, « Պիզէ փէյլամ
պէրլիք էոիպ պիլսէնէ, սանա
վուրան քիմ տիր » (Մատթ. Իգ),
տէյէրէք սասլահա գատար

էօլջիւսիւղմէրհամէթ սահիպինն .
տէն զայրը քիմ իրթիքեապ է-
տերտի: Սէն չիւնքի Ալլահ ուրն՝
Ալլահ կիպի սէվէրսին: Շու իւ-
ղէրինտէ կէօրտիւլիւմ եսրա-
լար՝ հէփ պիղէ օլտն մուհապ-
պէթինին նիշանէլէրի տիր: Պիւ-
թիւն Երուսաղէմէ էյլէնճէ օլ-
տուղուն հալտէ՝ սէնի ինսանլա-
րըն հէփիսի կէօրմիւշ օլսա, սա-
նա մուհապպէթ վէրմէյէն օլա
պիլլի՛ր մի իտի: Եա Յիսուս, իշ-
թէ պէն սէվէրիմ սէնի, վէ պիւ-
թիւն քէնտիմի սանա ֆէտա է-
տերիմ: Պիւթիւն գանըմը վէ
էօմրիւմիւ սանա փիշքէշ էտէ-
րիմ: Սէնին մուրատըն իւղրէ
հէմ էղիյէէթ չէքմէյէ, հէմ էօլ-
մէյէ հաղըր ըմ: Սէն պէնտէն նէ
գանընը էսիրկէմիշսին, նէ էօմ-
րիւնիւ. պէն սէնտէն նէմի՛ է-
սիրկէյէ պիլլիրիմ: Կէլ էֆէնտիմ,
պէնիմ կիպի սէնի սէվէն՝ պիր

սէֆիլ կիւնահաքեարըն պու հէ-
տիյէէսինի գապուլ էյլէ:

գ. Օնտան սօնկրա Յիսուս
Թէքրար Պիղատոսուն հուզու-
րունա. կէօթիւրտիւքտէ, Պի-
ղատոս տիշարը չըգարըպ, « Իշ-
թէ ատամ » տէյի Յիսուսու
խալգա կէօսթէրտի: Եանի, փա-
տիշահլըգ իտտիասընտա տըր
տըյի շիքէայէթ էտիպ՝ հուզու-
րումա կէթիրտիյինիյ ատամը
կէօրիւն. իշթէ շու հալէ գօտու-
նուզ. պունտան պէօյլէ եաշա-
յաճաղը եօգ. օ վէսվէսէնիյ սա-
վար. պրագըն պարի վարսըն է-
վինտէ էօլսիւն, պէնի տէ պիր
գապահաթսըզ ատամըն գանընա
սօգման տէյէ կէօրտիւ: Լաքին
եահուտիլէր տահա զիյատէ գու-
տուրուպ « Խաշա չըգար, խաշա
չըգար... գանը պիզիմ՝ պօյնու-
մուզա, վէ էվլատլարըմըզըն պօյ-
նունա » (Մատթ. Իէ). տէյի

չըզըըզըըլար ըտը: Պիղասոս Յի-
սուսուս խալգա ալեօյլէ կէօս-
թէրտիյի եէրտէ, Փէտէր-ու-
լահ տա էվլատընը ալիզէ կէօս-
թէրիսի իշթէ սիզէ վատ էթտի-
յիմ ատամ, սիզի սէլամէթէ չը-
գարաճագ դուրթարըճը, սիզին
տէ պունճա հասրէթ իլէ պէ-
քէտիյինիզ ատամ, իշթէ պու-
տուր տէր: Իշթէ պէնիմ քէն-
տիմ գատար սէվտիյիմ՝ պիր
տանէ էվլատըմ քի, սիզին խաթ-
րընըզիչին ինսանլարըն էն սէֆի-
լի, վէ էն րէզիլի օլմուշ: Աէօրիւն,
կէօրիւն վէ մուհապպէթինիզէ
լայըդ ըսա՝ սէվին, տէր: Պէլի.
Եա Րապպի պէլի. սէնին էվլա-
տընը պէն կէօրիւպ սէվէյօրում,
լաքին սէն տէ պիր կէօր տէ,
չէքտիյի աղըըլարըն ըուսվայ.
լըդլարըն հիւրմէթինէ՝ պէնիմ
սայըսըզ խեանըմը աֆվ էյլէ.
« Գանը պիզիմ պօյնուամուլա ».

օ սէնին էվլատըն օլան ատամըն
գանը՝ պիղիմ ճանըմըզա տէօ-
քիւլիւպ, սէնին մերհամէթինի
ալը վերէ: Զիրա սէնին խաթրը-
նը ինճիթտիյիմէ փիւշմանըմ, վէ
սէնի ճանտան սէվէրիմ: Պէնիմ
զայիֆլիյիմի սէն պիւլիբսին, մեր-
համէթինլէ պանա եարտըմ էյ-
լէ: Վէ սէն կիւվէնտիյիմ կոյս
Մարիամ, պէնիմ իջին Յիսուսա
շէֆաաթ էյլէ:

ՃՈՒՄԱԱԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԻՖԼԻՍԻՐԻԻ

Յիսուսան ԷՕԼԻՏԻ ԿԻՎՄ ՕԼՆԱԿ,
ԳՈՂԳՈՒՅԱ ԿԵՆՏԵՐԻ:

Ա, Պիղատոս Յիսուսուն գա-
սլահաթսըլ օլտոլղունոլ պիր
գաչ տէֆա իգրար էթմիլ իքէն,
չասարըն կէօղիւնտէն չըգմամագ
իչին, ագըպէթ խաչ իւզէրինտէ
էօլմէսինի հիւքմ էթաի: « Ե՛յ
կիւնահսըլ գոլըթարըճըմ, գա-
սլահաթըն նէ իաի քի, էօլիւմէ
մոլսթահագ օլտուն » տէր սոլըբ
Բեռնարդոս: Վէ տէօնէր ճէվա-

պընը տա քէնտի վերիւր. « Սէ-
նին գապահաթըն քէնտի աշգըն
ըտը » տէր: Պէլի, սէնին գա-
պահաթըն պիղի հատտէն աշըրը
սէվտիյին տիր. օ տուր սէնի՝
Պիղատոստան զիյատէ՝ գաթլէ
մուսթահապ կէօրէն: Յիսուսուհ
նահապ ֆէրմանը օգուհուր. Յի-
սուս տինլէր, վէ պաշ էյիս՝ Փէ-
տէր-ուլլահըն էմրինէ բիզա վէ-
րիւր քի, պիղիմ կիւնահլարըմըզ
իչին մութլապահ հէմ էօլմէսինի
իսթէր, հէմ խաչ իւզէրինտէ
էօլմէսինի իսթէր: « Քէնտիյի
խօրլայըպ, իթաաթ էթտի թա
էօլիւմէ տէք, վի խաչ էօլիւմիւ-
նէ տէք (Փիլիպ. Բ. 8): Ահ
էֆէնտիմ, սէն կիւնահսըզ իքէն,
պէնիմ խաթըրըմ իչին էօլմէյի
իրթիքեապ էթտին. պէն կիւ-
նահքեար՝ սէնին խաթըրըն իչին՝
հէր նասըլ, վէ նէ զաման էմր
էտէրսէն՝ էօլիւմիւ գապուլ է-
տէրիմ:

Ֆերմանը օգուհաուղու պիր-
լէ, պու կիւնահարզ գուղույու
թուլթուպ, բուպասընը կիյաթի-
րիպ հէման իքի եօնուլմամը ա-
ղաճ ըլա պիր խաչ չաթսըլար,
Յիսուս օնլարա պէքլէմէյիպ,
խաչա քէնտի սարըլըր, էօփէր,
վէ կէլ պէնիմ ազիզ խաչըմ, օ-
թուզ իւչ սէնէ տիր պէն սէնի
արարըմ, գուզուլարըմըն ուղու-
րունա՝ սէնին իւզէրինտէ էօլմէք
տիր արզում տէյերէք, խաչը
եարալը օմուղունա եիւքլէնիր:
Ա՛հ, էքէնտիմ Յիսուս, սէնի
սէվմէյէ պէնի մէճպուր էտէճէք
պունտան զիյատէ նէ՞ էտէ պի-
լիրաին: Պէնիմ պիր հըլմէթ
քեարըմ քէնտի եէրիմէ սալթ
էօլմէյէ ըիզա վերսէ, գալպիմի
ճէլպ էտէրտի. եա սէն պէնիմ
իչին պէօյլէ էօլտիւյիւնիւ պի-
լիրքէն, պէն սէնի պունճա զա-
ման նիճէ սէվմէմիշիմ: Լաքին

սէն սկսեալ աֆիլ էթմէք իջին էօլ-
միւշսիւն: Պուշտան սօնկրա սէ-
վէրիմ սէնի էֆէնտիմ, վէ սէնի
սէվաիյիմ իջին՝ խաթրընը ին-
ձիթտիյիմէ փիւշման ըմ:

Բ. Զասիթան ալայ տիւղիւպ,
գաթլօլաճագ ստամլար ըլա պէ-
րապէր, կէօյլէր փատիշահը տա
խաջը օմուղուհատա չըգար: « Վէ
խաջը օմուղուհատա, գաթա տա-
ղը տէտիքլէրի եէրէ չըգտը ».
(Յովհ. ԺԹ. 17): Զըգըն սիղ տէ
սերովբէլէր, չըգըն ճէննէթտէն,
էֆէնտիմիլ տաղատա գաթլօլ-
մաղա կիտէյօր, կէլին եանընա
այագսաշօլուհ: Պու նէ ղարիպ
սէյրան տըր, ինսանլար իջին
պիր Ալլահ գաթլօլույօր: Է՛յ
ճան, շու սէնին իջին էօլմէյէ կի-
տէն գուրթարըճընըն՝ պիր քէր-
րէ հալինէ պագ. խաջ աղաճը-
նըն եիւքիւ ալթընտա իքի գաթ-
օլմուշ, տիւղլէրի թիթիթէր, վիւ-

մընը ալ. պանա պիր եիւրէք ա-
ճըսը վէր քի, էօմրիւմ օլտուգ-
ճա՝ սէնին խաթըրնը եըգտըղը-
մա աճըլար չէ. քէյլիմ: Կէլին, Կէ-
լին, էֆէնտիմէ պուռնճա Կզի.
յէէթ էտէն գամջըլար, տիքէնլէր,
խաչլար. Կէլին, եիւրէյլիմի եա-
րաւայըն, վէ էֆէնտիմին պանա
օլան մուհապպէթինի խաթըրմ-
տան չըգարթմայըն: Պէնի սէն
սէլամէթէ չըգար, էֆէնտիմ Յի-
սուս, սէն սէլամէթէ չըգար. վէ
պէնի սէլամէթէ չըգարմագ, սէ-
նի սէվմէյէ լութֆընը իհսան
էթմէք տիր. զիրա սէնի սէվմէք
տիր պէնիմ ճանըմըն սէլամէթի:

Գ. Գուրթարըճըմըզ Յիսուս
էօլէճէյինէ եապըն պիր պայղըն
սէս իլէ « Թէքմիլ օլտու » տէր.
Եանի, առամլար՝ հէփ Թէքմիլ
տիր, սիզի ազատ էթմէք մաս-
լահաթը Թէքմիլ օլտու: Պուռն-
տան սօնկրա պէնի սէվին, զիրա

քէնտիմի սիզէ սէվտիրմէյէ՝ զայ-
րը շէյիմ գալմատը տէմէք իս-
թէր: Է՛յ ճան, Յիսուսա պագ,
իշթէ ճանընը թէսլիմ էտէյօր,
կէօղէրինին նուրու ագմըշ. չէհ-
րէսի սօլմուշ. եիւրէյինտէ պիր
զաիֆ չըրփընթը, վիճուաու
տիւշքիւն, էճէլէ թէսլիմ օլու-
յօր. պագ, պագ, ճանընա պագ
քի. մուպարէք թէնինտէն այրը-
լըյօր: Կէօյլէր գարարըյօր,
եէրլէր սարսըլըյօր, մէզարլար
աչըլըյօր. պունլար հէփ՝ տիւ-
նեայը գուրան էօլմէք իւզրէ
օլտուղսւնա պէշարէթ տիր:
Նիհայէթ Յիսուս մուպարէք
ճանընը փէտէրինէ սըփարըշ էթ-
աիքտէն սօնկրա. աճըգլը եիւ-
րէյինտէն պիր ահ էտիպ, պիզիմ
ուղուրումուզա ճանընը ֆէաա
էթտիյինէ՝ թէքրար նիշանէ ի-
չին պաշընը էյիպ, ագըպէթ աղ-
րըլարըն շիտաէթինտէն սօն նէ-

Ֆէսինի վերիւյ ճանընը ազիզ փէ-
տերինին էլինէ թէսլիմ էտեր:

Կէլ իմաի, ա՛ ճան, շու խաչա
եազլաշ, սէնին իջին գուրպան
օլան Յիսուսուն այագլարընա
սարըլ տա, տիւշիւն քի, օնուն
էօլմէսի սանա օլան մուհապպէ-
թինտէն իաի: Եա՛ Յիսուս, ին-
սանլարա օլան աշգըն, վէ խու-
սուսա պանա օլան մուհապպէ-
թին՝ սէնի նէ հալէ գօսու: Սէ-
նին էօլմէնտէն, էֆէնտիմ, պէն-
տէնղիյատէ քիմ ֆաիտէ կէօր-
միւշ: Պէնիմ ուղուրումա պիր
Սլլահ էօլմէք՝ նէ պիւյիւք մու-
հապպէթ օլտուղունու՝ սէն պա-
նա անկլաթ քի, պէն տէ պուն-
տան պէօյլէ սէնտէն զայրը շէյ
սէվմէյիմ: Պէլի, սէնի ճանտան
սէվէրիմ, եա՛ ճանըմըն սահիհ
աշըգը, վէ էօլջիւսիւղ քերէմ
սահիպի: Ճանըմը սէնին էլինէ
թէսլիմ էտերիմ: Շու էօլիւ-

միւսին սէվապլարը իջին օւ
սուն, պէնի տիւնեա սէվապլարը
հագգընա էօյլէ էյլէ քի, եալը
նըլ սէնի սէվէյիմ. զիրա թէքմիլ
մուհապպէթիմէ լայըգ՝ եալընըլ
սէն սին: Եւ իւմիտիմ կոյս Մա
րիամ, պէնիմ իջին Յիսուսա սէն
շէֆաաթ էյլէ:

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM 1630 TO 1800

BY
JOHN H. COOPER

IN TWO VOLUMES
VOL. I.

BOSTON
PUBLISHED BY
J. B. LEECH, 1800

The history of the city of Boston from 1630 to 1800, is a work of great interest and value. It is a work which has been long and carefully prepared, and which will be found to contain a full and complete history of the city, from its first settlement to the present time. The author has been very successful in his task, and has given us a work which is both interesting and instructive. It is a work which will be found to contain a full and complete history of the city, from its first settlement to the present time. The author has been very successful in his task, and has given us a work which is both interesting and instructive.

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔ ՕԼՈՒՊ
ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ԱԼՄԱՂԱ

ԹԵՏԱՐԻՔ ՎԵ ԹԵՇԵՔԻՔԻՐ

ՏՈՒՍԼԱՐԸ

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔԱՆ ԹԵՏԱՐԻՔ

Նախիկալ :

Խոստովանանք օլաճագ ա-
տամ՝ խոստովանանքա օթուր-
մատան էվլէլ՝ իշէտիյի կիւնահ-
լարը Թանըյըպ , եիւրէյինաէ
փիւշմանլըդ աճըսը տույմագ ի-
ջին , վէ քէնտիյի իսլահ էթմէյէ

գավի նիյեէթ գոյա պիլմէք իւ
չին. Ալլահտան լուծֆ իսթէ-
մէլի: Վէ աճըգլը կոյս Մարիամ
վալիտէմիզտէն փիւշմանլըդ ա-
ճըսը տիլէյիպ, եիւրէքտէն պիր
Ողջոյն սէօյլէտիքտէն սօնկրա,
պոււ տուալարը էթսին:

Տոս:

Եւ մէրհամէթլի էֆէնտիմ,
իշթէ սէնին խաթըրնը թէքրար
թէքրար ինճիտէն նամքէօր շիմ
տի խաքիփայինէ կէլտիմ, աֆ-
վիմի նիյազ էտէրիմ: Աման է-
ֆէնտիմ, պէնտէն եիւզ չէ-
վիրմէ: « Թէօվպէքեար վէ հա-
գիր եիւրէյէ, եւ Բապպի, սէն
խօր պագմազսըն » (Սալմ. Ծ):
Պանա պոււ անէտէք պէքլէյիպ,
ճանըմը կիւնաս իչինտէ ալմա-

տըղընա , վէ լայըղըմ իւզրէ՝
պէնի ճէհէննէմէ աթմաաըղը-
նա թէշէքքիւրիւմ վար էֆէն-
տիմ: Վէ չիւնքի պու անէտէք
պանա սապը էթմիշսին , ումա-
ըըմ քի , պու խոստովանանքըմ-
տա սանա դարշը իշէտիյիմ
կիւնահլարըն ճիւմէսինի Յի-
սուսուն սէվապլարը հիւրմէ-
թինէ աֆվ էտէրսին . զիրա օ
կիւնահլարըն սէպէպի իլէ ճէն-
նէթի իթիրիպ , ճէհէննէմէ
մուսթահագ օլտուղուման զի-
յատէ , սէնի էօլչիւսիւզ քէրէմ
սահիպինին խաթըրնը երգաը-
ղըմա էիւրէքտէն փիւշման օ-
լուպ , աճըսընը չէքէրիմ: Սէնի
ճանտան սէվէրիմ , վէ սանա օ-
լան մուհապպէթիմտէն՝ էթ-
տիյիմ նամքէօրլիւյիւ աճըրըմ:
Սանա արգամը տէօնիւպ , խաթ-
ըրնը երգմըղըմ , լութֆոււնու ,
ուսթլուղլունու սայմամըղըմ ,

վէլհասըլ իրատեթիմ իլէ սէնի
էլտէն ուչուրմուշուս: Յիսու-
սուն խաթրը իչին օլսուն էֆէն-
տիմ, աֆիլ էյլէ կիւնահլարմը,
զիրա հէփսինտէն իյրէնիր իքրահ
էտէրիմ, վէ իշլէտիյիմէ եիւ-
րէքտէն փիւշման ըմ: Վէ սալթ-
մահացու տէյիլ, ներեւի կիւ-
նահլարըմա տա փիւշման ըմ,
զիրա օնլար տա սէնին կիւճիւնէ
կէլիր: Պունտան սօնկրա սէնին
լութֆունլա սիր տահա իրա-
տեթիմլէ կիւնահա տիւշմէմէյէ
նիյեէթ գօրում: Պէլի էֆէն-
տիմ, էօլէյիմ, թէք սիր տահա
սէնի կիւճէնտիրմէյիմ:

Նասիհաթ:

Էյէր հէր զաման տիւշմէյէ
խույ էթմիշ սիր կիւնահը վար
ըսա, սիր տահա տիւշմէմէյէ,

վէ օ կիւնահըն սէպէպլէրինտէն
սագընմաղա պաշգաճա նիյեէթ
էտիպ, իսլահ օլմագ իչին խոս-
տովանահայրըն վերտիյի նասի-
հաթլարը թութուպ, եախօտ
քէնտինին տահա զիյատէ մի-
նասիպ պուլտուղու չարէյէ
ճահտ էթմէք կէրէք տիր:

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔՏԱՆ ՍՕՆՂՐԱ

ՏՈՒԱ

Շիւքիւրլէր օլտուն սանա,
եա՛սէվկիւլիւ Յիսուսում. ումա-
րըմ՝ քի, պու կիւն սէնին գա-
նընըն սէվապլարը հիւրմէթինէ՝
կիւնահլարըմըն աֆվինէ նաիւ
օլտում. շիւքիւրլէր օլտուն սա-
նա: Ումարըմ՝ քի, ձէննէթէ
նաիւ օլուպ, սէնին մէրհամէ-

Թինի էպէտիլիքտէ մէտհ էթմէ-
յէ լայըգ օլուրում: Պէն սէնի
ջօգ տէֆա՝ իթիրմիշիմ, լաքին
պու տէֆա՝ սէնտէն արթըգ ալ-
րըմամ. եաշամամը սահիհ էթպ-
տիլ էտէրիմ. զիրա սէն պիւթիւն
մուհապպէթիմէ լայըգ սըն, սէ-
նի ճանտան սէվէրիմ, վէ պուն-
տան պէօյլէ սէնտէն այրըմամ:
Սէնին խաթրընը ինճիթմէմէյէ
նիյէէթ էթմիշ իտիմ: լաքին շիմ-
տի եինէ նիյէէթիմի Թէքրար-
լայըպ, կիւնահ սէպէպէրինտէն
պու վէճհ իլէ (նէ վէճհ իլէ օւա
պիւրսէ օ արապա նիյէէթ եթիւլէ)
սագընըպ, սէնին խաթրընը պիր
տահա պաամում: Անճագ պէնիմ
զայիֆլիյիմի սէն պիւրսին Յի-
սուսում. սէն պանա գուվլէթ
վէր քի, էօլիւմ սաաթըմատաք
պու նիյէէթտէ գավի տուրա-
յըմ: Աճ մէրհումէթլի վալիտէմ
Մարիամ, իւմիտիմ սէնտէ տիր.
սէն պանա եարտըմ էյլէ:

Ս Ր Բ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ա Լ Մ Ա Ղ Ա

ԹԵՏԱՐԻՔ

Նաախհախ:

Քիչի կիւնահտան վազ կէ-
ջիպ Ալլահ մուհապպէթինի
գալպինաէ արթըրմանըն չարէ-
սի՝ հէր շէյաէն զիյաուէ սուրբ
հաղորդութիւն տուր: Եա պա-
զը ճանլար պուճա հաղորդու-
թիւնտան սօնկրա եիւրէքլէրի
եինէ էջլէ սուպ, վէ իւզէրլէ-
րինաէ եինէ օթագսիրաթլար,
նէտէն օլույօր: Գալպլէրինաէ
իսթիաաու օլմայըպ, էյի հազըր-

լըգ կէօրմէտիքէրինտէն օլուր:
Պու հազըրլըղա իքի շէյ կէրէք:
Պիրի՝ Ալլահը սէվմէյէ էնկէլ օ-
լան սէվտալտըրը պրօսգմադ. օ պի-
րի՝ Ալլահը սէվմէյէ զիյատէ ար-
ղուսու օլմագ: Սալէզեան սուրբ
Ֆրանչիսկոսուն նասիհաթընա
կէօրէ, սրբութիւն տլան քիմ-
սէնին պաշը նիյեթի՝ Ալլա-
հըն մուհասպէթինի եիւրէյին-
տէ արթըրմագ օլմալը: Սալթ
մուհասպէթ սէպէպի իլէ քէն-
տիյի պիզէ վէրէնի՝ պիզ տէ
սալթ մուհասպէթ իչին ալմա-
լըյըզ, տէր:

Տիւ Իգրու:

« Ահա սա եկն վաղեւով՝ի վե-
րայ լերանց, խայտալով՝ի վերայ

բլրոց »• (Երգ. Բ. 8): Ա՛հ պէ-
նիմ՝ մոռհապպէթլի գուրթարը-
ձըմ, պու սրբութիւն սրբոցուն
սուրէթի ալթընտա կէլիպ պա-
նա դաուշմագ իջին սէն նէ կիւճ,
վէ նէ սարպ տաղլար աշմըշսըն:
Ալլահ իբէն, ինսան օլմալըյը-
մըշսըն. հաստին հուտուտին
եօգ. էօլլիւսիւղ իբէն, չօճուգ
օլմալըյըմըշսըն. սահապ իբէն,
գուլ օլմալըյըմըշսըն: Փէտէր-
ուլլահըն գօյնուտան՝ պիր պի-
քիրին բահմինէ էնմէլիյիմիշսին.
կէօյլէրտէն՝ պիր ախըրա, իղ-
զէթլէր թախթընտան՝ պիր տար
աղաձընա գօնմալըյըմըշսըն: Վէ
հալա պու սապահ ճէննէթ
թախթընտան կէլիպ պէնիմ
ճանըմա գօնաճագսըն: « Ահա-
ւասիկ սաեէկաց յայնկոյսորմոյն
մերոյ, կարկառեալընգ պատու-
հանս, հայեցեալընգ վանդակա-
պատն », (Երգ. Բ. 9): Իշթէ

ա՛ն ճանն, սէնին ուղուրունա՛ խաչ
իւզէրինտէ էօլէն աշրգըն Յի-
սուս, շիմտի եինէ եիւրէյինտէ
սանաօ մուհապպէթ իլէ՛ սըր-
բութիւն սրբոցուն սուրէթի
ալթընտա՛ գաֆէս արտընտա
կիզլէնմիշ պագար կիպի՛ սէնտէն
տէ մուհապպէթի արզուլէյիպ, օ
նշխարքըն արտընտան սէնի կէօ-
րիւպ քէնտի կէօրիւնմէյերէք
պագայօր քի, պու սապահ քէն-
տի մուպարէք թէնինի թաամ
էտէճէքսին. ֆիքրին նէ՛ տիր,
աշցըն նէտէ տիր, նէ արզուլէ-
յիպ՝ նէ տիլէյէճէքսին, վէ քէն-
տիյէ նէ հէտիյէ սունաճագ-
սըն, օնլարա պէքլէյօր:

Կէլ իմտի թէտարիք կէօր. Յի-
սուսուսու ալմաղա հազըր օլ:
Վէ գալի տին իլէ սըտգընը
շէյլէ արզ էյլէ. Յա՛ սէվկիւլիւ
գուրթարըճըմ, սիիր ազտան սէն
պանա՛ մը կէլէճէքսին: Է՛յ փէր.

տէ ալթընտա տուրան Ալլահ, ինսանլարըն չօղու սէնի թանը մազ. լաքին պէն ինանըր իգրար էտէրիմ, վէ պու սրբութիւն սրբոցտա մէվճուտ՝ էֆէնտիմ վէ գուրթարըճըմ՝ սանա սէճ տէ էտէրիմ: Վէ սրբութիւն սրբոցտա սէնին մէվճուտ օլտու զունու շէհատէթ էթմէք իչին էօմրիւմիւ տախի ֆէտա էտէրիմ: Սէն կէլիպ պէնի լուծ ֆունլա իհեա էտէճէքսին, կէլիպ պէնիմէ պիր օլաճաքսըն. պու կէլմէնտէ՝ պէն սէնտէն նէ սըտդ ըլա իւմիտ էթմէլիյիմ:

Ի-Ֆի պարզ:

է՛յ ճան, գալպինի կէնիշ թուր. Յիսուսուն սանա հեր էյլիյի վերէ պիլիւր. զիրա սանա մուհապպէթի իֆրաթ տըր:

ճուտի ետրա փարա, գանլարը
ադար, սլաշընտա պիր տէմէտ
տիքէն իլէ ինլէյերէք, հէր ա-
տըմընտա ճանընը վէրէճէք կի-
պի կիտէյօր: Ա՛հ, Ալլահըն Գու-
շուսու, նէրէյէ կիտէյօրսուռն
տէյի՝ սօր պիր քերրէ: Սէնին ի-
ջին էօլմէյէ կիտէյօրոււմ. պէնի
էսլմիւշ կէօրտիւքտէն սօնկրա,
սանա օլան մուհապպէթիմի ու-
նուլթմա. խաթըրնա կէթիր տէ,
սէն տէ պէնիմ սէվ տէյի ճէվապ
վէրիր: Ա՛հ, էֆէնտիմ Յիսուս,
սէնին մուհապպէթինի՝ պէն
շիմտիյէտէքնիճէ ունուտա պիւ-
միշիմ: Ա՛հ, պէնիմ զալիմ կիւ-
նահլարըմ. էֆէնտիմին եիւրէ-
յինէ, պէնի պու գատար սէվէն
եիւրէյէ՝ պու աճըլարը վէրէն՝
սիզ սինիզ: Փիւշման ըմ էֆէն-
տիմ Յիսուս, վէ պանա շիմտի-
յէտէք սապր էթտիյինէ շիւքր
էտիպ, պուռնտան սօնկրա սէնի

սէվէրիմ. պէլի, սէնի ճանտան
սէվէրիմ. վէ պիւթիւն մուհասպ-
պէթիմ' եալընըզ սէնտէ տիր:
Պանա օլան մուհասպպէթինի սէն
ասլա խաթըրմտան չըգարմա քի՝
պէն տէ սէնի սէվմէյի ասլա ու-
նութմայըմ:

Գ. Յիսուս Գողգոթայա չը-
գայօր. պիզի տէ արաը սըրա
տաւէթ էտէյօր: Հայ հայ, էֆ-
էնտիմ. սէն կիւնահսըզ իքէն
խաչընը օմուղունա ալմըշ՝ էօ-
նիւմ' սըրա կիտէյօրսուն, պէն
տէ սէնի պրագմամ: Պանա խ-
թէտիյին խաչը վէր. պէն օ խա-
շա ոարըլըսլ, էօլիւնճէյէ գա-
տար օ խաչըլա արտըն սըրա կէ-
լիրիմ: Սէն պէնիմ իչին էօլմիւշ-
սիւն, պէն տէ սէնինլէ էօլիւ-
րիւս: Սէնի սէվէյիմ տէյի պա-
նա էմը էտէյօրսուն, պէնիմ տէ
արզում ոալթ սէնի սէվմէք տիր
էֆէնտիմ: պէնիմ աշգըմ' սալթ

սէնտէ տիր, Վէ տախմա սէնտէ
օլմալը տըր. Պանա եարտըմ էյ-
լէ քի, սատագաթըմասս Կու-
սուր էթմէյիմ: Վալիտէմ կոյս
Մարիամ, պէնիմ իչին Յիսուսա
րէճա էյլէ:

Ճ Ո Ւ Մ Ա Ա Է Ր Թ Է Ս Ի

ԿԻՒՆԻԻՆ

ԹԵՑԵՔՐԻԻՐԻԻ

ՅԻՆՈՒՄՈՒՆ ԽԱՆԱ ԼԸԳԸՄ ԷՕԼԵՍԻ:

Ա. Իշթէ Գողգոթայա կէլ
տիք. իշթէ Ալլահըն մուհաս
թինի կէօրէճէք եէր, պուրատա
պիր Ալլահ՝ սիյասէթ տէրեա
ընտա՝ պիղիմ իշին էօլիւյօր: Յի
սուս Գողգոթայա եէթիշտիյի
պիրէ, հէման արգասընտան
րուպասընը եափըշմըշ եարաւա
րընտան գօփարըպ, քէնտիյի
խաջըն իւզէրինէ եըգաըլար: Ալ-

լահըն գուղուսու օ գուրու է-
ճէլ եաթաղը իւղէրինէ ուզա-
նըպ, գօլարընը ճէլլատըարա
թէսլիմ էտէր, էօմրիւնիւ տէ
ինսանլար ուղուրունա՝ փէտէ-
րինէ գուրպան սունար: Իջթէ
խաչա մըխլայըպ, խաչ ըլա հա-
վայա գալտըրտըլար:

Գալտըր իմտի կէօղիւնիւ ա
ճան, շու աղաճտան աշաղը իւլ-
էնքսէր իլէ ասըլը էֆէնտինէ
պագ քի, նէ րահաթը վար, նէ
տայանաճագ պիր եէրի. կեահ
էլլէրինէ տայանըր, կեահ պագ-
լարընա. լաքին հանկի եանա
տայանսա. աղըլլարըն արթը-
րըր: Ա՛հ, էֆէնտիմ Յիսուս,
պու նէ կիւճ էօլիւմ տիր սէ-
նին չէքտիյին: Խաչըն եաֆ-
թասընտա « Եահուտիլէր փա-
տիշահը՝ իսա նաբրանի » տէյի
եաղըլը. լաքին մասգարալըգ ի-
չին եաղտըգլարը պու իւնվան.

տէն զայրը՝ փատիշահըդ նէ՞ նի-
շանըն վար: Պէլի. պու սիյասէթ
թախթը, պու մըխլը կէլէր, պու
տէլիք տէլիք օլմուշ պաշ, պու
փարալանմըշ էթլէր, սէնին փա-
տիշահ օլտուղունու խասկեր վէ-
րիյօր ամմա, մուհտպպէթ փա-
տիշահը տըր տէյօր: Պէն տէ ա-
ճըգլը եիւրէյիմէ՝ շու եարալը
սյազլարընա գափանըպ, պէնիմ
իջին իւզերինտէ էօլիւպ՝ մու-
հտպպէթէ Գուրպան օլտուղուն
խաչա սարըլըրմ: Ահ, Բիսու-
սում, Ալլահըն ատալէթինի՝ պէ-
նիմ իջին սէն էօտէմիշ օլմասան
ըտը, պէնիմ հալիմ նի՞ճէ օլմը-
տու: Շիւքիւրլէր օլտուն սանա:

Բ. Բիսուս խաչ իւզերինտէ
քիմսէտէն պիր թէսէլլիսի եօգ.
էթրաֆընտան օլանլարըն քիմի
քիւֆը էտէր, քիմի զէվիւնիւր.
պիրի « Ալլահըն էվլասըլըսան,
խաչտան էն » տէր. օ պիրի

« Ղայրըլէրի խէլաս էթտի .
քէնախիսիյի խէլաս էտէմէյօր »
տէր (Մասթ. ԻԷ) : Կէրչի վա-
լիտէսի խաչըն եանընտա, ճան
իւսթիւնտէ էվլատընա մուհասը
պէթլէ պագար . լաքին օ տճըզլը
վալինտէսինէ պագտըգճա, Յի-
սուս թէսէլլի պուլմատըղընտան
պաշգա, քէնախի իչին չէքտիյի
աղսալը կէօրիւպ, տահա զիյա-
տէ աճը տույար : Քիմսէտէն
չարէ օլմայընճա, Յիսուս Փէ-
տէր-ուլլահա տէօնէր : Օ տա ին-
սանլարըն կիւնահընը հէփ օնուն
էօհտէսինտէ կէօրիւպ, Ճէզա-
լարընը էօտէմէք իւղըն օլտու-
ղունտան, եօգ, օղուլ, պէն սէնի
թէսէլլի էտէմէմ . սէնի օ սիյա-
սէթլէր իչինտէ պրագըպ, թէս-
էլլիսիզ էօլտիւյիւն կէօրմէլի-
յիմ տէր : Իշթէ օ վաման տըր
քի, Յիսուս տէօնիւպ « Եւ
Բասպլիմ, եւ Բասպլիմ, պէնի

նիջին սրագործն » տէտի (Մատթ.
ԻԷ. 46): Ահ. նէ աճըգլը վէ
մահզուն սուն Յիսուսում: Հագ-
գլն վար, հագգլն վար. քէնտի-
նի ինսանլարա սէվտիրմէք իչին,
սլու գատար սիյասէթ չէքտիք-
տէն սօնկրա, սէնի սէվէնլէր
պէօլէ ալ օլտուղունա մահզուն
սուն: Կէլին, կէլին, պիր Ալլա-
հըն էօմրիւնիւ եագան մուհապ-
պէթին թաթլը ալէֆլէրի կէ-
լին պէնիմ տէ գալպիմտէ օլան
տիւնեա սէվտալարընը եագըն.
վէ պէնիմ խաթրըմ իչին պիր
սիյասէթ աղաճը իւզէրինտէ
ճանընը վէրէն էֆէնտիմին մու-
հապպէթի աթէշի իլէ գալպիմի
թուլթուլտուրուն: Սանա էթ-
տիյիմ իսեանը՝ սըն էվվէլին-
տէն պիլիրքէն, էֆէնտիմ, եինէ
պէնիմ իչին էօլմէյի նիճէ իր-
թիքեապ էթտին: Կէլ էֆէն-
տիմ, շիմտի պէնտէն ինթիգա.

Եօյլէ մուհապպէթին շիտտէ-
թինտէն սանա փիւր մուհապ-
պէթ իլէ կէլին էֆէնտինտէն ա-
զիմ շէյլէր ում: Պէլի պէնիմ
ազիզ Յիսուսում, վէ եէքթա
իւմիտիմ. պէն ոէնին բէրէմինէ
կիււվէնմիշիմ. ումարըմ քի. պու
սապահ սէն պանա կէլմէն իլէ
ուէնին թաթլը մուհապպէթինին
աթէշինի՝ պու տէրաիմէնտ եիւ-
րէյիմտէ ալէֆլէնտիրիպ. քէն-
տիմի սանա պէյէնտիրմէք ար-
զուսունա դօրսուն. շէյլէ քի.
պունտան պէօյլէ պէնիմ հէր
իսթէտիյիմ՝ եալընըզ սէնին
իսթէտիյին օլսուն:

Մուհապպէթ արզլ:

Ահ Բապպիմ. ճանըմըն եէք.
թա վէ սահիհ աշըդը. քէնտինի
պանա սէվտիրմէյէ սէն տահա

նէ՞ Էաէ պիլիրսին: Պէնիմ իջին
էօլմէն եէթիշմէտի. պիւթիւն
քէնտինի պանա վէրիպ, պէնիմ
կիպի պիր մէքրուհ վէ նամքէօր
մախուղ ուլա եիւրէք եիւրէյէ
պաղլանըպ պիր օլմագ իջին, պու
ազիմ խորհուրդու տա իճատ
էթտին: Յետան մատա սէնի
եիւրէյիմէ ալմալա՝ պէնի հէմ
քէնտին տավէթ էտէյօրսուն,
հէմ ալմամը արղուլէյօրսուն:
Ա՛հ, ազիմ մուհապպէթ. պիր
Ալլահ պիւթիւն քէնտիյի պա-
նա վէրմէք իսթէյօր. նէ ագըլ-
լարա սըղմալ աշգ տըր պու. պու
նէ էօլչիւսիւղ մուհապպէթ աիր:

Է՛յ ճան, պունա ինանըրմը-
սըն. ինանտըգտան սօնլրա, նէ՞
եափարսըն, նէ տէրսին: Ա՛հ
Րապպիմ, թիւքէնմէղ մուհապ-
պէթ իլէ սէվիլմէյէ լայըգ Ալ-
լահըմ, մուհապպէթլէր մադ-
սուաի էֆէնտիմ, սէնի ճանտան

սեվերիմ. սէնի հէր շէյտէն զի-
յատէ, քէնտիմտէն վէ քէնտի
էօմրիւմտէն զիյատէ սեվերիմ:
Ահ, ալէմ սէնի սեվաիյինի կէօր-
սէմ: Քէշքի սէնի հէր եիւրէյէ՝
լայըգ օլտուղուն իւզըէ՝ պէն
սեվաիրէ պիւսէմ: Սէնի սեվմէք
խուսուսոււնաա՝ պու սէֆիւ
եիւրէյիմի սերովքէլէրին վէ հվ
լատըն Զխուսոււն եիւրէյինէ
գաթըպ, սուրբլարըն վէ կոյս
Մարիամըն վէ խուսուսա Յի-
սուսոււն աշգըյլա սեվերիմ: Վէ
սեվաիյիմին տարլ սէպէսլի, սէ-
նին սեվիւմէյէ լայըգ օլտուղուն
տուր, վէ օնոււնլա խաթըրընը
խօշ էթմէք տիրնի յիէթիմ: Սիդ՝
եիւրէյիմտէ օլան տիւնեա ալա-
գալարը, Ալլահա տտիր օլմայան
սեվտալար՝ չըգըն եիւրէյիմտէն
չըգըն: Եւ թաթըլ մուհասպպէթ
վալիտէսի ազիզ Մարիամ, սէնին
պոււնճա սեվիպ՝ ալէմին տէ սեվ-

տիյինի կէօրմէյէ արդու էթ-
տիյին Ալլահը՝ պէն տէ սէվմէյէ
եարարմ էյլէ:

Էրնա Էօնիւլ աբու:

Է՛յ ճան, սէն շիմտի վարըպ՝
Յիսուսուն մուպարէք Թէնինի
Թաամ էտէճէքսին. պարի լայըգ
մը սըն: Ալլահ, պէն քիմ, սէն
քիմ: Սէն քի քէնաինի պանսվէրի-
յօրսուն, սէնին քիմ օլտուղու-
նու պէն պիլիր իդրար էտէրիմ:
Լաքին պէն քի սէնի ճանրմա ա-
լաճաղըմ, պէնիմ քիմ օլտու-
ղումու սէն պիլիրմիսին: Ա՛հ
Յիսուսում, սէն փաքլըք փու-
նարը իքէն, աիւլմէնինի չօգ
տէֆ'ա եաթագ, վէ պունճա
կիւնաս ըլա մէքրուհ օլմուշ ճա-
նրմա կէլմէյէ՝ եիւրէյին նիճէ
չէքէ պիլիյօր: Պէն սէնին ազա-

մէթինի տէ թանըրըմ էֆէն-
տիմ. քէնտի հագարէթիմի տէ
սիլիւրիմ. հուզուրունա չըգմա-
ղա ութանըրըմ: Հաթթա հի-
ճապըմտան կէրի տուրո՛ւրտում
ամմա, սէնտէն կէրի տուրուր-
սամ՝ նէրէյէ վարայըմ, քիմէ
տիւշէյիմ, օ զաման հալիմ նի-
ճէ օլուր: Հաշա, հաշա, սէնտէն
այըրըմամ. հաթթա կիւնտէն կիւ-
նէ զիյատէ եագլաշմաղա ճահտ
էտէրիմ: Չիւնքի քէնտինի սա-
նա թաամ էթմէյէ սէն րիզա
վէրիյօրսուն, հաթթա քէնտին
տավէթ էտէյօրսուն, սէն տէ
եա՛ մուհապպէթլի Գուրթարը-
ճըմ, Գապտահաթլարըմըն հիճա-
պըյլա՝ եիւզիւմ եէրտէ, լաքին
իւմիտիմ՝ սէնին մէրհամէթին-
տէ, սոււ կիւն կէլիւր սէնի ճա-
նըմա ալըրըմ:

Փի-մանւոք իբրաւն:

Եւ Րապայի, եազըգ քի. սէնի
շիմտիյէտէք սէվմէմիշիմ. հաթ-
թա սէնի սէվէճէյիմէ քէնտի
մէզագլարըմը իճրա էթմէք իչին,
սէնին կիսի պիր էօլչիւսիւզ քէ-
րէմ սահիպինին խաթրընը եը-
գըպ, սանա արգամը տէօնմիւշ-
իւմ. լուծ ֆուշուու տօսթլուզու-
նու իշ եէրինէ գօմայըպ, սէնի
հիշ իլէ տէյիշ էթմիշիմ: Աման
էֆէնտիմ, փիւշման ըմ, էթաի-
յիմէ եիւրէքտէն աճըրըմ, կէ-
րէք մահացու, կէրէք ներելի
կիւնահլարըմըն հէփիսինտէն
հէր քէօթիւլիւքտէն զիյատէ
իբրահ էտէրիմ. զիրա՝ օնւորլա
սէն՝ թիւքէնմէզ քէրէմ սահի-
պինին խաթրընը ինճիթմիշիմ.
Ումարըմ քի, շիմտիյէտէք հէ-

փիսինի պանա աֆվ էթմիշսին.
անճադ էյէր տահա էթմիշ տէյիլ
իսէն, շիմոի ա սէվկիւլիւ Յի-
սուսուսմ, սէնի ճանըմա ալմա-
տան էվվէլ աֆվ էյլէ. պիր ազ-
տան կէլիպ գօնաճաղըն պու սէ-
ֆիլ ճանըմը՝ մուսպարէք գանըն-
լա եայգայըպ փաք էյլէ:

Հասրէթ արււ:

Էյ ճան, իշթէ օ ուղուրլու
աաթ կէլտի, Յիսուս կէլիպ սէ-
նին սէֆիլ եիւրէյինէ գօնաճադ:
Իշթէ կէյլէր փատիշահը, իշթէ
գուրթարըճըն, իշթէ Սլլահըն,
սանա կէլիյօր: Մուհասպպէթ
լլէ ալմաղա հաղըր օլ, վէ ար-
ղո՛ւլա տավէթ էյլէ: Կէլ էֆէն-
տիմ Յիսուս. կէլ, շու հասրէ-
թինի չէքէն ճանըմա կէլ: Սէն
քէնտինի պանա վէրմէտէն, պէն

պուս սէֆիլ եիւրէյիմի սանա վէ-
րիրիմ. գապուլ էյլէ էֆէնտիմ,
կէլ պիր ան էվվէլ զապթ էյլէ:

Կէլ, պէնիմ էֆէնտիմ, կէ-
ճիքմէ կէլ. հէր էյլիյին փունա-
րը, էօմրիւմիւն խազինէսի, ճա-
նըմըն ճէննէթի Յիսուսում, կէլէ
Ա՛հ, պէն տէ սէնի կոյս Մարիա,
մըն, վէ սէնի սէվէն սալիհ ճան-
լարըն աշգըլլա տլա պիլսէմ.
պուս արզըլլա պու կիւնքի հա-
ղորդութիւնում ոնլարըն հա-
ղորդութիւնում գաթարըմ:

Եւ սուրբ Կոյս, եւ վալիտէմ
Մարիամ, իշթէ սէնին էվլատընը
ալմաղա վարըյօրում. ա՛հ, պէն,
տէ սէնին եիւրէյին օլմալլը-
տը, հաղորդութիւն ալաղըն վա-
գըթ օլան աշգըն պէնտէ տէ օլ-
մալլըտը: Ա՛հ, ազիզ վալիտէ.
սէվկիւլիւ էվլատընը՝ ախըրտա
ջօպանլարա վէ իւշ փատիշահա
սունտուղուն կիպի, պու սա-

ՅԻՍՈՒՍ ԺԻՆԻԷՆ ԽՐԴԸ:

« Սիրելին իմ ինձ, և ես նմա »:
(Երդ. Բ. 16): Պիրփատիշահ պիր
Ֆադըր չօպանըն մանտրասընա
վարսա, օ սէֆիլ՝ պիր փատիշա-
հա նէ փէշքէշ սուհա պիլիր.
մէյեր պիւթիւն մանտրասընը
հալի իլէ վերէ: Չիւնքի սէն տէ
Բապպիմ՝ Յիսուս պէնիմ Ֆադըր
Ճանրմա կէլմէյէ թէնէզզիւլէթ-
տին, պէն տէ Ճանրմը, վէ պիւ-
թիւն քէնտիմի կէօնլիւմ՝ վէ ի-
րատէթիմլէ սանա սուհար սա-
նա փէշքէշ էտէրիմ: « Սիրելին
իմ ինձ, և ես նմա »: Սէն քէն-
տինի պիւթիւն պանա վերտին,
պէն տէ քէնտիմի պիւթիւն սա-
նա վերիրիմ: Պէն արթըգ քէն-
տիմին տէյիլիմ. պուհտան պէյ-
լէ սէնին իմ, վէ պիւթիւն պիւ-

Թիւնէ սէնին իմ: Հասսէլէրիմ
սէնին օլսուհ քի, պուհտան սօն-
կրա պանա՝ եալընըզ սէնին խօշ-
լանտըղըն իշտէ եարասընլար:
Ալգասնթարալը սուրբ Պետրոս-
ուհ տէտիյի կիպի, ինսան գըս-
մընա՝ Ալլահը խօշլանտըրմագ
կիպի՝ խօշլանտաճագ չէյ օլամագ:
Ագլըմըն գուտրէթլէրինի հէփ
սանա վէրիբիմ, հէփիսի սէնին
օլսուհ. ֆիքրիմ՝ սէնին քէրէմ-
լէրինի վէ մուհասպպէթինի
խաթըրմտան չըգարմասըն. չիւն-
քի սէն տուրմայըպ պէնի տիւ-
շիւնիւյօրսուհ, պէնիմ տէ ագ-
լըմ՝ տաիմա սէնտէ օլսուհ. մու-
րատըմ տա Բասպպիմ՝ եալընըզ
սէնի սէվսին, վէ եալընըզ սէնին
խթէտիյինի խթէսին: Իմոի
պէնիմ մուհասպպէթլի գուրթա-
րըճըմ, պէն պու սանթ քէնտի-
մի հէր հասսէմ վէ պիւթիւն
ֆիքրիմ իլէ, հէր աշգըմ վէ հէր

արգում ուլա, հէր սէվտամ վէ
մէյլիմ իլէ, պիւթիւն կէօնլիւ
միւ վէ հէր օլանըմը սանա ֆէ-
տա էտիպ, ճանըմը վէ թէնիմի
սանա թէսլիմ էտէրիմ:

Կէլ էֆէնտիմ, տիւնեա եիւ-
ղիւնտէ ճիւմլէտէն կիւնահքեար
պու գուլունուն շու փէշքէշինի
գապուլ էյլէ: Սէնին էյլիյինի
շիմտիյէտէք հէր նէ գառար
պիլմէտիմ իսէ, շիմտի քէնտիմի
պիւթիւն սանա վէրիւր ֆէտա է-
տէրիմ էֆէնտիմ, պէնի նասըլ
իւթէրսէն էօյլէ էյլէ, սէնին իս-
թէտիյին կիպի օլայըմ: Կէլ Սւ-
լահ աշգընըն շէտիտ աթէշի,
կէլ պէնտէ պէնիմ օլանը, վէ սէ-
նին մուպարէք կէօղիւնէ իօշ
կէօրիւնմէյէնի հէփ եագ քիւլ
էյլէ քի, պունտան պէօյլէ հէփ
սէնին օլուպ, սալթ էմրինի իճրա
էթմէք տէյիլ, իլլա հէր մուրա-
տընը վէ իօշլանտըղըն շէյի էթ-
մէք իչին եաշայըմ. ամին:

Ե՛մ սուրբ կոյս Մարիամ, պու-
հէտիյեէմի ամենասուրբ Երրոր-
դուԹիւնա սէն էլինլէ սուհուս
գապուլ էԹտիր, վէ լուԹֆու-
նու ալըվէր քի, էօլիւմիւմ սաա-
Թընստաք քէնտիյէ սատըզ
սէնաէլիք էտէյիմ: Ամին, ամին,
ամին:

Տիւե+ արւը:

Է՛յ ճան, պու սաաԹ հէր նէ
լուԹֆ իսԹէրսէն, ալա սիլիր-
սին: Փէտէր-ուլլահ սէվկիւլիւ
էվլաաընը սէնտէ կէօրիւս, մէր-
համէԹ կէօլիւյլէ սանա պապա-
յօր: Այրը տիւշիւնճէլէրի հէփ
ֆիքրինտէն չըգար, իԹիգաաընը
արԹըր, եիւրէյինի աչ. վէ հէր
նէ իսԹէրսէն տիլէ: Յիսուսու
տինլէ « Նէ ի՛սԹէրսին քի սանա
էտէյիմ » տէյօր. ւ՛ ճան սէօյլէ,
սէնտէն նէ տիլէրսին սանա տէվ-

լէթ կէթ իրտիմ, մախսուս կէօն,
լիւնիւ խօշ էթմէյէ կէլտիմ.
սըտդ ըլա տիլէ տէ, հէր խաթէ-
տիյինէ նայիլ օլտուսուն տէյօր:
Ահ սէվկիւլիւ գուրթարըճըմ,
չիւնքի պանա լուքթ էթմէյէ
կէլտին, վէ սէնտէն քերէմէր
տիլէմէմի խաթէյօրսուն, պէն
սէնտէն տիւնեա մալի խաթէմէմ:
նէ զէնկինլիք խաթէրիմ, նէ շէ-
րէք խաթէրիմ, նէ զէվգ վէ նէ
սէֆա. ֆադաթ սէնին խաթըրընը
ինճիթտիյիմէ եիւրէք աճըսը
վէր: Ֆիքրիմի աչքի, կէրէք տիւ.
նեանըն պօշ օլտուղունու, կէ-
րէք սէնին նէ մուհապպէթէ լա-
յըգ օլտուղունու թանըյայըմ:
Եիւրէյիմի թէպտիլէտիպ, տիւ-
նեանըն հէր սէվտաօընտան ա-
յըր վէ սէնին մուպարէք մու-
րաօընա ույղուն պիր եիւրէք
վէր քի, սէնին խաթըրնտան
ղայըր շէյ արամասըն, վէ սէնին

մուհապպէթինտէն ղայրըսընը
արզուլէմէսին: « Պէնտէ պիր
փաք եիւրէք եարաթ եա՛ Բապ-
պի »: Պէն պու քէրէմէ լայրգ
տէյիլ իմ, լաքին սէն լայրգսըն
եա՛ Յիսուս, մասամ քի կէլիպ
ճանըմա գօնմաղաթէնէզգիւլէթ-
տին: Պին պու քէրէմի եինէ սէ-
նին սէվապպարընը հիւրմէթինէ
իսթէրիմ, վէ ազիզ վալիտէնին
իսթըր իչին, վէ էպէտի Փէտէ-
րինին աշգընա աիլէրիմ:

Պունտա պիր աղ էյլէնիպ, կէ-
րէք քէնտին իչին, կէրէք էլլէր
իչին այրըճա պապը լութֆլար
տիլէ, խուսուսա կիւնահ քեար
գարսաշլարընը, քաւարան ճան-
լարընը, վէ պու քիթապճըղը
եազան կէտայը ունուլթմա:

Եա՛ էպէտի Փէտէր-ուլլահ,

սէնին ազիւ էվլատըն Յիսուս
քէնտի վատ էթմիշ աիր քի,
քէնտի իսմինէ սէնտէն հէր նէ
խաթէրսէք վերէճէքսին. « Սիզէ
սահիհ սէջլէրիմ, պէնիմ իսմիմէ
Փէրաէրտէն հէր նէ խաթէրսէ-
նիզ, սիզէ վերիր » տէմիշ: Եջլէ
խսէ, հալա եիւրէյիմտէ օլան օ
էվլատընըն խաթըրը իչին օլսուն,
տուամը գապուլ էտիպ, պու
տիլէքլէրիմի պանսա իհսան էյլէ
էֆէնտիմ:

ՅԻՍՈՒՍՈՒՆ ՍԻՅԱՍԵԹԻՆԻ ՎԷ ԷՕԼԻԻՄԻԻՆԻԻ

ՓԷՏԻՐ-ՈՒԼԼԱՆԱ ՍՐՋ ԻԼԷ

Տո՛ւա :

Ի՛նչ էպէտի Փէտէր-ուլլահ,
վէ ինսանլար աշըգը Ալլահ, սէ-
նին էօլչիւսիւզ մէրհամէթինէ
շիւքիւրլէր օլսուն քի, պիզիւ
կիսի զայ օլմուշ գուլլարընը սէ-
լամէթէ չըգարմադ իչին, վէ է-
պէտի աղապլարտան խէլաս էթ-
մէք իչին, քէնտի կիւնահօրզ էվ-
լաընա իրատէթինլէ գըլըպ,
զալիւ էզիյիէթլէր իլէ պիւր
մուսիպէթլի էօլիւմէ վէրտին :

Պու նէ մուհապպէթ տիր, նէ
ապըլ էրմէզ մէրհամէթ տիր քի,
տիւնետտէ օ լէքէսիզ գուզու
կիպի փաք վէ մուպարէք զաթ
էօզ իքէն. քէնտիյի պիզէ ֆէտա
էթտի, վէ քէնտի էօլմէսի իլէ
պիզի էօլմէքտէն գուրթարմագ
իչին սիյասէթ չէքիպ, վէ թէք
րար տիրիլմէսի իլէ, պիզէ պիր
սահիհ էօմիւր պինա էթտի:

Իմտի հա մէրհամէթլի Փէ-
տէր, պիզիմ իչին քէնտիսինի սա-
նա գուրպան սունան պու ազիմ
քահանայապետի, սէնին պու
ազիզ էվլատընը, պիզիմ էօզ վէ
սատըգ չօպանըմըզը սանա փէշ-
քէշ սունարըզ:

Օ' տիւնետայէ մէրհամէթ կէ-
թիրէնին էիւղիւնտէն պիզէ իհ-
սան էթտիյին քէրէմլէրէ պօր-
ճումուզ օլան թէշէքքիւրլէրին
սանա արզ էտիպ, կիւնահլարը-
մըզըն օ աֆվի իլէ հէր քէրէմի

սէնտէն ումար, վէ տիլէմէյէ
Ճէսարէթ էտէրիլ. չիւնքի պիղէ
հագ վէ հիքմէթ օլան օ տուր,
վէ պիղի փաք էյլէյիմ՝ սէլամէթէ
օ չըգարմըշ տըր. պիւրի տիրիլ
տէն օնուէն եարալարը տըր. պիւ
ղիմ վէ պիւլթիւն տիւնեանըն
կիւնահլարընա մէրհամէթ էթ
միշ տիր:

Եւ Փէտէր, պիղի սէնինլէ
պարըշթըրան աղիզ էվլատընըն
խաչ իւսթիւնուէ սանա սոււն
տուղու գուրպանը՝ մէրհամէ
թինլէ գապուլ էյլէ. զիրա սա
նա մագպուլ, վէ պիղէ ֆախուէ
լի՝ օնտան զայրի շէյ օլամագ: Օ
նուէն կէօզ եաշընը. սէսինի, վէ
ֆէրեատընը, տանա փէշքէշ է
տէրիլ. իփլէրինի, գամջըլարը
նը, տիքէն թաճընը, վէ եարա
լարընը, խաչընը, գանընը, վէ
էօլիւմիւնիւ սանա սոււնար, նի
յազ էտէրիլ քի, ճանլարըմըզըն

չիրքինէ ետրասընա օնլար տէվա
ալըվէրսինէր:

Անին օ էվլաառն էֆէնտիմիզ
Քրիստոսուն խաթրը իչին օւ-
սուն, պիղէ քերէմ էյլէ քի,
պէօյլէ սիր շէֆաաթճըյա վա-
ճիպի իւզրէ սըլընըպ, պու մու-
պարէք սիյասէթլէրին սահիհ
մէյվէսինէ նաիլ օլալըմ: Աէ գա-
պահաթլէրիմիզի էօտէյիպ, ճան-
լարըմըզը սէլամէթէ չըգարմա-
պ, վէ խուսուսա գուրթարը-
ճըմըզըն սալթ սէվապլարընա վէ
վատլէրինէ կիւլէնմէք տէյիլ, իւ-
լա թէնպիհէրինի իճրա էտիպ,
վէրտիյի իսրէթլէրաէ վէ կէօս-
թէրտիյի էօրնէքլէրտէ տէ տէ-
վամ էթմէյէ՝ լազըմ օլան լուծ-
ֆու սիղէ իհսան էյլէ:

ԽԱՉ ԻՒԶԵՐԻՆՏԵ ԷՖԵՆՏԻՄԻԶԻ ՓԵՏԵՐԻՆԵ

ԱՐՁ ԷՏԵՐԻՔ

ՍՆԲ ԲԵՆԵՐԴԱՆԻ ՔԵՐԵՒ ԻԼԵ

ՏՈՒՄ :

Թանը ա՛ ճան թանը, սէնի
սէլամէթէ չըգարան՝ էֆէհտիմիլ
Յիսուս Քրիստոս պու տուր .
Ալլահըն պիր տանէ էվլտաւր,
սահիհ Ալլահ, վէ սահիհ ինսան
պու տուր քի, կէօք գուպպէ
ալթընտա լէքէսիլ ճան՝ պուհ
տան զայրի պուլլունմուշ տէյիլ:
Պու ճիւմլէ իլէ, եարամաղլար

սըրասընիա գօնուկ, միսքին կի-
պի ինսանլարըն էն էանասը սա-
յըլըւ, էքսիք տօղան էվլատ կի-
պի՝ վալիաէսի օլաճագ գուլթսուզ
սինօվատան տիշարը պրապըլտը:
ինսան էվլատլարընտա պուլնուլն
կիպի կիւզէլ էօք իքէն, շէքլինէ
պագ՝ նասըլ պօզուլմուլ:

Պիզիմ կիւնահլարըմըզ իչին
էարալանմըշ, պիզիմ էարամսզ-
լըզլարըմըզ իչին քէտէր կէօր-
միւշ, վէ սէնին զազապընը, էա՝
Բապպի, իւզէրիմիզտէն չէվի-
րիպ, պիզի ճէննէթտէ պիլէսին-
ճէ գօնտուլմագ իչին, սանս
մագպուլ գուրպան օլմուլ:

|| Էն էա ազիզ Փէտէր, սէն օ
մուպարէք թախթընտան, պալա
կէօյլէր մէքէանընտան կէօզիւ-
նիւ չէվիր տէ, պու ազիմ քա-
հանայապէտիմիզ օլան ազիզ էվ-
լատըն Յիսուս Քրիստոս էֆէն-
տիմիզին՝ դարընտաշլարընըն

կիւնահլարը իջին սուհտուղու՝
շու մուպարէք գուրպանա՛նա-
ղար էյլէ տէ, գապահաթլարը-
մըզըն զազապընը իւզէրիմիզաէն
գալարը: Էֆէնտիմիզ Յիսուսուն
գանընը «էսինի տինէ, խաչըն
իւզէրինտէն սանա ֆէրեատ է-
տէյօր:

Քրիստոսունուն եիւզիւնէ
պագ էֆէնտիմ, պագ քի, էօլիւ-
մէտէք սանա միւթիւ օլմուշ
տուր: Եարալարընը չալըգլարը-
նը կէօզիւն էօնիւնտէն ասլա ա-
յըրմա քի, կիւնահլարըմըզտան
սէն նէ ինթիգամ ալտըզըն խա-
թըրնտա օլսուն:

Սէնին թիւքէնմէզ քէրէմինէ
եա Փէտէր, տիլէր շիւքը իւ սէ-
նա օգուսուն քի, գալպինին պիր
տանէ էվլատընը եսիրկէմէտին,
վէ ճէննէթտէ պիզիմ ճիւմլէմիզ
իջին՝ սէնին եանընտա սատըգ
շէֆաաթճը օլսուն տէյի՝ օնու
էօլիւմէ վէրտին:

ԽԱԶ ԻԻԶԵՐԻՆՏԷ
ՔՐԻՍՏՈՍ ԷՖԷՆՏԻՄԻԶԷ

ԵԻՆԷ ՄՈՐԲ ԲԷՆԵՐԴՈՒՄԸ

ՆԻՅԱԿԸ:

Էֆէնտիմ Յիսուս Քրիստոս,
պէն սէնի պիւթիւն գալպիմ իլէ
պիւթիւն ճանըմ ըլա, վէ պիւ-
թիւն գուվվէթիմ իլէ սէվմէլի-
յիմ. վէ սէն պէնիմ ուղուրու-
մա էօլմէյի իրթիքեապ էթմիշ-
սին, պէն տէ սէնին էօլունտա
եաշամալըյըմ: Անձագ պունլար
սէնտէն օլմատըգճա, պէնտէն
նիճէ օլա պիլիր: Ճանըմ սէն-
տէն այրըմասըն, էֆէնտիմ, զի-

րա ծնունն հէր գուտրէթի սէն-
տէն տիր:

Իմտի պէնիմ գուրթարըճում,
էֆէնտիմ, վէ սահիհ Ալլահում,
սանա սէճտէ էտէրիմ, սանա սը-
ղընմըշում, հէր իւմիտիմ վէ ար-
ղում սէնտէ տիր. էքսիքլիյիմէ
սէն իմտատ էյլէ:

Պէնիմ սէլամէթիմէ չալըշտը-
ղըն եղիյեէթլէրին մուպարէք
նիշանլէրինէ՝ եէրէ գափանըպ,
կիւնահը եէնէն խաշընըն պայ-
րաղընա՝ սէնին իւմինէ, եւ Գրիւ-
տոս, եիւզիւմիւ սիւրէր, գանըն-
լա պոյանմըշ մըխլարընա, պէօյ-
րիւնիւ տէլէն խըշարընա վէ վիւ-
ճուտունունեարալարընա սէճտէ
գըլարում. վէ գանընա, եօլիւմիւ-
նէ, վէ կիրտիյին մէզարա նիյազ
իլէ տէճաէ էտէր, իզզէթինի օ-
գուրում: Օնլարըն գուվլէթի
իլէ շէյթանըն տէքլէրինտէն պէ-
նի էմին էյլէ, վէ գուվլէթ վէր

պահ պանա տա սուն. պէն պու
սուրբ հաղորդու թիւնու սէնին
էլինտէն ալըրում: Պէն սէնին ի
պատէթլի գուլուն օլաուղումու
Յիսուսա սէջլէ. օ զաման օ տա
պանա տահա զիյատէ մուհապ
պէթ նազարըյլա պագըպ, եիւ
րէյիմէ կէլտիյինտէ՝ պէնի քէն
տիյէ տահա զիյատէ ճէլպ էտէր:

ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ԱԼՏԸԳՏԱՆ
ՍՕՆՂՐԱ

ԹԵՇԵՔԻՒՐ

Հաղորդութիւնտան սօնկրա
օլան մոկարէք վագըթ՝ լուծֆ
խաղինէլէրի էտինէճէք վագըթ
տըր . զիրա Յիսուս քիշինին ճա-
նընտա օլմաղլա , օ արատա օլան
տուալարըն նիյաղլարըն դուլէ-
թի վէ լիյագաթը սաիր վագըթ-
լար կիպի օլմաղլ : Սրբուհի Թե-
րեղա տէր քի , օ արատա Ալլահ՝
քիշինին ճանընտա՝ մէրհամէթ
թահթընտա օթուրմուշ կիպի օ-

Թուրուս, տիլէ պէնաէն նէ տի-
լէրսէն, պէն սանա քէրէմ էթ-
մէյէ կէլմիշիմ աէր. Հայ հայ,
սուրբ հաղորդութիւնսան սօն-
կրա Յիսուս ուլա միւզաքէրէյէ
կիրէն ճանլար՝նէ աղիմ ինայէթ-
լէրէ նաիլ օլուրլար: Պունա
պինաէն, սրբութիւն ալան ա-
ւամ շու տուալարը էթտիքտէն
սօնկրա, օ կիւն Յիսուսա իբրամ
իշին, աշտ վէ նիյաղընը էքսիք
էթմէսին:

Տէն ԻԳՐԱՐԸ:

Իշթէ Ալլահըմ սրանա կէլտի.
իշթէ Գուրթարըճըմ ճանըմա
կէլտի, իշթէ Յիսուսում իշէ-
րիմտէ տիր: Յիսուս քէնտիսինի
պանա վէրտի, պէնի տէ քէնտի-

նին էթմէյէ կէլտի, Յիսուս պէ-
նիմ օլտու, պէն Յիսուսուն.
Յիսուս պիւթիւն պէնիմ տիր,
պէն պիւթիւն Յիսուսուն:

Պու նէ ազիմ քէրէմ տիր.
Ալլահ պէնիմէ պիր օլմադ իչին,
վէ քէնտիյի պանա վէրմէք իչին,
կէլիսլ ճանրմա կիրիյօր: Պու
նէ էօլչիւսիւզ մուհապպէթ
տիր. պու նէ թիւքէնմէզ մէր-
համէթ տիր: Էյ ճան, Ալլահա
պու գատար եագըն սըն, Յիսուս
ուլա պիր օլմուշուն. նէ եա-
փարսըն, Յիսուսա պիր շէյ սէօյ-
լէմէզ միսին, պիլէնճէ օլան Ալ-
լահըլա սէօյլէշսէնէ: Տիրիլթ
իմտի իթիգատընը տա՝ տիւշիւն
քի, իչերինտէ օլան Ալլահա սէճ-
տէ էթմէք իչին՝ մէլէքլէր սէնին
էթրաֆընը գուշաթմըշ տուրու-
յօր: Սէն տէ իչերինտէ օլան Ալ-
լահընա սէճտէլէր գըլ: Հէր զաի-
լէնի իչերինտէն չըգար, ֆէքրինի

Թօփլա: Պիւթիւն մուհապպէ-
թինի սուրբ ճանլարըն մուհապ-
պէթինէ գաթըպ, Յիսուսա սա-
րըլ տա՝ շէօյլէ Թէսլրիք էյլէ:

Յիսուսա Իգրամ արղը:

Եւ սէվկիւլիւ Յիսուսում,
եւ ճանըմըն հայաթի, վէ Թիւ.
քէնմէզ խազինէսի. պու սէֆիւ
ճանըմա գուառումն մուպարէք
օլսուն: Ա՛հ էֆէնտիմ, նէրտէ
սին. նէրէյէ տիւշտիւն: Տօղ-
տուղուն ախըրտան պէթէր՝
քէնտիյէ պէյէնմիշ՝ պէտխույ-
լար եաթաղը եիւրէյիմէ՞ մի գաւ-
տըն. նի՛ճէ Թէնէզզիւլ էտէ պիւ-
տին: Զըգ, չըգ, տէյիմ պարի
պէն տէ Պեորոս առաքեալըլա.
« Զըգ պէնտէն, զիրա պէն կիւ-
նահքեար ատամ ըմ »: Սէնին
կիսլի սլիր Թիւքէնմէզ քէրէմ

սահիպի Ալլահը՝ ճանրմա գօն-
տուրմաղա պէն լայրդ տէյիլիմ՝
էֆէնտիմ: Վար, սանա մուհապ-
պէթ իլէ հըզմէթ էտէն սալիհ
ճանլարա կիթ: Վահ, նէ սէօյ-
լէտիմ: Եօգ էֆէնտիմ, եօգ .
պէնտէն ուզադ կիթմէ . սէն
պէնտէն այրըլըրսան, պէնիմ
զայ օլաճաղըմ սահիհ տիր: Եօգ
էֆէնտիմ, սանա սարըլըրըմ,
սէնտէն այրըլմամ: Ահ, պէն նէ
տէլի իմիշիմ քի, եարատըլմըշ
մախլուգաթըն իսթըր իջին
սէնտէն այրըլմըշմ. էյլիյինի
պիլմէյիպ, սէնի թէրք էթմիշիմ:
Լաքին պունտան պէօյլէ պիր
տահա սէնտէն այրըլմամ. սէ-
նինլէ եաշայըպ, սէնին գուճա-
ղընտա էօլիւրիւմ: Եա կոյս Մա-
րիամ, վէ սիզ սերովբէլէր, վէ
Ալլահը սաֆ մուհապպէթ իլէ
սէվլէն ճանլար, եիւրէյինիզտէ
օլան մուհապպէթի պանա տա

ալըվերին քի, սէվկիւլիւ Յի-
սուսուսմա լայըգ իւզրէ իբրամ
էտէ պիւնյիմ:

Յիսուս Բէշէտիւր արդէ:

Սէնին պու սապահ կէլիպ ճա-
նըմա գօնտուղուն քերէմէ՝ շիւ-
քիւրլէր օլտուն, եւ Բապպի.
կերչի պէնիմ արդում՝ սանա
լայըգ՝ վէ պու էթաիյին քերէմէ
ճայիզ Թէշէքքիւր էթմէք տիր,
լաքին պէնիմ կիպի պիր սէֆիլ՝
սանա լայըգ նէ Թէշէքքիւր է-
տէպիլիր:

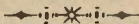
Հաղորդութիւն ալան ճանըն
ասըլ աշգը՝ Ալլահ պանա կէլտի
տէյի տիւշիւնիւպ հայրան օլ-
մադ արը տէր Սէնէերի վարդա-
պետ: « Ալլահընպանա վերտիք-
լերինէ գարշըլըգ՝ պէն նէ վէ-
րէյիմ » տէր իտի Դաւիթ մար-
գարէ:

Եւ պէն նէ վերէյիմ էֆէն-
տիմ Յիսուս, պէն նէ՝ վերէյիմ.
սէն քի պանա հեր քերէմինի իհ-
սան էթտիքտէն սօնկրտ պու-
սապահ քէնտինի տէ վերտին:
Շիւքը էյլէ խմտի ա կիւնահքեար
Ճանըմ, էտի: պիւտիյին գատար
Ալլահըն մէտհինի օգու: Վէ սիւ
վաշիտէմ կոյս Մարիամ, պաշտ-
պան յուրբլարըմ, պահապան
հրէշտակըմ, վէ Ալլահը սէվէն
Ճանլար, Ճիւմլէնիւ « կէլին Ալ-
լահտան գօրգանլար Ճիւմլէնիւ
տինլէյին, Ալլահ Ճանըմա նէլէր
էթտի նազլ էտէյիմ ». կէլին
մէտհինի սիւ օգույուն. պանա
էթտիյի ազիմ քերէմլէրէ հոյ-
րան օլուպ, պէնիմ իչին շիւք-
րիւ սէնալէր էտին:

քի, սէնինն էմրինին իճրասը պա-
խօշ վէ գօլայ օլտուն, վէ արաըն
սըրա կէօթիւրմէյէ՝ պանա էմր
էթտիյին խաչըն եիւքիւ ճանը-
մա խաֆիֆ օլտուն:

Էլէրիմի այադլարըմը սէնին
սուրբ խաչընա մըխլա, եւ Ռապ.
պի, պիւթիւն էօմրիւմիւ սէնին
մոլսպարէք սիյասէթլէրինէ ույ-
տուր, վէ սէնին հայաթ վէրէն
էօլիւմիւնէ շէօյլէ պէնդէթ քի,
թէն հադդընտա էօլմիւշ օլտալ,
փաք վէ կիւնահսըզ էօմր իլէ
եաշայրմ:

Գուրթարըճը Ալլահըմը մէտհ
էյլէ ա ճանըմ, վէ էպէտիլէ-
րէտէք իսմինէ իզզէթ էյլէ:

ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՅԱ ԶԻՅԱՐԷԹ ԷԹՏԻՔՏԷ

ՕԼՈՒՆԱՃԱԳ

Տ—

Եւ եփէնտիմ՝ Յիսուս Քրիստոս, սէն քի ինտանլարա օլան մուհապպէթին սէպէպի իլէ կէ՝ Ճէ կիւնտիւզ պու սրբութիւն սրբոցտա տուրուպ, մուհապպէթ իլէ հէր քէսէ պէքլէյօր տուն. վէ հէր քէսի չաղըրըպ, տավէթ էտիպ, զիյարէթինէ կէ՝ լէնլէրի քերէմինտէն մահրում էթմէյօրսուն. պէն տէ սէնին պու սրբութիւն սրբոցտա մէվ-

Ճուտ օլտուղունա դավի տին իլէ
ինանըպ, ճանաւանտա սէճտէ է-
տէրիմ: Պանա էթտիյին պուն-
ճա քերէմլէրէ շիւքիւրլէր օլ-
սուն էա՝ Յիսուս, խոսոսապու-
սուրբ խորհուրդա քէնտինի
պանա վէրտիյինէ, վէ պանա վա-
լիաէն կոյս Մարիամ կիպի պիր
չէֆաաթճը նասպ էթտիյինէ,
վէ պու կիւն պու զիյարէթի
պանա գըսմէթ էթտիյինէ շիւ-
քիւրլէր օլտուն:

Պու կիւն սէնին մուպարէք
վէ մուհապպէթլի եիւրէյինէ
սէճտէ էտէրիմ: Վէ պու սէճ-
տէմ սանա իւչնիյէէթ իլէ տիր.
պիրի՝ պու սուրբ խորհուրդու
պիգէ իհսան էթտիյինէ թէչէք-
քիւր իչին. պիրի՝ պու սուրբ
խորհուրդա տինսիզ վէ հերե-
տիկոս վէ քէօթիւ ուղլապիաու-
լարըն սանա էթտիյի իքրամսըզ-
լզլա պէտէլ իչին. վէ օ պիրի՝

տիւնեանըն հէր հանկը քէօշէ-
սինտէ պուլունտուղուն պու-
սրբութիւն սրբոցու խաթըրա
կէթիրմէյիպ, վաճիպ օլան իք-
րամտա օլունան գուսուրու
թամամլամագ իշին սանա սէճտէ
էտէրիմ: Սէնի ճանտան սէվէ-
րիմ, եւ Յիսուս, վէ շիմտիյէ-
տէք սէնի կիւճէնտիրտիյիմէ
փիւշման ըմ: վէ պուլնտան պէօյլէ
սէնին լութֆոնլա պիր տահա
խաթըրըն ինճիթմէմէյէ նիյէթ
էտիպ, շու միսքին հալիմլէ պիւ-
թիւն քէնտիմի սանա վէրիրիմ:
հէր մուրատըմը, վէ հէր արզու-
մու թէրք էտիպ, հէր շէյիմի
սանա ֆէտա էտէրիմ: Պունտան
պէօյլէ պէնի վէ հէր իշիմի իս-
թէտիյին կիպի դայըր: Սէն ֆա-
գաթ սէնի արար, սէնին մուպա-
րէք մուհապպէթինի վէ մու-
հապպէթինտէ տէվամ էթմէյի
տիլէր, մուրատընըն թէքմիլ իճ-

րասընը արզուէքիմ: Քաւա-
րանտաքի ճանլարը, վէ խուսու-
սա սրբուծիւն սրբոյցա վէ կոյս
Մարիամ վալիտէմիղէ իպատէթ-
լի օլանլարը սէնին քէրէմինէ
սիփարըշ էտէրիմ: Վէ թէօվպէ-
սի օլմայան սէֆիլ կիւնահ քեար-
լարը տա սէնին մէրհամէթինէ
հալլալէ էտէրիմ: Վէլ-հասըլ
գալլալիմին աշգընը սէնին մու-
հապպէթլի եիւրէյինին աշգընա
գաթըպ Փէտէրին Ալլահա պէ-
րապէր սունար, նիյազ էտէրիմ
քի, սէնին խամինլէ վէ սէնին
խաթըրն իչին պէնիմ տէ մու-
հապպէթիմի մագպուլ կէօրիւպ,
տուամը գապուլ էյլէյէ:

Սուրբ հալորդուծիւն խոր-
հուրդունու էֆէնտիմիլ Յիսուս
պէօյիւք փէրշէմպէ կիւնիւ ի-
ճատ էթմիշ իսէ տէ, օ կիւնլէր-

տէ քէնտի սիյասէթինին եաս
կիւնէրի օլմաղլա, սուրբ եկե-
ղեցի վաճիս օլան զիյնէթի իճրա
էտէմէտիյինտէն սրբազան տէօր-
տիւնձիւ Ուրբանոս փափ Հոգե-
գալուստուն իրթէսի բաղարը-
նըն փէրշէմպէ կիւնիւ սուրբ
հաղորդութիւն իզղէթինէ եօր-
թու թախտիս էսիս կոնդա-
կընտա նիչէ ներողութիւնլար-
տան պաշգա, պիր քիմնէ հէր
նէ վագըթ թէօվպէքեարեիւրէք-
լէ սրբութիւն սրբոցա զիյա-
րէթ էտիս, ալթը Հայր Թէ, ալթը
Ողջոյն, վէ ալթը Փառ, Հօր սէօյ-
լէրսէ, կէրէք քէնտի վէ կէրէք
քաւարան ճանլարը նիյեթթինն
լիսկատար ներողութիւն վէր-
միշ տիր:

ԿՈՅՍ ՄԱՐԻԱՄ ՎԱԼԻՏԵՄԻԶԻՆ

ՊԻՐՊՈՏԿԵՐԻՆԷ
ԶԻՅԱՐԷԹԷԹՄԷՔՏԷ

Տոս :

Եւ ալիքիւր վէ լէքէսիղ կոյս
վալիտէմ Մարիամ, սէն էֆէն
տիմին վալիտէսի, վէ ալէմին
սուլթանը սըն. կիւնազքեարլա
րըն իւմիտի, կիւվէնէճէյի, վէ
շէֆաաթճըսը սըն. պու կիւն
պէն ճիւմէտէն սէֆիլ գուլոււն,
սանա սըղընըպ, սանա սէճուէ է
տէրիմ, եւ սուլթանլար սուլ
թանը. վէ պանա պու անէտէք

էթտիյին քերէմլէրէ, վէ խու-
սուսա պէնի տէֆա աթլէ մուս-
թահագ օլտուղում ճէհէննէմ-
տէն էսիրկէտիյինէ շիւքիւրլէր
էտէրիմ: Ա՛ սէվկիւլիւ վալիտէմ.
պէն սէնի ճանտան սէվէրիմ. վէ
սանա օլան մուհապպէթիմ ի-
չին, սէնի զայրիլէրէ տէ սէվ-
տիրմէյէ՝ էլիմտէն կէլաիյի գա-
տար՝ սայ ու զայրէթ էտէրիմ:

Հէր իւմիտիմի վէ պիւթիւն
էօմրիւմիւ սանա թէսլիմ էտէ-
րիմ. սէն տէ՝ եա մէրհամէթլի
վալիտէ, պէնի պէնտէլիյինէ գա-
պուլէտիպ, էթէյին ալթընտա
հըֆլ էյլէ: Վէ չիւնքի Ալլահըն
եանընտա սէօզիւն նաֆիլ տիր,
պէնի շէյթան իղվալէրինտէն իւ-
լաս էյլէ, եախօտ դուվլէթ ալը-
վէր քի, էօլիւմիմ ստաթընա-
տէք եէնէ պիլէյիմ: Յիսուսու
սէվմէյէ սահիհ մուհապպէթի
սէնտէն տիլէրիմ, եա ազիզ վա-

իբրամ էտէնլէրէ, պէն տէ մէր-
համէթլի վալիտէ նիպի՝ էօլիւմ-
լէրի վագթինտէ եանլարընտա
պուլունուր, քէնտիլէրէ իմտատ,
սիյանէթ, վէ թէսէլլա էտէրիմ»
տէմիշ:

ԹԱՅՍԻԼԻ ՄԵՐԱՄ

Յիսուս էֆէնտիմիզին տիւ-
նեաաէ չէքտիյի սիյասէթլէրտէ
վէ էօլիւմիւնտէ վալիտէսի կոյս
Մարիամըն կէօրտիւյիւ աճըլար
փէք չօգ տուր. վէ նիչէ սուրբ-
շար պունլարը պիր պիր թաֆ-
սիլ էթմիշ իքէն, վարդապետլէ-
րին պաղըսը օ աճըլարըն էն պիւ-
յիւյիւ շու պէշի տիր տէրլէր:

Հաթթա Յիսուսուն պէշ եա-
րասը, վէ պիբիր վալիտէսինին
պէշ աճըսը նիյեէթինէ, պէշ
Հայր մեր, վէ պէշ Ողջոյն սէյ-
լէյէնլէրէ, սուրբ Լէօն փափա
օնպին սէնէլիք, վէ օնպին կիւն-
լիւք ներողութիւն վէրմիշ տիր:

ԿՈՅՍ ՄԱՐԻԱՍ ՎԱԼԻՏԵՄԻՋԻՆ

Կերէ՛ Բենճէ, Կերէ՛ Քիտէճէ
չէտիւի պէշ պիտիտ աճը:

Պիրի. Եիթլյար Սիմէոնուն
էթտիյի մարգարէութիւնու Ե-
չէթտիքտէ:

Իբինճի, Էվլատը Յիսուսու
կիւն զայպ էթտիյինտէ:

Իււչիւնճիւ , Յիսուս Թու-
Թուլուպ , պաղլանըպ գամըլան-
տըզընը տուլտուղունտա :

Տէօրտիւնճիւ , Յիսուս խաչ
իւզէրինտէ սիյասէթլէ էօլտիւ-
յիւնիւ կէօրտիւյիւնտէ :

Պէշինճի , Յիսուսուն Թէնի
մէզարա գօնուլտուղունտա :

ՊՈՒ ԻՊԱՏԵԹԷ ՊԵՏԵԼ'
ԳԱԶԱՆԸԼԱՆ ՊԵՇ ԱԶԻՄ ԼՈՒԹՖ

Պիրի , կիւնահլարըմըզը Թա-
նըյըպ , փիւշման օլմաղա լուԹֆ :

Իքինճի , պիւԹիւն կիւնահլա-
րըմըզըն աֆվի :

Իււչիւնճիւ , Թէն վէ ճան ֆա-
ղիլէթլէրի :

Տէօրտիւնճիւ, էօլիւմ սաա-
թինսէ Ալլահըն լութֆուհու,
վէ Յիսուս էֆէնտիմիզին ազիզ
թէնինի ամաղա հաիլ օլմագլըգ:

Պէշինճի, էօլիւմ սաաթիմիզ-
տէ էֆէնտիմիզին էանըմըզաա
պուլլունմասը:

ԿՈՅՍ ՄԱՐԻԱՄ

ՎԱԼԻՏԵՄԻՋԻՆ

Պէշապէս աճառ նիյեկէի իւն
Էաւլլը օլպոս-ղոս իւլը հէր ինն
օլմանաճագ

ՏՈՒԱԼԱՐ

Պիբիեճի քոս :

Եւ մերհամէթլի եարատըճըմ
Յիսուս Քրիստոս, սէնին սիյա-
սէթլէ հօլէճէյինի իսթիյար
Սիմէոն խապէր վէրալքոէ, ա-
ղիւ վալիտէնին տոլյոուզու ա-
ճը նիյեկէթի իլէ սանա սէճտէ

էտէր, սէնին խաթրընը ինձիթ-
տիյիմէ ճանտան եիւրէքտէն
փիւշման օլարագ, քաւարանտա
էնզիյատէ ազապ չէքէն ճանըն
ուղրուճա պու սէօյէճէյիմ պիր
Հայր մեր վէ պիր Ողջունու սա-
նա փէշքէշ էտէրիմ: Սէն տէ
լութֆունու վէր քի, կիւնա-
հլարըմը Թանըյըպ, եիւրէքտէն
փիւշման օլուպ, խոստովանանք
օլտուգտան սօնկրա, պու տիւ-
նեատէ իքէն՝ ապաշխարանքընը
չէքմէյէ գատըր օլայըմ:

Հայր մեր: Ողջոյն:

Իւրեճի գոտա:

Եւ՝ սէվկիւլիւ էֆէնտիմ, վէ ա-
զիզ վարդապետիմ Յիսուս Քրիս-
տոս, սէն տաճարտա գալըպ տա

աճըգլը վալիտէն պիբիր Մա-
րիամ սուրբ հայր Յովսէփ իւէ
պէրապէր սէնի իւչ կիւն էշղալ
իւէ արատըգլարը աճը նիյեէ-
թինէ սանա սէճտէ էտէրիմ, վէ
քէնտի կիւնահլարըմըն ափվի
իւմիտի իւէ պիր Հայր մեր վէ
պիր Ողջոյն սէջլէյիպ, պիր զա-
ման տիւնեատէ քաւարան ճան-
լարընա իպատէթլի օլուպ, հէլէ
քէնտի քաւարանտա ազապ չէ-
քէն ճանըն ուղրունա սանա
փէշքէշ էտէրիմ: Սէն տէ պու-
տուամը գապուլ էտիպ՝ կիւնահ-
լարըմը վէ կիւնահ ազապլարըմը
պանա ափվ էյլէ:

Հայր մեր: Ողջոյն:

Իւլիանձի- ԿՈՒՄ :

Եւ մուհապակեթլի չօպանըմ
Յիսուս , սէնի Եահուտիւէր
ԹուԹուպ , իփիւէր իլէ պաղլա-
տըղընը սէվկիւլիւ վալիտէն
տույտուգտա , չէքտիյի եիւրէք
աճըրընիյեէթինէ սանա սէճսէ
էտիպ , աստուածաբանական ,
վէ աւեփարանական վէ բարո-
յական , պաշլը առաքինութիւն-
լարըն ճիւմէսինի սէնտէն տի-
լէրիմ . վէ արզու իլէ պիր Հայր
մեր վէ պիր Ողջոյն սէօյլէյիպ ,
տիւնեատէ իքէն կոյս Մարիամ
վալիտէնէ վէ չէքտիյի աճըլարա
իպատէթլի օլուպ , հալա քաւա-
րանտա ազապ չէքէն ճանըն ուղ-
րունա սանա փէշքէշ սունարըմ
քի , տուամը գապուլ էտիպ ,
կիւնաս ըլա իթիրտիյիմ ֆաղի-

լէթլէրի, վէ Հոգին սուրբուն
եւտի իհսանինի վէ մահսուլինի
պանա քերէմ վէ ինայէթ հտէ
սին:

Հայր մեր: Ողջոյն:

Տէօրփիւնձիւ քուս:

Եւ պէնիմ գուրթարըձըմ Յի.
սուս, գամջըլար ըլա եարալան,
մըշչըսլագ թէնինի՝ պաշընտաքի
թիքէն թաճ ըլա գանլարը ագա-
րագ խաչա մըխլանտըղընը, վէ
պէօյրիւնիւ հարպա իլէ աչարգ-
լարընը կէօրիւպ, սուսայարագ
ճան վէրտիյին սաաթտա, աճըգ-
լը վալիտէն պիքիր Մարիամըն
չէքտիյի տայանըմազ աճընըն
հիւրմէթինէ, լութֆուսու վէր

.քի, էօմրիւմիւ էյի կէջիրիւ կիւ-
նահսրղ հալտէ էօլէյիմ: Վէ սէ-
նին սիյասէթլէրինէ վէ եզիւ-
յեէթլի էօլիւմիւնէ պու տիւ-
նեատէ իսլաթէթլի օլուպ, շիմտի
քաւարանտա ազապ իջինտէ
պուլունան ճանըն ուզրունա,
սամա սէճտէ էտիպ, պու սէօյ-
լէյէճէյիմ պիր Հայր մեր վէ պիր
Ողջունու գապուլ էտիպ, պանա
քէրէմ էյլէ. քի, էօմրիւմիւն սօն
կիւնիւնտէ սէնին միւպարէք
թէնին պէնիմ պու գուլթու
ճանըմա էօլ նաֆապսը օլսուն:

Հայր մեր: Ողջոյն:

Պէշէնճի գոռա.

Եւ մերհամէթ սահիպի իֆ-
թիխարըմ Յիսուս, սէնին գա-

նա պուլանմըշ եիւզիւնիւ, տէ-
լինմիշ էլէրինի այագլարընը,
եարըգ պէյրիւնիւ վէ եարալը
թէնինի աղիզ վալիտէն կէօրիւս,
սիլիս, էօփտիւքտէն սօնկրա,
մէզարա գօնուս, սիւր պիւյիւք
թաշըլա գափանաղընը կէօր-
տիւքտէ, օլ աճըգլը վալիտէնին
էքթիյի շէտիտ եիւրէք աճըսը
նիյէէթինէ սանա սէճաէ էտիս,
քուարանտան գուրթուլաճալը
էն եագըն օլան ճանըն ուղրունա
պու սէյլէյէճէյիմ սիւր Հայր
մեր վէ սիւր Ողջունու գապուլ
էտիս, պու էօմրիւմիւն սօն
սատթինտէ պանա կիւլէր եիւզ
իլէ կէօրիւնիւս պէնի էպէտի
էօմիւրէ նաիլ էթմէնի նիաղ է-
տէրիմ. Ամին:

Հայր մեր: Ողջոյն:

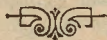
Պառ զի գր օլունան արաւարա արեւ-
 արիսիւ քերէնէրի, վէ սաիւ լաւօր
 երիսէ պիւնէ Իւն. Իոյս Մարիամ լա-
 լի արիւնէ արագ լա օլունաճագ

Տաւա :

Եւ մերհամէթլի կոյս Մա-
 ռիամ, եւս Ալլահըն ազիզ վալի-
 տէսի, վէ մէթլին շէֆաաթճըմ,
 հէր իհթիյաճըմտա պանա սէն
 եէթիշ, կէրէք շիմտի, կէրէք
 սաիւ վապըթտա: Վէ հէր եէր-
 տէ հէր նէ գատար տէրտ, մէ-
 շագգաթ, փորձութիւնուլ օ-
 լուրսա, կէրէք պէնիմ, կէրէք
 սաղ վէ հօլմիւշ՝ պանա էյլիք ե-
 տէնլէրին, վէ պէնտէն էյլիք
 պէքլէյէնլէրին ճիւմլէսինէ սէն
 իմտա էյլէ: Պէնիմ ագրապա,
 տօսթ վէ տիւշմանլարըմա, վէ
 իուսուսա պէնիմ իջին տուա է-

տէնլէրէ, վէ ճան չէ քիչէն խաս-
թալարա եարտըմ էյլէ: Ազիզ
էվլատըն Յիսուս Քրիստոս գուր-
թարըճըտան գալսիմէ փիւշման-
լըգ ալըվէր. կիւնահլարըմը, վէ
կիւնահ ազապլարըմը աֆվ էթ-
տիր, վէ լուծֆուհու ալըվէր
քի, պէն էյլիքտէ, քեամիլլիք-
աէ, տօղրուլուգտա, վէ սուր-
բլուգտա եաշայըմ, վէ սօն նէ-
ֆէսիմէտէք մէթինէ օլուպ, ալ-
չադ կեօնիւլլիւ վէ փաք եաշա-
յըպ, խայըր ամէլլէրիմի էյիտէն
էյիյէ արթըրըպ, սօն կիւնիւմ-
տէ Յիսուս Քրիստոս էֆէնտիմին
մուպարէք թէնինի ալմալա լա-
յըգ օլայըմ: Օ տար վագթիմտէ
պանա իմտաւ էտիպ՝ չէյթանըն
հիյլէսինտէն իւրքիւնթիւսիւն-
տէն պէնի խէլաս էյլէ եա՝ մէր-
համէթլի վալիտէ, վէ էվլատըն
Յիսուսա րէճա էտիպ, օ կիւճ
կէչիտտէ իքինիվ տէ եանըմտա

պունդունուպ, հօլիւմիւն գօր-
գունսունու վէ սըգընթըսընը՝
ճանրմա շաղըգ վէ թէսէլլայէ
թէպպիլ էտին: Վէ ճանրմ պու
թէն հապսինտէն աղատ օլտուգ-
տա, ես միւրվէթլի վալիտէ,
էվլատըն Յիսուսա ըիճա էյլէ
քի, պէնիմ իչին սէնտէն թէն
ալըպ, սիյասէթ իլէ հօլմէյի իր-
թիքեապ էթմիշ իքէն, ճանրմը
տա քէնտի էլի իլէ ալըպ, Հայր
վէ Հոգին սուրբ ուլա պիրլիքտէ
էպէտէն եաշայըպ տէվլէթ սիւր-
տիւլիւ ճէննէթէ նալլ էթսին.
ամին:

ԽԱՉ ԵՕԼՈՒ

լիտէ. վէ սօն սաաթըմտա էյի
էօլիւմիւ սէնտէն ումարլմ: Ալ-
լահա օլան մոհհապպէթին իչին
օլսուհն, պանա հէր տէմ իմտատ
էյլէ, խոսոսա էօմրիւմին
սօն տէմինտէ. պէնի սէլամէթ
ճէննէթտէ կէօրիւպ, սէնին
մէտհինի մէրհամէթինի էպէտի-
լիքտէ օգոսոսոլոմոլ իշիթմէ-
տիքձէ, պէնի պրադմա, եւ մէր-
համէթլի վալիտէ: Ային. էյլէ
ումարլմ, էյլէ օլսուհն:

Կ Ո Յ Ս Մ Ա Ր Ի Ա Մ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԻՆ

Ձեռքի էն ալիս պէշաճը ի պաշտօնի
իւն Յիսուս եղի պիտի պէշաճը
նեապէ կարիս պիտի ձեռնի պէշ
լաւի գաւառիս իւն

Տառ :

Կ Ո Յ Ս Մ Ա Ր Ի Ա Մ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԷ

ԻՊԱՏԵԹԼԻ ՕԼԱՆԼԱՐ

Պ ու քիթապճըգտա պէյան
օլունան լութֆլարը պիղէ իհսան
էթմէյէ՝ Յիսուս էֆէնտիմիզ ա-
զիզ վալիտէսի կոյս Մարիամա
վատ էթմիշիսէ տէ, հէր քէսէ
վերմէյէ պօրճու օլմայըպ, ֆա-
գաթ քրիսթիյանճա էաշայըպ
սըտգ վէ աշգ վէ իպատէթլէ հէր
կիւն տիլէյէնլէրէ վերտիյինի տէ
պիլէլիմ. զիրա « Ալլահըն կէօղ-

էրի սալիհէրին իւզէրինտէ, վէ
գուլագլարը օնլարըն տուասըն-
տա » տէր 'Իաւիթ մարգարէ
(ԼԳ. 16): Օնուն իչին Յիսուս է-
ֆէնտիմիզին սիյասէթէրինէ, վէ
կոյս Մարիամ վալիտէմիզին աճը-
լարընա իսրատէթլի օլան քիմսէ
պու պէշ Հայր մեր պէշ Ողջու-
նու՝ եաղըլը օլան տուալարըյա,
վէ սօնունտաքի կոյս Մարիամ
վալիտէմիզէ օլան նիյազա հէր
կիւն տէվամ էտիպ, մէֆհու-
մունտա օլան խորհուրդլարը
ֆիքրինտէ իշլէտիրսէ, օ լուծֆ-
լարա նաիլ օլուր:

Պու տուալարը հէր կիւն օ-
գումայան առամ, եաղընը պի-
րինի օգույուպ ֆիքրինտէ իշլէ-
տէրէք պէշ Հայր մերի պէշ Ող-

ջուհու սէջլէմէք օլա պիւր . վէ
տուրաճադ վագթը եօղուսա , իշ
արասընտա , վէ եօլտա եէօ .
րիւրքէն սէջլէյէ պիւր : Վէ պիւր
քիլիսէ էօնիւնտէն կէչէրքէն , ի
պատէթ իջին իչէրի կիրիպ սէջ
լէրսէ , օ սէպէպ իլէ սաիր ներո
ղութիւնլար տա գաղանա պիւր :
Վէ տախի պու տուալար պիւր
գաջ տէֆա տան տա սէջլէնսէ
օլուր :

Պուհտան մատա օգումագ պի
լէնլէր պու քիթապճըղը տախմա
իւղէրինտէ թաշըմալը տըրլար .
քէնտիլէր իջին տէյիլ իսէ տէ ,
պու իպատէթի պիլմէյէնլէրէ
էյրէթմէյէ եարար քի , էճրինի
էֆէնտիմիլտէն զանի զանի ալըր :

Օգումագ պիլմէյէնլէր տախի

կէրէք Հայրմերէրի սէօլէտիբ-
լէրի եկրաէ՝ պատկերքլէրինէ
պագըս՝ խորհուրդլարընը ֆիբ-
րէ կէթիրմէք իչին, կէրէք ա-
խէրէ օգուլուս պէնլէմէք իչին,
իւզերլէրինտէ թաշըմալը տըր-
լար, օնտան մատա իւզերինտէ
կէզտիքճէ, իչինտէքի պատկերք-
լէրին վէ սուրք սէօզլէրին
հիւրմէթինէ չօգ դազատան էմին
օլուս, ճանընա տա թէնինէ տէ
ֆախտէսի օլուր, վէ հէր կիւն
տուասընը էթմէյէ ունութմազ:

Վէ էյէր պիր ազիմ մանիի
եօղուսա, տիւնեա մէնֆաաթը
իչին հէր սապահ պատարագտան
գալմայըս, թամ ֆիբր իլէ իշի-
տէրէք, Ալլահըն խաթրընը ին
ճիթտիլինէ փիւշման, վէ պիր

տահա ինձիթմէյիս՝ Ալլահըն
լուծֆի իլէ քէնտիյի իսլահ
էթմէյէ նիյէէթ էտէրսէ, կէ-
րէք սաղլըղընտա, կէրէք էօլիւմ
սաաթընտա թէսէլլի պուլուր:

Վէ Աստուածածին վալիտէմի-
զին եա մօռ եա սիյահ հանդերձի
իւզէրինտէ օլուպ, վարդարանա
եազըլմըշ օլուրսա, թէսպիհինի
չէվիրտիքճէ, տահա զիյատէ
լուծֆա՝ էյլիյէ վէ քէրէմլէրէ
նաիլ օլուր. խուսուսա քի, Լու-
գովիկոս Պըսիոս նամ տլիմին
նագլը իւզրէ, կոյս Մարիամ
վալիտէմիզ Մետիլդա կոյսա
չէօյլէ վատ էթմիշ քի « Թաս-
վիրիմէ պագարագ պէնի վէ չէք-
տիյիմ աճըլարը հէր կիւն ֆի-
քիրլէրինտէ կէզտիրիպ, պահա

Ն Ե Ր Ո Ղ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Ի Հ Ս Ս Ն Ք Ն Ը Ն Թ Ա Ր Ի Ֆ Ի

Խաչ եօշու իսլատէթի՝ սուրբ
եկեղեցիին իհսան էթաիյի լիա-
կատար ներողութիւնլարըն պի-
րի օշուպ, նիզէ քիմնէլէր ներո-
ղութիւն գազանմալա՝ վաճիպի
իւզրէ ճահտ ու ղայրէթ էտէր-
լէր իոէ տէ, չօգլար վար քի, նե-
րողութիւն նէ օշոռւղունու պիլ-
մէտիքլէրինտէն, եա գազանմա-
լա իհմալ, եա իդթիզա էտէն
իսլատէթտէ գոլսուր էթաիքլէ-
րի իշին, էսէրինտէն մահրում՝
օշուրլար: Պոռնա պինաէն սուրբ

եկեղեցիներն ուր իհասնը՝ նէ
պիւշիւք շէյ օլտուղունու, վէ
ճանլարա նէ գատար էլղէմ՝ վէ
ֆախաէլի օլտուղունու անկլաթ,
մագ իջին, ներողութիւն նէտէն
հասըլ օլտուղունու, վէ սուրբ
հայրապետէր՝ նէ վէճճ իլէ վեր-
տիցինի, վէ ալան քիմսէլէր՝ նէ
շէքիլ գաղանաճաղընը, իշպու
մահալտէ՝ մոնխթասարճա թա-
րիֆ էթմէք միւնասիպ կէօրիւլ
միւշ տիւր:

Ուղղափառ եկեղեցիներն՝ ընդ-
հանուր ժողովքլար ըլա ֆասլ
օլունմուշ վարդապետութիւնու
տուր քի, պիր կիւնահքեար
քիմսէ խոստովանանք օլուպ,
արճակում ալտըգուս, կիւնա-
հըն աֆվ օլուր, լաքին կիւնա-

հըն սէսկէսլի իլէ մուսթահաֆ
օլտուղու ճէլայը՝ էօտէմէյէ
պօրճլու գալըր։ Պի այնի նու-
գուտ ագճէ պօրճունտա, անայը
էտա էթտիքտէն սօնկրա, իշէ-
միշ մուրապահասընը էօտէմէյէ
պօրճլու գալմագ կիսլի տիր։
Սուրբ եկեղեցիներն վէրտիյի նե-
րողութիւն՝ կիւնահ ըլա խաթ-
րընը ինճիթտիյիմիզ Ալլահըն՝
թէքրար խաթրընը եափմագ ի-
չին՝ խոստովանանք օլտուգտան
սօնկրա, կիւնահըմըզըն էօլչիւ-
սիւնէ կէօրէ՝ պօրճ գալըպ,
եա՝ պու տիւնետա, եա քա-
ւարանտա չէքէճէյիմիզ ալապ-
լարըն աֆվը տըր։

Զիւնքի Քրիստոս էֆէնտիմիզ
պու տիւնեայէ կէլիպ, պոււնճա

սիյասէթ չէքիպ, գանընը տէօ-
քիւպ՝ էօլմէսի իլէ, պինէրձէ
պին տիւնեալար սաթըն ալա-
պիլիւքէն, ճիւմլէսինի եալընըզ
պիզիմ ուղուրումոլա սարֆ
էթտիյինտէն, սէվապլարընըն
զիյատէօինի՝ սուրբ եկեղեցինին
խազինէօինէ սէրմայէ պրագտը:
Օնտան մատա սուրբ կոյս Աս-
տուածածինին վէ ճիւմլէ սուրբ-
լարըն սէվապլարը օ խազինէտէ
ճէմ օլուր: Նիճէ քի քրիսթի-
յանըզըն իւք վագըթլարընտա,
խոստովանահայրլար պազը պիւ-
յիւք կիւնահլարըն ազապ պօր-
ճունու էօտէմէյէ՝ ազըր ապաշ-
խարանքլար գօրլար ըտը, վէ
էյլէ ասպաշխարանքտա օլան
քիմսէլէր՝ տին ուղուրունա էզի-

յեկեթ իջինսէ օլան խոստովանող
վէ նահատակլարա ըիճա էտիսլ,
չէքէճէքլէրի ապաշխարանքը էք-
սիլթմէք եախօտ աֆվէթտիրմէք
իջին՝ եա տիլ իլէ, եա թէզքէրէ
իլէ, տռաջնորդլարա չէֆաաթ
էթտիրիրլէր իտի. առաջնորդլար
տա օ սուրբլարըն չէքտիյի էզի-
յեկեթին սէվապընա միւրիւվվէ-
թէն՝ չէթաաթլարընը գապուլ
էտիսլ, օ ապաշխարողուն չէքէ-
ճէյի ապաշխարանքըն՝ եա պիր
մըգտարընը, եա պիւթիւնիւնիւ
աֆվէտէրլէր իտի: Պու միսիլլիւ՝
ախէրին ըէճաւըյլա ապաշխա-
րանքը աֆվ էթմէք՝ սիֆթահ
Պօղոս առաքեալըն կիւնիւնտէ
վագը օլմուշ տուր. նիճէ քի Ս.
Կորնիթ. մէքթուպունուն Ս պա-

պընտա՝ պիր զինաքեարը բանա-
դրեւ էթտիյինի սէօլէր. վէ Բ
մէքթուպունուն Բ վէ Է պապլա-
րընտա՝ Կորնթացիլէրին ըէճաս-
ըյլա ափվ էթտիյինի եազար:

Իմտի սու սէվապլարըն խա-
զինէսի սուրբ եկեղեցիտէ պիր
թիւքէնմէզ սէրմայէ օլուպ Յի-
սուս էփէնաիմիզ՝ կիւնահքեար-
լարըն կիւնահընը ափվ էթմէք
րուխսաթընը՝ եկեղեցիին չօ-
սլանլարը օլանլարա վէրմէյէ,
մոլսթուհադ օլտուլումուզ ճէ-
ղանըն պէտէլինի տէ օջապանլար
վէզն էտիպ, Ալլահըն խաթըրընը
խօշ էթմէք իջին, կիւնահըն ա-
լըրլըղընա կէօրէ ապաշխարանք
գօմադ օնլարա մախոուս տուր:
Անճադ ինսան էվլատընըն հիջլի-

յի՛ Ալլահըն պիւյիւքլիւյիւ իւէ
րուսար օլունտուգտա , պիր
աուճ թօփրագտան հափըլը ին-
սան՝ նէ հափըպ տա , ալէմին
սահիպի պիր Ալլահըն (պիր
ներեւի կիւնահ ըլա պիւէ) ին-
ճիթտիյի խաթըրնը խօշ է-
տէպիւլիր : Պունտան պահս է-
տէրէք եկեղեցինին էլվէլքի ա-
պաշխարանքլար փէք ուզուն , վէ
փէք աղըր օլնւրտու : Պիր զա-
մանտան սօնկրա , պաղը սէպէպ
իւէ , պու գանունլարը կէվէթ-
մէք իգթիզա էթտիյինտէն պաշ-
գա , Րօմա իմիէրաթօրլարը քրի-
ստիյան օլուսա , քրիսթիյանլարը
հալաժեւ էտէն գալմիյըպ , պու
ապաշխարողլար իչին տէ շէֆա-
աթ էսէճէք նահատակլար գալ-

մայրնճա, ճանլարըն սէլամէթի-
նէ եարտըմ' օլմագ իջին, սուրբե-
կեղեցի' էֆէնտիմիլին վէ սուրբ-
լարըն պրագաղըլը՝ պու սէվապ
խապինէսինի աչըպ, էֆէնտիմի-
լին վէրտիյի հիւքմէ պինաէն,
Նիկիա, վէ Լաւոդիկիա, վէ Էն-
կիւրիւ, վէ սաիր ժողովքլար ը-
լա, պու ներողութիւն իհսանը-
նագարար վէրիպ, հալա տէվամ
էթմէքտէ տիր քի, սուրբ Բա-
սիլիոս կիպի, սուրբ Յովհան Ոս-
կեբերան կիպի, վէ հէր միլլէ-
թին օ ժողովքլարտա պուլուն-
մայան սուրբ հայրապետէրի
տախի թահսին էթմիշ տիրէր:

Պիր ազ հերետիկոսլար՝ ընդ-
հանուր եկեղեցիտէն այրըլմա-
լարըլլա, պու մուպարիք սէր-

րասը իջին տիր․ վէ պազը տէֆա
նգովքլարընը ագճէ իլէ սաթ-
տըգլարը՝ անըմատըզընտան
պաշգա, հալա ագլը էրէն էրմէ-
յէն՝ տիլ աթըպ, պու պահստէ
միւճատէլէլէր էտիպ, ներողու-
թիւն մատտէսինի քիմի զէմ-
էտէր՝ քիմի զէվգէ ալըր:

Այլպլանմալ. ծնլարըն տա
հագգը վար: Պէն աէ զէնկինլէ-
րին քիմինի՝ շաշգըն տըրլար, ալ-
թուն կիւմիւշ կիպի չիւրիւք
շէյէ թափընմըշլար տէյի զէվգ-
լէնիրիմ, քիմինի՝ հարամիսը
տուրլար, էլին հագգընը էէմէյլէ
մալսահիպի օլմուշլար տէյի հիճվ
էտէրիմ լաքին լութֆու նէ քի,
ծնլար պանա նիսպէթ՝ մալլէրի-
նին զէվգինի չըգարըյօրլար,

պէն պու զիւյիւրտիւքտէ՝ հալա
ինչէյիպ տուրույօրում:

Պու մուպարէք ներողութիւն
նէտէն հասըլ օլաուղունու անկ-
լատրգտան սօնկրա, սուրբ հայ-
րապետէր նէ վէճհ իլէ վերտի-
յինէ կէլէլիմ: Յիսուս էֆէնտի-
միզ՝ դուրտուղու եկեղեցինն ի-
սարէսինի Պետրոս առաքեալա
հավալէ էտիպ, անախթարլարը
օնա վէրիպ, եկեղեցիսինէ քէն-
տիյի պաշ նասպ էթտի. օնա
սլինաէն Պետրոս առաքեալտան
սօնկրա, ս հիւքիւմ՝ եէրինէ կէ-
լէն յաջորդլարընա կէչիպ, տիւ-
նեա եիւզիւնտէ՝ եկեղեցինն
կէօրիւնիւր պաշը՝ Քօմա հայ-
րապետի օլմնողա, օ թիւքէնմէզ
խաղինէտէն պու ներողութիւն-

լարը՝ եա քէնտի տաղըտըր, եա
քէնտի էմրի իլէ առաջնորդլարա
տաղըթտըրըր: Վէ Գրիստոս է-
ֆէնտիմիզ Պետրոս առաքեալա
վերտիյի անախթարլարըն հիւք-
մինէ պինաէն, սու տիւնեատա
օլան կիւնահքեարլարա՝ եօգար-
տա սէօյլէտիյիմիզ կիպի՝ եա
պու տիւնեատա, եա, քաւա-
րանտա չէքմէյէ պօրճուլ օլտուգ-
լարը ազապլարա պէտէլ՝ օ խա-
ղինէտէ օլան սերմայէտէն հիսսէ
վերիպ, օ էզիյէէթլէրի քէնտի-
լէր չէքմիշ կիպի, օ սէվապլարը
քէնտիլէր գազանմըշ կիպի, Աւ-
լահա փիշքէշ սուհար: Վէ քա-
ւարանտա օլան ճանլար իջին տէ
խմտաա վէ չէֆտաթ նիյէէթի
իլէ վերիը:

Ներողութիւն իբի սուրէթ իւէ
վերիւր . պիրի լիակատար , պիրի
մասնական . լիակատար ներողութիւն՝
թիւն՝ եա պու տիւնեատա , եա
քաւարանտա չէքմէյէ պօրճու
օլտուղումուզ ազապլարըն հէ
փինիսինի հօտէր , վէ քիշիյի՝
մկրտութիւնտա օլտուղութիւն
կիւնահսըզ հալէ գօր : Մասնա-
կան ներողութիւն հօլլիւյիւլէ
վերիւէն տիր քի , օ պօրճու օլ-
տուղումուզ ազապլարըն՝ շու
գատարընը , եախօտ շու գատար
զամանլընը հօտէր : Քէզալիք
քաւարան ճանլարը նիյէթիւնէ
տէ վերիլմիշ իսէ , ներողութիւ-
նու ալան քիմնէ՝ օ նիյէթ իւէ՝
օ ֆազըր ճանլարա ներողութիւ-
նուն եա լիակատար եա մասնա-

կան էօլջիւսիւ գատար իմտատ
էտէր: Պոլ մաննական ներողու-
թիւնտան քառանորեայ ներո-
ղութիւն վար քի, ասլաշխարու-
թիւն գանունլարը իւզրէ՝ պազը
կիւնահա գըրգ կիւնլիւք ասլաշ-
խարանք գօնմուշ տուր, պոլ
քառանորեայ ներողութիւն՝ օ
գըրգ կիւն ասլաշխարանքը չէք-
միշ կիւլի՝ քիշիյէ աֆվ էտէր:
Պաֆ իմաի, ներողութիւն տէ-
տիքլէրի մուսարէք իհսան՝ իհ-
մալ օլունո՞ւր չէյ մի տիր: Քրիս-
թիյան օլան քիմսէ, քէնտիյի
կիւնահքեար թանըյան քիմսէ,
տիւնեատա հէր նէ գատար նե-
րողութիւն վէրիլմիշ, վէ վերի-
լիյօրսա, կէրէք քէնտի ճանը ի-
ջին, կէրէք քաւարանատ ազասլ

չէքէն ճանլար իջին, հէփսինի
գազանմազա ճահա վէ ղայրէթ
հտէր:

Պու սուրէթտէ ճէննէթէ
կիթմէք փէք գօլայ օլմայօրմու:
Կիւնահը իշէ, Ալլահըն խա-
թրընը երգ, սօնկրա աղզընտան
տէօքիւէրէք՝ պիր գաչ Նայր
մեր, պիր գաչ Ողջոյն սէօլէ,
եախօտ ֆիլան տուայը էյլէ, եա
ֆիլան եէրէ պիր զիյարէթ էյլէ,
ճէննէթ գափուլարը սըրթը
իւսթիւնէ աչըլըր, սէն սօրլու-
սուզ սիւալսըղ իչէրի կիր. նէ
կիւզէլ շէյ: Կէրչէք ճէննէթէ
կիթմէք փէք գօլայ տըր, լսքին
սըտփը, աշգը, վէ ղայրէթի օ-
լանա: Ղայրիւէր՝ պօլ պօլ ներո-
ղութիւն տաղըտըրլար տէյի.

զէմմ' էտէրլէրսէ, պէն տէ' նե-
րողուծիւն գազանմագ գօլայ
տըր գըյաւ էտէրլէր տէյի հիճվ
էտէրիմ: Սուրբ եկեղեցի ներո-
ղուծիւնու վերտիքտէ, հէփիսի-
նէ շարթլար գօր, ներողուծիւ-
նու ալաճագ քիմնէ' օ շարթլա-
րըն հէփիսինի իճրա էթմէլի
տիր. վէ պիրինի' եա իհմալ է-
տիպ, եա ունուտուրսա, եախօտ
պիլմէյէրէք, եա գուտրէթի օլ-
մայարագ' գուսուր էտէրսէ, նե-
րողուծիւնու գազանմագ. զի-
րա ներողուծիւնու վերէն հայ-
րապետէրին Ֆիբրի' Ֆիլան վէ
Ֆիլան շէյի էտէնլէրէ վերմէք
տիր:

Ճիւղէտէն գաթինազար, լիա-
կատար ներողուծիւն ալաճագ

քիմնէնին եիւրէյինտէ՝ Ալահըն
խաթըրընը ինձիթտիյինէ սահիհ
փիւշմանըդ աճըսը, վէ պիր տա-
հա կիւնահա տիւշմէքտէն իսէ,
էօլիւմիւնիւ իրթիքեապ էթմէք
նիյէէթի օլմալը: (Նալընըզ պու-
շարթըն իճրասընը՝ հէր քէսքէն-
տի գալպինտէ արարսա, ներո-
ղութիւնա նաիլ օլուպ, ճէննէ-
թէ կիրմէք գօլայ մը, կիւճմիւ-
շապուբ անկլար): Վէ օ նիյէէթ
իլէ խոստովանանք օլուպ, սրբու-
թիւն ալտըգտան սօնկրա՝ ալա-
ճաղը ներողութիւնուն հագ-
գընտա գօնուլան շարթլարըն
հէփիսինի՝ իպատէթլէ իճրա էթ-
մէլի տիր: Պուհտան մա՛տա չօգ-
աստուածաբանլարըն նասիհա-
թըտըր քի. լիապատար ներողու-

Թիւնա նախ օլմագ իշին, հէր
քէս քէնտի գուտրէթինէ կէօ-
րէ՝ սէվապլար վէ խայրը ամէլէր
իլէ Ալլահըն խաթրընը խօշ էթ-
մէյէ չալըշմալը տըրլար:

Պազը ներողութիւնտա՝ քա-
ւարան ճանլարը իշին տէ նի-
յէէթ օլուր. լաքին տօղրու
տօղրույա աղատ էթմէք իշին
տէյիլ, ֆագաթ իմոատ նիյէէթի
իլէ՝ ներողութիւնու ալանլարըն
տուասը վէ խայրը ամէլէրի
հիւրմէթինէ, օ ճանլարըն էօտէ-
յէճէք պօրճունա պէտէլ՝ սուրբ
եկեղեցինին սէվապ խաղինէսին-
տէն Ալլահա փիշքէշ սունու-
լուպ, չէքէճէքլէրի աղապլարըն
վէրիլէն ներողութիւն դատարը
աֆվ օլունմասընը՝ Ալլահտան

նիյազ էթմէք իջին տիր: Անճագ
պունա տա կէրէք քի, վերիլէն
ներողութիւն կոնդակընտա՝ քա-
ւտրան ճանլարը իջին տէ վերիւ-
միշ օլտուղունու պէյանը՝ պու-
խաչ եօլու կոնդակընտա օլտու-
ղու կիպի զիքր օլա. վէ ներողու-
թիւնու ալան քիմնէ՝ կոնդակտա
օլան շարթլարը թէքմիլէն իճրա
էտիպ սուրք եկեղեցինին Ֆիքրի
իւզրէ՝ քաւարան ճանլարընա
եարտըմ՝ նիյեէթի իլէ ալա:

Պու ֆագըր ճանլարա եար-
տըմ էտէն քիմնէնին՝ քէնտի
նէֆսինէ տախի՝ հէր շէյտէն գա-
թինազար՝ իքի պիւյիւք խայրը
օլուր. պիրի՝ օ ճանլար ճէննէթէ
վարարդտա, քէնտիլէրէ քաւա-
րանտա եարտըմ՝ էտէնէր իջին

էլպէթտէ քէնտիլէր տէ Ալլա-
հըն հուզուրունտա շէֆաաթ է.
տէրլէր. պիրի տէ՛ օ ճանլարա
պու տիւնեատէն եարտըմ է.
տէնլէր՝ էօլտիւքտէն սօնկրա
քաւարանա կիտէրլէրսէ, քէն-
տի էթտիքլէրի կիպի՝ քէնտիլէր
տէ պու տիւնեատէն եարտըմ-
լար պուլլուրլար: Հէման Ալլահ
մէրհամէթ էտիպ, հէր քէսին
գալպինէ սըտգ ըլա իպատէթ
վէրիպ, աուալարընը գապուլ-
էլէր:

Խաչ էօլու ընթացանդոն-Լիանուն
լայնք օլառալու իւղէ Էմէ+ Իւին

ՆԱԾԻ ՀԱԹ

Պու խաչ էօլու ջերմեւան
դուծիւնու էֆէնտիմիլ Յիսու
սուն՝ պիղիմ սէլամէծիմիլ իչին՝
Գողգոթա տաղընտա գուրպան
օլմաղա, խաչ օմուզունտա չըգ.
տըղը սիյասէծլի էօլուն էօրնէ.
յի տիր քի, օն տէօրթ մէնզիլէ
Թադսիմ օլունմուշ՝ օն տէօրթ
պատկերքաիր: Պու էօլուն պատ
կերքլէրինի օրհնել էթմէյէ իզնի
օլան քահանայ՝ ներողութիւն

նիյեէթի իլէ օրհնել էտիս ,
տիգտիյի մահալտէ , ներողու-
թիւնու գազանմաղա նիյեէթ
էտէն քիմսէ՝ , օ օն տէօրթ պստ-
կերքին սըրասըյլա հէր պիրի-
նին էօնիւնտէ այրը այրը տիզ
չէօքիւս , սիրէր Հայր Տէր , պիրէր
Ուլըյն վէ պիրէր Փառ+ Հօր սէօյ-
լէմէլի տիր : Վէ հէր պիր պատկե-
րին մէֆհումու նէ օլտուղունու
տիւշիւնիւս , գալսինէ աշգ վէ
խպատէթ կէթիրմէք իչին , պու-
քիթապճըգտա օլան տուալարը ,
հախօտ պունա պէնզերլէրինի՝
հա տիլ իլէ , հա ֆիքր իլէ սէօյ-
լէյերէք տօլաշարգտա , Երուսա-
ղէմտէ օ սուրբ եէրլէրտէ պու-
լունմուշկիպիսուրբ հայրապետ ,
լէրին վէրտիյի ներողութիւն

լարա նախ ի զուր: Անճադ պու-
ետու լայրղը իւզրէ տօլաշըպ,
կէրէք քէնտի իչին, կէրէք քա-
ւարան ճանլարը իչին վէրիլէննե-
րողու թիւլարը փաղանապիլ-
մէյէ կէրէք տիր քի, քիչինին
եիւրէյինտէ թէքմիլ փիւշման-
լըդ, վէ պիր տահա կիւնահա
տիւշմէմէյէ գալինիյեէ թի Օլա:
Վէ եիւրէյինն փիւշմանլըղընը
տիլ իլէ տէ իգրար էթմէք իչին,
իպթիտա սուրբ սեղանըն էօ-
նիւնտէ տիլ չէօքիւպ, պու տու-
այը սէյլէմէլի:

Փիւշմանլըդ իգրար:

Եւ սէվկիւլիւ գուրթարը-
շըմ Յիսուս, սէն պէնիւմ իս-

Թրըմ իջին տիւնեայէ կէլիս՝
սէօյլէ սիյասէթ իլէ Էօլմէյի
իւթիքեասս Էթմիշ իքէն, սէն
նիճէ քէրրէ սէնտէն Էիւղ չէվի.
րիսս խաթրընը ինճիթմիշիմ. մե-
ղայ Էֆէնտիմ Յիսուս մեղայ:
Պու կիւն Էիւրէքտէն փիւշման
օլուսս, սէնին խաչընըն այաղընա
գափանըս, ափվինի ընճա Էտէր,
սին տտհա կիւնտհա տիւշմէմէյէ
գալի նիյեէթ գօրուս: Պէնիմ
պու փիւշմանլըղմ՝ նէ ճէննէ-
թին իզզէթինի իթիրտիյիմ ի-
ջին տիր, նէ ճէհէննէմին ազասս-
լարընա մուսթահագ օլտու-
ղում իջին, իլլա սէնիմ կիսի
պիր կէտա գուլ՝ սէնին կիսի
մէրհամէթ սահիպի Ալլահըն
խաթրընը ինճիթտիյիմ իջին,
պիւթիւն Էիւրէքտէն փիւշման
ըմ Էֆէնտիմ. սէնիմ պու Էիւ-
րէյիմին աճըսընա վէ կէօղլէրի-
մին Էաչընա պագըս, Թէօլպէմի

դասուլիս էր: Օ չէք տիյին էզի-
յեէթէրին հիւրմէթի իչին օւ-
սուն, վէ տէօքտիւյիւն ազիզ
գանըն իաթրը իչին օւսուն, կիւ-
նահլարըմը աֆվ էտիպ, պիր
տահա կիւնտահա տիւշմէմէք ի-
չին՝ նիյեէթիմտէ գավի տուր-
մաղա պանա գուվվէթ վէր քի,
օ չէք տիյին էզիյեէթէր, վէ
տէօքտիւյիւն մուսարէք գան՝
պէնիմ հագգըմա՝ նաֆիլէ օլմուշ
օլմասըն: Վէ լուծֆուսուս քէ-
րէմ էյլէ քի, պու նիյեէթ էթ-
տիյիմ խաչ եօլունուս լայըը
իւզրէ տօլաշըպ, վէրիլէն ներո-
ղուծիւնլարը՝ կէրէք քէնտիմ
իչին, կէրէք քաւարան ճանլա-
րընա իմաատ իչին գաղանմաղա
նաիլ օլայըմ. վէ պունտան պէօյ-
լէ օլան էօմրիւմիւ սէնին հիւ-
մէթինաէ կէջիրիպ, էօլտիւքտէն
սօնկրա ճէննէթինին իղզէթինի
կէօրմէյէ լայըդ օլայըմ. Սմին:

մայէյի՝ քէնտինէ ֆսանիյէէթէ-
րինէ ֆիտա հտիպ, քէնտի իրա-
տէթէրի իլէ՝ քեարընտան քէ-
րէմինտէն վազ կէչիպ, քէնտի
քէնտիլէրինի մահրուժ էթտիք-
տէն սօնկրա, պիլմէժ էիւրէք
սօուլթմագ իչին մի օլա, եօգսա
ճահիլլէրին էօնիւնտէ՝ քէնտի-
լէրի էօզը օլմագ իչին մի օլա,
սուրք էկէղէցինին պաղը ատէթ-
լէրինի իթիգալարընա զէմժ է-
տէրլէր: Վէ հեր պիրինին մէզ-
հէպի պիրէր թիւրլիւ իքէն, վէ
պաղը իթիգատլարը պիր պիրինէ
զըտա իքէն ընդհանուր էկէղէ-
ցիյի զէմժ էթմէյէ կէլինճէ. քէ՝
էննի հէփսինին մէզհէպի իթի-
գատը պիր տիր կիպի իթիֆագ
հտիպ, ալ-էլխուսուսուս Լուտէրին

Կալվինին՝ քէնտիւէրտէն մուան-
նիտ չըրադլարը, պիւր պիւրէրի-
նին եապորդընտան էօրնէքալրպ,
ուղղափառ վարդապետէրինի
տէֆաթէ ճէվապ վէրաիյի մատ-
տէէրի Թէքրարլայարաֆ քի-
թապլար տօլտուրտուգլարը
պաշլը մատտէէրին պիւրի՝ պու-
ներողուԹիւն ֆասլը տըր:

Պազըլար տա ներողուԹիւնու
Թէմէլինտէն ինքեար էտէմէ-
տիքէրինտէն, պիւր կիւնահքեար
խոստովանանք օլուպ, սրբու-
Թիւն ալտըգտա՝ գաղանտըղըլիա-
կատար ներողուԹիւն եէթիշ-
մէզ մի քի, «օնկրատան պուն-
ճա ներողուԹիւնլար իլավէ էթ-
միշէր տէյի, ճահիլ խալգա վար-
դապետուԹիւն սաթարլար: Խօշ:

սէօյլէ վարդապետէրին ագլը,
իլմի, վէ սէնի՝ սուրբ եկեղեցի-
նին պունճա ալիմ՝ վէ սուրբ
վարդապետէրինտէն զիյառէ՝ օլ
մատըղընա հէր քէսին ագլը է-
րէր. լաքին քէնաիլէր նէ՞ ճէ-
սարէթ իլէ սէօյլէնէր: Էլվէլա՝
հէր խոստովանանք օլուպ սրբու-
թիւն ալան տաամ՝ լիակատար
ներդուլթիւն գաղանաղընը,
եանի, կիւնահըն սէպէպի իլէ
մուսթահագ օլտուղունու ճէ-
ղանըն ափլընը գանաղընը՝ ե-
կեղեցիներն հա՞նկը գանունուն-
տա պուլուրլար: Սանիյա՝ կիւ-
նահըն ափլը պաշգա, ճէղատը-
նըն ափլը պաշգա օլտուղու՝
սուրբ ժողովքլար ըլա ֆասլ օ-
լունմուշ մատտէ օլտուղունու

պիլմէյօրլար մը: Եօգսա Աւա-
հըն պիւյիւքլիւցիւնիւ վէ կիւ-
նահըն աղըրլըղընը վէզն էտէճէք
վէզնէլէրի օլմայըպ, սուրբ Հա-
ղօրդուԹիւնու աղղընս ալըպ
եուԹմսղլա՝ հէր ճան կատարեալ
սո՞ւրբ մու օլսուր զանն էտէրլէր:

Սուրբ եկեղեցինին վարդա-
պետլէրի պուռնլարը հէփ վէզն
էԹտիքտէն սօնկրա տըր քի, Յի-
սուս էֆէնտիմիղին վէ ճիւմէ
սուրբլարըն պրագտըղը՝ օ Թիւ-
քէնմէզ սէվապ խաղինէսինտէն
Թէօվպէքեար օլանլարա հիսսէ-
լէր չըգարմըշլար. վէ ներողու-
Թիւնուն պիրինտէ գուսուր է-
տիպ, մահրուժ չըգան զաիֆ
ճանլար՝ օ պիրինտէ գազանա
պիլսինլէր տէյի, չօգ իպատէԹ-

լէրէ ներողութիւնլար պաղլա-
մըշլար: Հաթթա Տրիտենգեան
Ժողովքունտա շէօյլէ դարար
վիրիւմիշտիր քի «Ներողութիւն
իհասն էթմէք րուխսաթընը՝
Քրիստոս էֆէնտիմիզ քէնտի ե-
կեղեցիսինէ վերմիշ օլտուղուն-
տան եկեղեցի պու րուխսաթը՝
Թա էվվէլինտէն իճրա էտէ կէլմիշ
տիր, վէ քրիսթիյան Ժողովուր-
դունա Ֆախտէլի շէյ օլմաղլա,
պունտան ագաէմ՝ օլան Ժողով-
քլարտա մուգարրէր օլունտու-
ղու կիպի՝ պունտան պէօյլէ տա-
խի պու ատէթի ԹուԹուպ տէ-
վամ էթմէյէ՝ պու սուրք Ժո-
ղովք դարար վերիպ հիւքմ է-
տէր: Վէ ներողութիւն նաֆիլէ
շէյ տիր, եախօտ եկեղեցիսին

ներողութիւն վերմէյէ գուտրէ-
թի եօգ տէյէնէրէ անաթէմա
(լանէթ) օգուր: Անճապ ներո-
ղութիւնլար փէք Կօլայլըս ըլա
վերիլիս տէ, եկեղեցինին դա-
նունլարը կէվչէթմէմէք իջին,
սուրք եկեղեցինին հէր պար տ-
տէթի օլան խօշ թէտալիր վէ
միւլահազա իլէ վերիլմէսինի էմր
էտէր: Վէ հերեաիկոսլարըն պու
պասպտէ հիճվ էթմէսինէ սէպէս
օլան թագսիրաթլարը՝ պու
սուրք Ժողովք տէֆ էթմէք ի-
ջին, մուրտար քեար քէօշէլէրի-
նի հէփ եասապ էտէր. վէ առաջ
նորգլար քէնտի թէմէրինտէ օ-
լան պու միսիլլի պէտ առէթլէ-
րի իշարէթ էտիս, գաւառական
Ժողով բլարընա, վէ օնտան սըր-

բազան հայրապետէ խապեր վեր-
սինէր տէյի պուէմը իլէ առաջ-
նորդլարըն ճիւղէսինէ թէմ-
պիհ էտէր »:

Ընդհանուր եկեղեցիներն պու-
վարդապետութիւնունա նիս-
պէթ՝ եկեղեցիտէն այրըլանլա-
րըն պէջլէ իթթիֆագ ըլա՝ հէր
պիրի պիրէր գօլտան՝ իւզէրիմիզէ
հիւճում էտիպ. աղըլտաքի գօ-
յունլարը իւրքիւտիւպ փարա-
լամաղա օլան գասալարը՝ էֆէն-
տիմիզին փէշին սէջլէտիյինի
թաստիգ էտիպ, քէնտինին սա-
հիհ աղըլը՝ Բօմա եկեղեցիսի օլ-
տուղունա՝ հէր իսպաթաան գա-
թիննաղար՝ աշխէար պիր իսպաթ
տա պու օլույօր:

Վէ ղալիպա պու իթթիֆագ.

լարընա րայէթէն տիր քի, ընդ-
հանուր եկեղեցիներն վերտիյի
ներողութիւնլարը զէվգէնտի-
քէրի եերտէ, եկեղեցիտէն այ-
րը օլանլարըն աւաթէն տէյի՝ պօլ
պօլ տաղըթտըգլարը նզովքլարը
բանադրանքլարը հիշլիսանէ կե-
թիրմէզլէր: Սուրբ եկեղեցի
մէրհամէթլի վալիտէ տիր. էվ-
լատլարընըն սէլամէթլինէ գօլա-
յըգ օլմագ իչին, հէր թարաֆ-
տան մէճճանէն իմտատլար քէ-
րէմ էտէր. օպիրլէր՝ էվլատլա-
րընըն խարապընա սէսէս օլա-
ճագ սիլահը՝ սաղա սօլա գուլա-
նըպ, չօգ տէֆ'ա վերտիքէրի
նզովք՝ տին իչին պիլէ տէյիլ, եա
մամոնա իչին տիր, եա վերէն ա-
ռաշնորդուն նէֆսանիյէէթ իճ-

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԵՆԶԻԼ

ՅԻՍՈՒՍ ԷՔԷՆԿԻՏԻՆ ԽԱՆԱ ԿԵՐԷՆԵ
ՀԻՓՏՈՐ ՕԼՈՒՆԱՐ :

Սանա սէճաէ էտէրիդ եւ հաղ-
րէթի իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիդ , զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի դուրթարաըն :

ՅԻՍՈՒՍ ԷՔԷՆԱԽԻՄԻԳ զալիմա-
նէ գամչըլանըպ , տիքէն թաճըլա
թաճլանտըգտան սօնկրա , պու-
պիրինճի մէնգիլտէ խաչա կէրի-
լիպ էօլմէսինի՝ Պիղատոս հիւքմ-
էտէր : Սէն ա կիւնահքեար ճան ,
տիւշիւն քի , օ կիւնահսըզ դու-
զու՝ սէնին սէլամէթին իչին պու-
նահապ հիւքմիւ՝ նէ կէօնիւլ

ալջապիւրը յընթաց Գապուկէ տէր:
Սէնին ճանըն սէլամէթէ չըգտն
տէյի՝ քէնտիյէ օլան զուլում
տան տալա շիքեայէթ էթմէտի
յինտէն պաշգա, մուհապպէթ
իլէ խաչա սարըլըր: Սէն քէնտի
ճանընըն սէլամէթի իշին՝ հիշ
պիր տէրտտէ մուհապպէթ կէօս
թէրիպ, հիշ պիրինտէ մուրա
տընը Ալլահըն մուրատընա ույ
տուրտուլուն վա՛ր մը. հաթթա
մէշրէպինէ գարըը կէլէն շէյլէրին
հէփսինտէ՝ ֆօտուլուգ իճրա է
տիպ, պաշընա հէր նէ տէրտ կէլ
սէ, հէփսինտէն շիքեայէթ է
տէրսին:

Մեղայ էֆէնտիմ Յիսուս, մե
ղայ, սէնի խաչ սիյասէթինէ
մուսթաշաֆ կէօրէն Պիլատոս
տէյիլ տիր էֆէնտիմ. Պիլատոս
տէյիլ, իլլա քէնտի կիւնահլա
լըմ տըր: Սէն պու չէքտիյին
սիյասէթլի եօլուն հիւրմէթինէ,

պէնիմ՝ սայրսըզ կիւնահլարըմ՝
սէպէպի իլէ , ճէհէննէմէ մուս-
թահագ օլտուղում հիւքմիւ՝ իւ-
ղերիմսէն չէվիրիպ , պանա լուծ-
ֆունու վէր քի , պունտան սօն-
կրա պէն տաիմա մուրատըմը սէ-
նին մուրատընա ույտուրուպ ,
հէր կէլէն խաչա ըիզա վէրիպ ,
ասլա շիքեայէթ էթմէյիմ , վէ
իմտատընը պէնտէն քէսմէ քի ,
պունտան պէօյլէ սէնին հիզմէ-
թինտէ եաշայըպ , պիւթիւն էօմ-
ըիւմսէ սէնի սէվէյիմ , վէ էօլիւ-
միւմ՝ սաաթընտա մէրհամէթինէ
լայըդ օլայըմ :

Հայր Բեր : Ողջոյն : Փառք Հօր :

Պիղէ մէրհամէթ էյլէ եա՛րապ-
պի , պիղէ մէրհամէթ էյլէ :

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆՁԻԼ

Յիսուս եֆէնսիոյ խաւը օմուղունա
աւըպ, Գողգոթա քաղընա քաղըրոս էօշա
լըգար:

Սանա սէճտէ էտէրիզ եա հաղրէ,
թի իսա, վէ սէնի մէտհ էտէրիզ,
զիրա սէն սուրբ իաջընլա ալէմի
գուրթարարն:

Պու իքինճի մէնցիլտէ Յի-
սուս էֆէնսիմիզ՝ իաջ աղաճը-
նը եարալը օմուղունա ալըպ,
Գողգոթա քաղընա քաղըրու կի-
տէր իքէն, քէնտի աղըրլարընը
ուհուտուպ, սէնի տիւշիւնիւր,
վէ պու սիյասէթլի էօլիւմիւնիւ՝
սէնին ուղըրունա Ալլահա փիշ-

քէշ ոռւնարըտը: Սէն իսէ կէ-
լէն խաչատրտան իբրա; էտիպ,
ասլա խաչ չէքմէք իսթէմէզսին.
վէ սէնին խաթրըն իչին պէօյլէ
նահագ էօլիւմիւ իրթիքեապ է-
տէն Յիսուսու ասլա խաթրընա
կէթիրմէյիպ, նէ քիւչիւք տէր-
տին օլսա, Յիսուսա փիշքէշ էթ-
մէք տէյիւ, չէքաիյի սիյասէթ-
լէրի պիլէ ոռնուտուրսուն:

Եօգ էֆէնտիմ՝ Յիսուս, Եօգ.
պուռնտան պէօյլէ սէն պանա
հէր նէ խաչ կէօնտէրիրսէն,
պէն տէ սէնին խաթրըն իչին
մուհապպէթ իլէ չէքէյիմ, լա-
քին սէն դուվվէթ վէր քի, պու-
տիւնեատէ՝ ճանրմըն էպէտիլիյէ
տօղրու էօլճուլուղունաա՝ աս-
լա խաչը օմուղումտան սրագ-
մայըմ. վէ պու էօմրիւմիւ սէ-
նին հիւլմէթինտէ կէչիրիպ, օպիր
տիւնեատա ճէննէթինին իղլէ-
թինի կէօրմէյէ լայըպ օլայըմ:

Հայր Բեր: Ողջոյն: Փառք Հօր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ էա րապ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ:

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՄԵՆԶԻԼ

Յիսուս եֆէնսիֆիլ Գողգոթայա իրե-
րէն իւր Կեֆա երեւ Կիւլէ:

Սանա սէճտէ Էտէրիլ էա հազ-
րէթի Իսա, վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիլ, զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի դուրթարալն:

Պու իւչինճիւ մէնլիլտէ Յի-
սուս էֆէնսիմիլ՝ տէօքաիւլիւ
գանըն չօգլուղունտան, վէ պիւ-
թիւն կէճէ չէքաիլի Էղիյէէթ:

լէրտէն զայլ՝ Գալմըշ, իսաչըն ա-
ղըրլըղը եարալը օմուղլարընը
պոսըպ, զալիմ ճէլլատլարըն
տիւրթիւպ չէքիշտիրտիյինէ տա-
յանամայըպ, եիւղիւ դօյուլ եէ-
րէ գափանըր. վէ տիւշիւպ սար-
որլմասընտա՝ պաշընտաքի թա-
ճըն տիքէնլէրի թէքրար պէյնինէ
պաթըպ, աճասպա նէ տէրէճէտէ
սորըլար տույտու: Պու ճիւմէ
իլէ օ մէրհամէթսիզ եահուտի-
լէր թէքմէլէյէրէք, սորըլարընը
արթըրըպ, եէրտէն էօյլէ գալ-
տըրտըլար: Լաքին սէն օ մէրհա-
մէթսիզ ճէլլատլարըն զալիմլի-
յինէ պագմա. իլլա քէնտի կիւ-
նահլարընըն չօգլուղուհուլ տիւ-
շիւն քի, գուրթարըճըմըզ Յի-
սուսուլն պուհա սիյասէթլէ-
րինէ սէպէպ օլմուշ տուր տա,
սէնին եիւրէյինտէ հիջ աճը եօգ,
հիջ փիւշմանըդ եօգ:

Եա սէվկիւլիւ Յիսուսում,

սանա պու գատար եղիյէթ վէ-
րէն՝ նէ խաչըն աղբլըլը աըր,
նէ օ Ճէլլատլարըն զալիմլիյի,
իլլա քէնտի կիւնահլարըմըն չօգ-
լուղու աուր, պիլիրիմ: Մեղայ
էֆէնտիմ Յիսուս, պանալուծ-
ֆունու վէր քի պունտան սօն-
կրա սէնին մուհապպէթին իլէ
եաշայըպ, պիլթիւն էօմրիւմոէ
կէչմիշ կիւնահլարըմը աղլայըպ,
պիր տահա կիւնահա տիւշմէյիմ:

Հայր Դէ: Ողջոյն: Փառք Հօր:

Պիղէ մէրհամէթ էյլէ եւ ըապ-
պի պիղէ մէրհամէթ էյլէ:

ԵԻՏԻՆՃԻ ՄԷՆՁԻԼ

Յիսուս եօլա իփեհ իփեն, իփնճի
բեժ' ա եհրե բիւլեր:

Սանա սէճտէ հտերիզ եա հալ
րէթի իսա, վէ սէնի մէտհ հտէ
րիզ, զիրա սէն սուրբ իաջընլա
ալէմի գուրթարտըն:

Պու եէտինճի մէնզիլտէ՝ մէր
համէթսիզ եահուտիլէր՝ էֆէն
տիմիզ Յիսուսու չէքիշտիրիս է
զիյեէթ հտերէք կէօթիւրտիւք
լէրինտէ, Յիսուսուն տայանա
նաճագ գուվլէթի գալմամաղլա,
թէքրար եհրէ տիւշիւս, պիւ
թիւն յիւճուտու սարսըլըս,
եարալարը հէփ թազէլէնտի: Սէն
տէ տիւշիւն քի, հէր կիւնահա
8*

տիւշտիւքճէ՝ Յիսուսուն եարա-
լարընը թաղէլէր, օ զալիմ՝ ճէլ-
լատլար կիպի, վէ օնլարտան պէ-
թէր էղիյէթ էտէրսին...

Եւ մէրհամէթլի Յիսուս, պէն
հէր կիւնահ իշլէտիքճէ, սէնին
եարալարընը թաղէլէյիպ, օ զա-
լիմ՝ ճէլլատլարտան զիյատէ՝
սանա էղիյէթ էթմիշիմ. մեղայ
էֆէնտիմ փիւշման ըմ: Պուն-
տան սօնկրա պիր տահա կիւ-
նահա տիւշիւպ՝ սէնին իսթըր-
նը ինճիթմէքտէն իսէ, էօլիւ-
միւմիւ իրթիքեապ էտէրիմ. ան-
ճապ սէն մէրհամէթինլէ պանա
քէրէմ էտիպ, էլիմտէն թութ
քի, տիւնեա, թէն, վի շէյթան
իղվալէրինէ տայանըպ, պիր տա-
հա կիւնահա տիւշմէյիմ:

Հայր Թեր: Ողջոյն: Փառք Հօր:

Պիղէ մէրհամէթ էյլէ եա րապ-
պի, պիղէ մէրհամէթ էյլէ:

ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՄԷՆԶԻԼ

Յիսուս եօլաւ իիսկէ իսկն . աղլայան
գարըլարա Ռեհէլաւը եսկէ :

Սանա սէճտէ հտէրիղ եա հաղ-
րէթի իսա , վէ սէնի մէտհ հտէ-
րիղ , զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն :

Պու սէքիզինճի մէնդիլաէ՝ է-
ֆէնաիմիղ Յիսուսու աճըյըպ
աղլայան գարըլարտան սէն իպ-
րէթ ալ . ծնլար զալիմ՝ եահու-
տիլէրին էթտիյի սիյասէթի ա-
ճըտըրլար ըսա , սէն քէնաի կիւ-
նահլարընը աղլա քի , Յիսուսուն
պու չէքտիյի էղիյէէթլէր , վէ
տէօքաիւյիւ մուպարէք գան , վէ

պէօյլէ մոռսիպէթլի էօլիւմիւ՝
սէնին հագգընա նաֆիլէ օլմայա .
վէ էօլիւմ սաաթընտա՝ Յիսու-
սուն, օնլարա էթտիյի կիպի՝ սէն
տէ թէսէլլայա լայըգ օլուպ,
ճէննէթինին իզզէթի իլէ սէվինէ
պիլէսին...

Եւ սէվկիւլիւ գուրթարըճըմ
Յիսուս, շուջէքտիյին սիյասէթ-
լէր իչին օլսուն, պանա փիւշ
մանլըգ կէօզ եաշըսը վէր քի,
պէն էօմրիւմ օլտուգճա՝ կիւ-
նահլարըմը ազլայըմ. վէ կէրէք
սազլըղըմտա, կէրէք էօլիւմ
սաաթըմտա՝ սէն պու կէօզ եաշ-
լարըմա մէրհամէթ էտիպ, պէնի
թէսէլլահ էթտիքտէն սօնկրա,
ճէննէթինին տէօվլէթի իլէ պու
կէօզ եաշըմը շազլըղա թէպտիլ
էտիպ, պէնի էպէտ-էլ-ապատ
սէվինտիրէսին:

Հայր Տէր: Ողջոյն: Փառք Հօր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ ես ըսաւ
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ:

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԵՆԶԻՒ.

Յիսուս իւրիւնճիւ քեֆէ եկե
քիւշէր:

Սանա սէճաէ էտէրիլ ես հաղ-
րէթի իսա, վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիլ, զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն,

Պու աօգուզունճու մէնզիլ-
տէ Յիսուս. էֆէնտիմիլ պիւ-
թիւն գուվլէթտէն աիւշիւպ,
եիւզիւ գօյու եէրէ գափանաղգ-
տա, օ մերհամէթսիլ եահուտի-
լէր՝ պիր ան էվլէլ Գողգոթա

տաղընա չըգարըս, մոռատլա-
րընա էրմէք իչին քիմի սաչընսան
չէքէր, քիմի եագասընտան, քի-
մի վուրուր գագաւար, քիմի տէ
թէփմէ իլէ տիւրթէր, տիւշ-
տիւյիւ եէրտէն պէյլէ կլիյէթ
իլէ գաւորըրլար: Ա՛ճասպա սէն
սլիր մոռատընա էրմէք իչին,
գաչ տէֆ'ա Ալլահըն էմրինի ա,
յագ ալթընա ալըս, Ալլահ մո-
հասպէթինէ գարշը, գարտաշ
մոհասպէթինէ գարշը կիւնահ-
լար ըլա, Յիսուսուն պու սիյա-
սէթլէրինի Թագէլէմիշսին...

Եւ մէրհամէթլի Յիսուսում,
սէն պանա պունճա էյլիքէր էթ-
միշ իքէն, պէն հէփսինէ նամ-
քէօր օլուպ, տիւնեա մոռատ-
լարը իչին՝ սէնին խաթըրընը
թէքրար Թէքրար ինճիթմիշիմ.
վայ պանա փիւշմանըմ: Սէն
պէյլէ Թէքրար Թէքրար եէրէ
տիւշմէնտէն՝ պանա գուվլէթ

վեր քի, պոռնասն պէօյլէ տիւ-
նեա մերամլարընտան էլ չէքիս,
պիր տահա սէնին իսթըրընը ին-
ճիթմէքսէն իսէ, քէնտի նէ-
ֆէսէրիմի այադ ալթընիս ալըս
եէնէյիս:

Հայր Բեր: Ողջոյն: Փառք Հօր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ՛ ըսալ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ:

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԷՆՁԻԼ

Յիսուս Գողգոթայա եկեղեցիքէ՝
արգասնիքան բռնադատեն յապարհ :

Սանա սէճտէ հտէրիզ եւ հազ-
րէթի իսա, վէ սէնի մէտհ հտէ-
րիզ, զիրա սէն սուրբ խաչընչա
ալէմի գուրթարտուն :

Յիսուս եֆէնտիմիզ Գողգո-
թայա եկեղեցիքտէ, զալիմ՝ ճէլ-
լատլար արգասնիքտաքի բուսպայը
զօրուլա յօյուպ բուսպասընա
եափըլըգ եարալարը թէքրար
աչարլար : Սէն տէ տիւշիւն քի,
թէօվպէտէն տէօնիւպ՝ հէր կիւ-
նահա տիւշտիւքճէ, ֆազիլէթ
վէ խայրը ամէլ սէվապլարընը իւ-

զերինտէն սօյուս, էվվէլքի կիւ-
նահ եարալարընը թէքրար ա-
ջըս, գուրթարըճընա էօյէ էգի-
յեթ էտէրսին...

Մեղայ էֆէնտիմ Յիսուս,
փիւշման ըմ: Սէն պէնիմ խա-
թրըմ իչին պէօյէ ըհղալէթլէ
չըրչըսլագ օլուս, տիւշմէնլէ-
րինէ կիւլիւնճ օլմուշ իքէն, պէն
սէնին էյլիքլէրինի հէփ ունու-
տուս՝ ապաշխարութիւն խոր-
հուրդիւլաւտըղըմ շնորհքլարը
քէնտի իրատէթիմ իլէ սօյու-
նուս, ճանըմըն եարալարընը
թաղէլէտիքճէ, սէնին եարալա-
րընը եէնիլէմիշիմ: Մեղայ էֆէն-
տիմ, փիւշման ըմ: Պանա լութ-
ֆունու վէր քի, պունտան սօնկ-
րա ալտըղըմ շնորհքլարը էյի
ուագլայըս, ճանըմըն տիւշմէնլէ-
րինէ կիւլիւնճ օլմայըմ. վէ ճա-
նըմը ֆագաթ տիւնեա վէ թէն
սէվաւարընտան սօյուս, ֆա-

դիւնթ վէ իսայր ամէլ սէվապլա-
րըյլա տօնաթմաղա գառըր օ-
լայլմ:

Հայր Ջէր: Ուղղոյն: Փառք Հէր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ րապ-
պի պիղէ մերհամէթ էյլէ:

ՕՆՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆԶԻԼ

Յիսուս եֆէնոփիդի խաւն իւլերին
Եաթըրու եւլերինի ապարարն
Ճշարար :

Սանա սէճաէ կտէրիզ եա հազ
րէթի իսա , վէ սէնի մէտհ կտէ
րիզ , զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի դուրթարտըն :

Պու օն պիրինճի մէնզիլտէ՝
օ զալիմ՝ ճէլատլար Յիսուս է
Ֆէնտիմիլի չէքիշտիրէրէք իա
չըն իւզէրինէ եաթըրու , պիր
էլինի մըխլատըգտա սինիրլէրի
չէքիլիս , օպիր էլի վէ ապարա
րը՝ հազըրլատըգլարը աէլիքլէրէ
եէթիշմէյինճէ , զօրուլա չէքիս՝

սինիրէրինի փալարայագ, տէ-
լիսին իւզերինէ կէթիրիպ մըս-
լատըգտան սօնկրա, թէքրար
եիւզիւ գոյուեէրէ չէվիրիպ՝ էնք-
սէրէրի փէրչին էթտիւէր, Յի-
սուստան կէօրտիւշիւնիւզ պուհ-
ճա էյլիքէրին միւքեաֆաթը
պո՛ւ մոլ տուր, հասթալարընը-
ղը սաղալտըպ, քէօրլէրինիւղին
կէօզիւնիւ աջըպ, էօլիւէրինիզի
տիրիւիպ, սիզէ ճէննէթ էօլու-
նու կէօսթէրտիյինէ գարշըլըգ՝
վաճիպ օլան թէշէքքիւր պէօլէ
մի օլուր: Սէն, սէն ա՛ կիւհահ-
քեար ճան, սէն օ էահոտիւէրէ
նէ՛ հիճվ էտէրսին. սէն էահու-
տիւէրտէն չօգ զիյատէ էյլիքէր
կէօրմիւշսին, վէ կիւհահա տիւշ-
մէմէյէ չօգ զիյատէ իմոատլարըն
վար իքէն, հէփսինի ինքեար է-
տիպ, պիր կիւհահ իլլէտիյին
եէրտէ՝ աճապա գաչընը տահա
փէրչինլէմիշսին...

Վայ պանա, էֆէնտիմ, պէն
հէր կիւնահ իշլէտիքճէ, սէնին
էլլէրինին այադլարընըն հարա-
լարընը (Թաղէլէմիշիմ, փիւշման
ըմ էֆէնտիմ, փիւշմանն ըմ. սէ-
նին պու հաքալարընըն աղրըսը
իչին օլտուն՝ պանա լութֆինի
վէր քի. պոււնտան սօնկրա եիւ-
րէքտէն (Թէօվպէյէ կէլիպ, տին,
իւմիտ, վէ մուհապպէթ էքսէր-
լէրի իլէ ճանըմ՝ սէնին սուրբ
խաչընա մըխլայըմ, վէ դավի
նիյէէթ իլէ փէրչին էտիպ, պիր
տահա սէնին սուրբ խաչընտան
այրըլմայըմ:

Հայր Աբ: Ուշոյն: Փառք Հօր:

Պիղէ մէրհամէթ էյլէ հա՛րապ-
պի, պիղէ մէրհամէթ էյլէ:

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՆՁԻԼ

ՅԻՆՈՒՄՈՒՄ Խաչա կերփիտքէն սօնկա,
Խաւը ԻՔԻ ԽՇԽՇԷ արասնա քիտեւեւ:

Սանա սէճտէ էտէրիզ եա հազ
րէթի Իսա, վէ սէնի մէտհ էտէ
րիզ զիրա սէն սուրբ Խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն:

Պ ու օն Իքինճի մէնղիլաէ՝ օ
զալիմ՝ ճէլլաալար՝ Յիսուսա էթ-
աիքէրի րէզալէթ Թէքմիլ օւ
սուն տէյի, Խաչընը գալտըրըպ՝
Իքի քէսիճինին արասընա տիք-
տիլէր, վէ լսուսուզլուզունու
գանտըրմագ Իչին էօտ Իլէ գա-
րըշըգ սիրքէյէ սիւնկէր պաթը-
րըպ, պիր գամըշըն ուճոյլա աղ-
ղընա, ուզատըպ, Ալլահըն էվ-

լատըյըսան, խաչտան էն քի ի-
նանալըմ տէյի, նիսպէթ սէօյլէ-
յէրէք՝ մասգարայա ալտըլար:
Յիսուս պու հալտէ՝ ճան իւս-
թիւնտէ իքէն, եինէ տիւշմէնլէրի
լչին Ալլահա էօզր էտիպ, աֆվ-
լէրինի տիլէր, վէ տօսթլարընը
գայըրըպ, շայըրտընը վալիտէ-
սինէ վէ վալիտէսինի շայըրտընա
վասիյէէթ էտէր, վէ թէօվպէյէ
կէլէն քէսիճիյէ ճէննէթի վատ
էտէր: Պու վէճհ իլէ տօսթուհա
տիւշմանընա էյլիք էտէրէք, իւշ
սաաթ սիյասէթ չէքիպ, ագը-
պէթ մուպարէք ճանընը թէսլիմ
էթմիշ իքէն, օ գուտուրմուշ
ճէլլատլար՝ էինէ գանմայըպ, ի-
չէրիսինտէ զէտէլէնմէմիշ՝ պիր
եիւրէյի գալմըշ ըտը օնու տա
պիր հարպայըլա տէլտիլէր:
Քալաըր կէօզիւնիւ ա կիւնահ-
քէար ճան, գալտըր կէօզիւնիւ
տէ՝ պիր քէրրէ գուրթարըճըն

Յիսուսուն հալինէ պագ. օ նամ-
քեօր հաճուտիլէր պու գատա-
րա գանմատըյսա, պէլքի սէն
դանար, կիւնահտան վաղ կելիր-
սին վէ քէնի քիւսիւյիւ գաւ-
աւրըր տիւշմէնինէ հէլալ էտէր-
սին...

Մեղայ էֆէնտիմ Յիսուս մե-
ղայ պու կիւն սէնին խաչընըն
այաղընա գափանըպ, պիւթիւն
եիւրէքտէն թէօվպէ էտէրիմ:
Չիւնքի խաչ իւզէրինտէ սուսա-
տըղըն՝ կիւնահքեարըն թէօվ-
պէմի դասուլ էտիպ, տիւշմէն-
լէրին իջին փէտէրինէ էթտիյին
էօզրիւ՝ պէնիմ իջին տէ էյլէ քի,
պու տիւնեատէ իքէն կիւնահէ-
րիմին աֆվընա նաիլ օլուպ էօ-
լիւմիւմ սաաթընտա տէ՝ սաղ
հանընտաքի խըրսըզա էթտիյին
տավէթէ լայըգ օլայըմ:

Հայր Տէր: Ուջոյն: Փառք Հօր:

ՏԷՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ՄԷՆՁԻԼ

Յիսուս եօլ իսմիւնքէ՝ աճգլւ լա-
ւիպեանէ ըստ իւրի :

Սանա սէճաէ էտերիզ եա՝ հազրէ-
թի իսա, վէ սէնի մէտհ էտերիզ,
զիրա սէն սուրբ խաչընլա ալէմի
գուրթարտըն :

Պ ու տէօրտիւնճիւ մէնզիլտէ՝
աճըգլւ կոյս Մարիամ՝ գանլա-
րա պուլանմըշ էվլասընա ըստ
կէլիպ, պաշընսա տիքէնտէն պիր
թաճ, օմուլուլտա պիր աղըր
խաչ, քէնտի իփլէր իլէ պաղլը,
արտընտան իքի քէսիճի խըրսըզ,
էթրաֆընտա գուտուրմուշ ճէլ-
լասլար ըլա կիտէն մուսիսլէթլի

ալայրնը կէօրիւնճէ , էվլատ ըլա
վալիտէսինին կէօղիւ պիւ պիրի-
նէ իլիշտիքտէն եիւրէքլէրինտէ
տույտուգլարը աճըյը տիւշիւն .
վէ սէպէպի՝ հէփ սէնին կիւնաճ-
լարըն իքէն , սէն տահա եիւրէյին-
տէ աճը տույմատըղընա ութան :

Վայ պանա , Սիղ եա՛ աղիզ
գուրթարըճըմ , վէ մուհապպէթ-
լի վալիտէմ , սուլ չէքտիյինիզ
եիւրէք աճըսը իչին օլսոււն , պէ-
նիմ՝ թաշ եիւրէյիմի սիղ եու-
մուշատըն քի , պուլ չէքտիյինիզ
աճըլարը ապլա ֆիքրիմտէն չը-
գարմայըս , էօմրիւմ՝ օլսուլգճա՝
կիւնաճլարըմըն չօղլուղոււնու ա-
ճըյայըմ . վէ էօլիւմիւմ սաա-
թընտա՝ եա՛ մէրհամէթլի վալի-
տէ , էվլատընըն գարշըսընա չը-
գաճաղըմ վագըթ , սիղին պուլ
չէքտիյինիզ աճըլարը խաթըրըմա
պրագարագ , սէնին թէսիրլի
շէֆաաթընա նաիլ օլայըմ :

Հայր Բեր: Ողջոյն: Փառաք Հօր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ՛ ըստ
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ:

ՊԵՇԻՆՃԻ ՄԵՆԶԻԼ

Խաւը գալարահալա Յիսուսա եւրպը՛
էնթէ Իլէն Սէմն կի-րէնայիյի Լա-
Լարլար:

Սանա սէճաէ հտէրիլ եւ՛ հալ-
րէթի Իսա, զէ սէնի մէհա հտէ-
րիլ, զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն:

Պու պէշինճի մէնդիլտէ՛ Յի-
սուս գուրթթաէն գալըս, խա-
չը գալարըրամալ օլուհճա, շայէս

եօլտա էօլիւս պտէ, մոռաւարմըզա
էրէմէյիլ տէյի, խաինն եահուտի-
լէր՝ Սիմոն կիւրենացիյի՝ զօր
ուլա անկարեայա թուլթուս,
խաչը գալտըրմաւա եարօրմ
էթտիրիրլէր: Տիւշիւն քի, պիր
կիւրենացի տէ սէն սին. խաչ-
տան իբրահէտիս՝ անկարեա կի-
սի չէքէրսին, վէ հէր կէլէն սը-
գընթըսան շիքեայէթ էտէր աղ-
լաշըրսըն...

Եօգ, եօգ, էֆէնտիւմ Յիսուս,
սէն պէնիւմ խաթըրմ իջին ճէն-
նէթին տէվլէթինի պրադըս,
պու սիյասէթլէրի իրթիքեասս
էթտին. պէն տէ սէնին խաթըրն
իջին տիւնեա բահաթլըլընը հէվի
պրադըս, հէր նէ խաչ կէօնտէ-
րիրսէն՝ մուհապպէթ իլէ գա-
պուլ էտիս, ճան ու կէօնիւլտէն
չէքէրիւմ: Անճադ սէն սլանա
գուվլէթ վէր քի, պէն պու նի-
յէէթիմտէ գավի տուրուս,

սուռ տիւնեատէ սէնին խաչընը
գալտըրմաղա եարտըմ հաէյիմ
քի, էօլտիւքտէն սօնկրա տա
ճէննէթինին իզզէթինէ հիսսէ-
տար օլայըմ:

Հայր Բեր: Ուլնոյն: Փառ+ Հօր:

Պիզէ մէրհամէթ էյլէ եւ րապ-
պի, պիզէ մէրհամէթ էյլէ:

ԱԼԹՐՆԱԸ ՄԷՆՁԻԼ

Վերոնիա գարն՝ եֆենպիսիէ եիւղիւ-
նի- սիւնէյէ ուր պեղ վերիւր :

Սանա սէճտէ հաւերիզ եւ՝ հազ-
րէթի Իսա , վէ սէնի մէտհ հտէ-
րիզ , զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն :

Պ ու ալթընձը մէնզիլտէ՝ Վէ-
րոնիքա Յիսուսա րաթ կէլիպ ,
եիւզինտէն աշաղա ագան գանը
թէրիկ հօրիւնձէ , աճըյըպ , եիւ-
զիւնիւ սիւմէյէ պիր պեզ վերիւր .
Յիսուս եիւզիւնիւ սիլիպ , մու-
պարէք գանըր չէհրէսինին թաս-
վիրի՝ պեզին եիւզերինէ չըգտը :
Սէն շու գարընըն իպատէթինէ

սլափ քի, քիմնէնին նէ տէյէճէ-
յինէ պափմայըպ, ճէլլատլարը
արալայըպ, էլինտէն կէլտիյի
գատար Յիսուսա հիզմէթ էթ-
տի: Սէն իսէ տիւնեա սայընթը-
լարը իջին, Սւլահըն հիզմէթին-
տէն նիչէ քէրրէ կէրի տուրուպ,
չօդ տէֆ'ա մկրտութիւն շնորհ-
ք'ւյլա ալտըղըն լէքէսիզ ճանըն
կիւղէլ թասվիրինի՝ կիւնահ լէ-
քէլէրի իլէ պօղմուշ գարալա-
մըշսըն...

Պէլի, պէն օնամքէօր ում' քի,
տիւնեա սայընթըլարըյլա չօդ
տէֆ'ա սէնին հիզմէթինտէնգաչ-
տըղըմտան պաշգա, ազիզ գա-
նընլա սաթըն ալտըղըն ճանը՝
կիւնահ ըլա եարալամըշ, տու-
րէթինի պօղմուշ ում' մեղայ
էֆէնտիմ' Յիսուս, փիւլման ըմ.
պոււնտան սօնկրա սէն պանա
լութֆինի վէր քի, էօմրիւմ'
օլաուպճա՝ քիմնէնին նէ տէյէ-

Ճէյինէ պապմայրս սէնին հիզ-
մէթինտէն կէրի գալմայրմ քի,
էօլիւմ սաաթիմտէ ճանըմը
մկրտութիւն շնորհք'ւլա ալ
տըղըմ սուրէթտէ՝ սանա լէքէ-
սիղ թէսլիմ էտէ պիլլիմ:

Հայր յեր: Ուղոյն: Փառք Հօր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ' լապ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ' րապ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ :

ՕՆ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՄԵՆԶԻԼ

Յիսուսոս խաչտան աշաղա աււոյ,
Վալիպէսինին գոռաւընա վերելքէ :

Սանա սէճտէ էտերիզ եւ' հազ-
րէթի իսա, վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիզ, զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարալն :

Պու օն իւչիւնճիւ մէնզիւ-
տէ՝ Յիսուսուն էօլմիւշ թէնինի
խաչտան էնտիրիպ, աճրգլը վա-
լիտէսինինին գուռաղընա վեր-
տիքլէրինտէ, օ թէսէլլասըզգաւ
մըշ վալիտէնին տույտուղու ա-

Ճըյը տիւշիւն քի, աղիզ էվլա-
տընըն պու սիյասէթլի էօլիւ-
միւ՝ սէնին հագգընա նաֆիլէ օ-
լաճաղընը տիւշիւնտիւքճէ, եիւ-
րէյինէ նէ՝ սէօնմէղ աթէշ օլուր. .

Եօֆ, եօֆ, թէօվպէլէր օլ-
սուն, եա մուհապպէթլի վալի-
լիտէ, սէնին աղիզ էվլատընըն
պու սիյասէթլի էօլիւմիւ, վէ
տէօքտիւյիւ մուպարէք գան հա-
շա քի պէնիմ հագգըմա նաֆիլէ
օլա: Կէրչի պէն շիմտիյէ գա-
տար կիւնահ իչինտէ եաշայըպ,
օ սիյասէթլին սէվապլարընտա
օլան հիսսէմի իթիրմիշիմ, լաքին
պու կիւն թէօվպէյէ կէլիպ,
կիւնահլարըմը ալլարըմ: Կէրչի
կիւնահլարըմըն չօգլուղունտան՝
աֆվէ լայըգ տէյիլ իմ, լաքին պէն
եինէ էվլատընըն տէօքտիւյիւ
գանըն վէ չէքտիյի սիյասէթլէ-
րին սէվապընա կիւվէնիպ, վէ
սէնինմէրհամէթլի շէֆաաթհար

սըղընարագ՝ աֆլըմը ումարմ:
Եւ աճըգլը վալիտէ, չիւնքի Յով-
հաննէս աւետարանիչին եիւ-
զիւնտէ, էվլատըն պէնի սանա
վասիյէթ էթմիշ տիր, սէն տէ
պանա վալիտէլիք միւրիւվէ-
թինի կէօսթէրիպ, ալիզ էվլա-
տընըն էօլմիւշ թէնինտէն ագան
գանա գաթտըղըն կէօղ եաշընըն
պիր տամլասընը՝ պէնիմ իչին
էվլատընա փիշքէշ սիւն տա, պու
տիւնեատէ իքէն՝ պու տիլէտի-
յիմ աֆլը պանա ալըվէր:

Հայր Բեր: Ողջոյն: Փառք Հօր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ ըապ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ:

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՒՆՆԻՒ ՄԷՆԶԻԼ

ՅԻՍՏԱՍՏԻՆ ՏՈՒՄԱՐԷՔ ԲԷՆԷՆԻ ՊԷՐԱՐ
ԳՕՐԼԱՐ :

Սանա սէճտէ էտէրիզ եւ հազ-
րէթի իսա, վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիզ, զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն :

Պ ու զն տէօրտինճիւ մէնգիլ-
տէ՝ եֆէնտիմիզին թէնինի՝ օ
վագթըն ասէթի իւզրէ՝ պահար-
լայըպ քէֆինլէ տիքտէն սօնկրա,
աճըգլը վալիտէսի քէնտի էլի
իլէ մէզարա գօյուսկ կիթտի :
Խաթրըն խօշ օլտոմմու ա կիւ-
նահ. քեար, խաթրըն խօշ օլտոմ-
մու : Սէնին կիւնահլարընըն չօգ-

լուղուհնա տէ՛նկ օլմագ իջին ,
Ճէննէթին խաղինէսի պօշանոր .
սէն էօլմէյէսին աէյի՝ Յիսուս
էօլիւպ մէզարա կիրալի , սէն
տահա պու էպէտի էօլիւմ՝ կիր-
տապընըն քէնարընտա տօլաշըր-
մըսըն . . .

Եօգ , դուրպանըմ Յիսուս ,
հօգ . շիմտիյէտէք պու թէհլի-
քէլէր իշինտէ տօլաշտըղըմ՝ հէփ
քէնտի նամքէօրլիւյիւմ տիր :
Վէ շիմտիյէտէք էճէլ կէլիպ ,
վագըթսըզ պէնի մէզարա գօ-
մատըղը՝ սէնին թիւքէնմէզ քէ-
րէմինտէն տիր , պիլիրիմ : Պուհ-
տան պէօյլէ օլ քէրէմինի իւզէ-
րիմտէն գալտըրմա քի , պէնտէ
օլան կիւնլէրիմի՝ սէնին ազիզ
վալիտէնին եարտըմըլլա՝ ապաշ-
խարութիւն մէզարընա կէօ-
միւպ , պիր տահա էօլմէմէք ի-
ջին՝ պիր կիւն օլ քէրէմինլէ տի-
րլիւպ , Ճէննէթինին իլլէթինի

Էպիտ-էլ-ապատ կէօրմէյէ լա-
յըդ օլայըմ. Ամին:

Հայր Քր: Ողջոյն: Փառք Հօր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւս ըսալ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ:

Խաչ Եօլանանն օն պէօրն յենդիւի պիւ-
րիտաբ, Բեդար աղանն Է. նիանաբ պիւ-
լեօթիւղ, Յիսոսանն աղա Էարաւը նի-
յենեթինէ՝ աղա Հայր մեր, աղա Ող-
ջոյն, Վէ աղա Փառք Հօր, Վէ պո-
ներողանիւնա գօյան հայրապետերին
նիյենեթինէ պիւ Հայր մեր, պիւ Ող-
ջոյն, Վէ պիւ Փառք Հօր, աղօյլեպի-
րէն սօնիւրա

Տ Ո Ւ Ա.

Եւ ա՛յ քէնտիւմ Յիսուս, տիւ-
նեաննն սելամէթի իջին՝ սէն տիւ-
նեայա կելարին, տօղուպ թլփա-
տել օլմաղա թէնէզզիւլ էթտին.
լաքին եահուտի միլէթի սէնի
գապուլ էթմէտի: Խալին զամմազ
Յուդա՝ սէնի էօփիւշէրէք տիւշ-
մէնլէրինին էլինէ վերիպ, կիւ-

նահսրղ գուղու կիսի ելլէրին
սլալը, սէնի գուրպան էթմէյէ
կէօթիւրիւր իքէն, Աննանըն,
Կայիափանըն, Պիլատոսուն, վէ
Հերովդէսին հուղուրլարընա՝
հաէպսիլ թափուրլար ըլա սէնի
կէզաիրիս, եալան շահիտէրի
իլէ էֆթիրալար էթաիլէր. վէ
նիչէ բուսվայլը ըլա էզիյէէթ.
էր հաիս, գամջըլար ըլա տէօ-
յիւս, եիւլիւնէ թիւքիւրիւս,
պաշընա տիքէնտէն պիր թաճ՝
կիյաիրտիքաէն սօնկրա կէօզ-
լէրինի պաղլայըս, քիմի սիլէ
քիմի գամըլըլա փուրլուրտու, նի-
հայէթ բուսպանը սօյուս, սէնի
չըրչըպլագ խաչա մըխլատըլար.
վէ խաչընը իքի խըրսըզ արասը-
նա տիքիս, սէնի քէսիճիլէր սը-
րասընա գօսուլար. սուսուլլու-
ղունու գանտըմաղա՝ հօա իւլէ
սիրքէ իչիրիս, էօլաիւքտէն սօն-
կրա մուպարէք պէօյրիւնիւ մըզ-

ըազ ըլա տէլտիլէր: Սէնին պու
իրթիքեապ էթտիյին սիյասէթ-
լէր իշին օլսուռն էֆէնտիմ, պա-
նա մէրհամէթ էյլէ. վէ գօրգու-
լու մահէր կիւնիւնտէ՝ սէնին
մութլու գուլլարընա էտէճէյին
տավէթէ պէնի տէ հիսսէտար
էյլէ. Ամին:

ՖԻԶՐԻՍԹ

ՀԱՖԹԱՆԸՆ ՀԷՐ ԿԻՆԻՒՆՏԷ
ՕԼՈՒՆԱԾԱԴ ԹԷՖԵՔԵՐԻՐԻԼԵՐ

Մուգատուէմէ	3
Բազար կիւնին թէֆէքքիւրիւ , իսսանըն նէթիճէսի	9
Բազար իրթէսի կիւնին թէ- ֆէքքիւրիւ .	
Նէթիճէմիզին աղըր մասլա- հաթ օլմասը	15
Սալը կիւնին թէֆէքքիւրիւ , Մահացու կիւնահ	23
Զարչամսլա կիւնին թէֆէքքիւ- րիւ , ԷճէԼ	29

Փերշմպէ կիւնիւն թէֆէքքիւրիւ րիւ, Շերիաթ կիւնիւ	35
Ճումաա կիւնիւն թէֆէքքիւրիւ, Ճէհէննէմ	45
Ճումաա իրթէսի կիւնիւն թէ- ֆէքքիւրիւ	
Ճէհէննէմ ազապլարընըն էպէ- տիլիյի	49

ՅԻՍՈՒՍ ԷՖԷՆՏԻՄԻՉԻՆ
ՍԻՅԱՍԷԹԼԷՐԻ ԻՒԶԷՐԻՆԷ

Բազար կիւնիւն թէֆէքքիւրիւ, Յիսուս էֆէնտիմիզ սիյասէթ լէքմէտէ պիզէ օլան մուհապ- պէթի	55
Բազար էրթէսի կիւնիւն թէ- ֆէքքիւրիւ, Յիսուս էֆէնտի- միզին պաղչէտէ դան թէրլէ- յիպ, չէքտիյի սըպլէթ	66

Սալը կիւնիւնին թէֆէքքիւրիւ .	
Էֆէնտիմիզ Յիսուսուն թու-	
թուլուպ հաքիմէրին հուզու-	
րունա չըգմասը	74
Չարչամսլա կիւնիւն թէֆէքքիւ-	
րիւ, Յիսուսուն դամչըլան-	
տըղը	84
Փէրշէմպէ կիւնիւն թէֆէքքիւ-	
րիւ, Յիսուսուն տիքէն թաճ	
ըլա թահլանտըղը	92
Ճումասա կիւնիւն թէֆէքքիւրիւ,	
Յիսուսուն էօլիմիւ հիւքմ օ-	
լուպ, Գոշգոթայա կիթմէսի	101
Ճումասա էրթէսի կիւնիւն թէ-	
ֆէքքիւրիւ, Յիսուսուն խաչա	
չըգըպ էօլմէսի	108

Խոստովանանք օլուպ սրբութիւն	
ալմաղա թէտարիք վէ թէշէք-	
քիւր տուալար	118

Կոյս Մարիամ աստուածածինին
չէքտեցի պէշ աճըսը իսկատէթի
իւէ Յիսուս էֆէնտիմիղէ տուա 170

Խաչ ԿՕԼՈԼ . . . 193

